

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kartal Nagyközség Önkormányzata

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	14
Célok.....	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	17
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	16
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	67
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	106
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	121
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	138
A fejlesztő foglalkoztatásban végzett tevékenységek:.....	142
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	150
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	153
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	154
1. A HEP IT részletei.....	155
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	155
Jövőképünk.....	157
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	158
3. Megvalósítás.....	163
3.1 A megvalósítás előkészítése	163
3.2 A megvalósítás folyamata	164
3.3 Monitoring és visszacsatolás	166
3.4 Nyilvánosság	166
3.5 Kötelezettségek és felelősség	167
3.6 Érvényesülés, módosítás	168
4. Elfogadás módja és dátuma.....	170

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Kartal Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kartal nevének eredete ótörök szóra vezethető vissza, jelentése magyarul sas. Címerünkben az aranyszínű sas alatt, a pajzstükör alsó harmadában a község földrajzi fekvésére utaló, dombságot jelképező hullámos sáv zöld színű. A fölötte levő kék mező az eget jelképezi. A sas mellkasán levő háromszögletű pajzs nyolcszor vágott, négy vörös és négy ezüst sávból áll, mely utalás a magyar címer hasonló ábrázolására és egyúttal a magyar nemzethez való tartozásra.

A 10. században a Kurszán-Kartal nemzetség központja volt a terület. Ennek a nemzetségnek a neve őrződött meg mindmáig Kartal község nevében. Első középkori okleveles említése 1263-

---

1

ból való. Akkoriban Kurthol néven említik a falut. A 13. században a tatárok feldúlták a falut, de lakosai visszatelepültek. A török megszállás első évtizedeiben lakott hely maradt a község. A tizenötéves háború idején elnéptelenedett és pusztá maradt egészen a 18. század végéig. Gróf Grassalkovich Antal 1784-től Pest, Heves és Nógrád vármegyei települések lakóival újratelepítette a széles határú pusztát. Grassalkovich ideje alatt magtárak, gazdasági épületek, vendégfogadó, tisztai lakások és kunyhók épültek, házhelyeket mértek ki. A 19. század első felére már három majorság épült ki. 1848-ban a birtokot báró Schossberger Henrik vásárolta meg, aki jelentős mezőgazdasági nagyüzemet létesített. A jobb teherszállítás érdekében keskeny nyomtávú vasútvonallal kötötték össze gazdaságuk központját az aszódi vasútállomással. Befolyással volt a település fejlődésére br. Podmaniczky Géza is, aki az akkori kiskartali birtokán csillagvizsgálót létesített, 35000 kötetes könyvtárat létesített. A lakosság és a lakóházak száma a 19. században gyorsan gyarapodott. A lakosság 88 %-a mezőgazdaságból élt. Az I. világháború után, az alapvetően mezőgazdasággal foglalkozó faluban jelentős volt a munkanélküliség. 1925 és 1930 között a születéshez viszonyított természetes szaporulat átlagosan évi 47,4 % volt. Ez maga után vonta egy új iskola létesítését. Ebben az időszakban fejlődésnek indult a település.

A II. világháború pontot tesz a fejlődés végére. Súlyos károkat szenvedett a falu. A Schossberger uradalom helyén a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tangazdaságát építették ki. Sokan a helyi termelőségvetkezeten találtak munkát, ahol a földművelés és állattenyésztés mellett ipari melléküzemágakat is működtettek.

Sokan a környékbeli nagyobb településeken és főleg Budapesten napi és heti ingázóként dolgoztak. A község infrastrukturális szempontból fejlődésnek indult, a kedvező feltételek népességnövekedést eredményeztek 1960 és 1964 között. A 70-es, 80-as években is jellemző maradt a magas gyermekszületési arány okozta népességszaporodás. Folyamatosan javult a közművesítés aránya. 1980 és 1990 között tovább javultak a komfort ellátottsági arányok. A rendszerváltás után is folytatódott a fejlődés. A község teljes hosszában, Aszódig kerékpárutat létesítettek. Minden belterületi út aszfaltburkolatot kapott. A gáz programba Kartal is bekapcsolódott. Modernizálták a telefonhálózatot.

A település központi részén elhelyezkedő egykori tó helyére üzletsor épült. Renoválták a középületeket. Több szobrot és emlékművet állítottak a községben. Új ravatalozó épült, a település temetőjét felújították.

Jelentős mértékű fejlesztések történtek a településen: szennyvízcsatorna hálózat kiépítése a település 100 %-án, 6 lakásos szociális bérlakás építése, 3. óvoda ujjá építése, Rákóczi utcai óvoda tetőtér beépítése, alsó tagozatos iskola felújítása /ablakcsere, hőszigetelés, burkolatok cseréje/. „Mária” iskola felújítása, felső tagozatos iskola felújítása, bővítése. 2007. évben megépült az 500 férőhelyes kartali sportcsarnok. Az elmúlt években megvalósult Európai Unió projektjei: óvoda, iskola akadálymentesítése, polgármesteri hivatal felújítása, szabadtéri színpad építése, új bölcsőde építése passzív ház közeli energiatakarékos formában. 2019. évben fejeződött be a Könyves Kálmán Általános Iskolában a napelemes rendszer telepítése. 180 db energiatakarékos lámpatest cseréje történt a településen. Megtörtént a Polgármesteri Hivatalban az új számítógépek beszerzése. A központi óvoda alsó részének a nyílászáró cseréje, a központi fűtés korszerűsítése, valamint a külső hőszigetelés is elkészült. A szennyvíztisztító telep munkálatai is befejeződtek. 2019-ben a belterületi utak fejlesztésére, korszerűsítésére került sor. A következő évben a kartali Sportcsarnok és Sportpálya kiszolgáló épületének energetikai fejlesztése következett. 2021 évben a kerékpárutak felújítás és korszerűsítése, ezzel egyidejűleg a zöld felület növelése is megtörtént. 2023 évben az új buszmegállókat átadásra kerültek. Jelenlegi beruházások a településen az új óvoda és bölcsőde építése, ami még kezdeti szakaszban van.

Pályázat neve	Rövid tartalma	Befejezési időpont	Határidő TO szerint	Fenntartási időszak vége
Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása	Központi óvoda alsó részének a nyílászáró cseréje, a központi fűtés korszerűsítése valamint a külső hőszigetelés	2017.12.13	2017.12.31	2027.12.31
KEHOP-2.2.2-15-2016-00081 ÉMO 7	Szennyvíztisztító telep munkálatai	2023.09.30	2023.09.30	
Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása	I. számú orvosi rendelő felújítása	2018.11.14	2018.12.31	2028.12.31

Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása	Játéksziget Napköziotthonos Óvoda Rákóczi út 6. szám alatt levő tagintézménye külső hőszigetelés, óvoda külső nyílászáróinak cseréje, kazán cseréje	2019.08.12	2019.12.31	2029.12.31
KEHOP-5.2.9-16-2017-00186	Sportcsarnok kiszolgáló épületének energetikai fejlesztése	2020.09.03	2020.12.31	2027.12.31
Belterületi utak, járdák, hidak felújítása	Baross utca (főút) járdájának felújítása térkő burkolattal, járda kétoldali szegélyezésével	2020.12.16	2020.12.31	2030.10.31
Önkormányzati étkeztetési fejlesztések 2019	JÁTEKSZIGET BÖLCSŐDE étkeztetési fejlesztések támogatása	2020.11.04	2021.12.31	2026.12.31
VP6-19.2.1-36-3-17 Galga-mente és Térsége Leader Egyesület, Szabadidős tevékenységekre alkalmas fejlesztések	Új játszótér építése Rákóczi úton	2021.02.25	2019.12.31	
Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztések, sportlétesítmények fejlesztése	Kovács László Sportcsarnok küzdőtér sportburkolat cseréje, falfestés, meglévő hidegburkolat cseréje, korlát festése	2021.10.25	2021.12.31	2031.12.31
Önkormányzati étkeztetési fejlesztések 2021	meglévő 7 (+2 csoport ellátása a tagóvodában) csoportos óvoda épület, 350 adagos konyhájának belső átalakítása	2022.08.11	2023.12.31	2032.08.11

Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztések	Kovács László Sportcsarnok meglévő légtechnikai rendszer felújítása	2021.10.21	2022.12.31	2032.12.31
Helyi önkormányzatok fejlesztése, BMÖGF/1216/2021	Buszmegállók cseréje, peron felújítás	2023.10.27	2023.12.31	2028.12.31
VP6-7.2.1.1-21 Külterületi helyi közutak fejlesztése	Külterületi út építése		2024.03.15	2026.03.15
RRF-1.1.2-21-2021-00017	Új bölcsőde építése		2025.06.30	2027.06.30
TOP-Plusz 3.3.1-PT1-2022-00052	Új óvoda építése		2025.06.28	2027.06.28

A jövőbeli tervek pedig a csapadékvíz elvezetése.

A tervek a várható pályázatok és önerő függvényében alakulnak, mivel az önkormányzatnak csak a működésre van elég pénze.

Településünk képekben:

Polgármesteri Hivatal

Bölcshóde

Templom

Óvoda

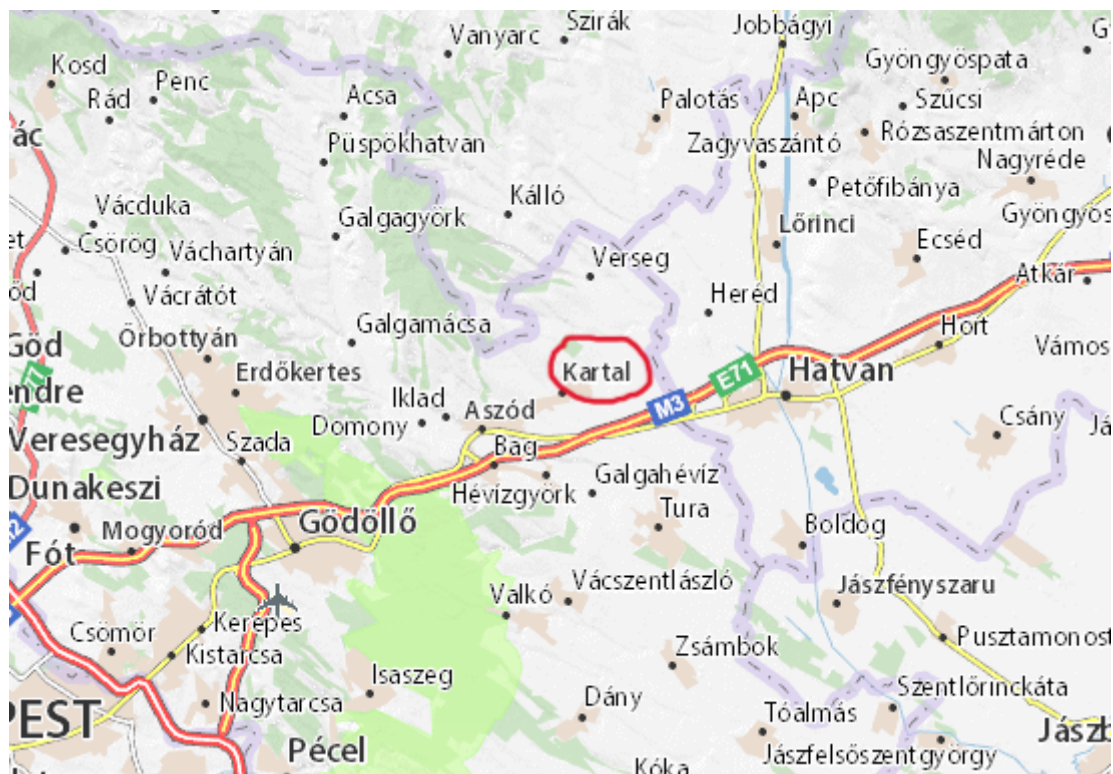
Sportcsarnok

Általános iskola alsó tagozat

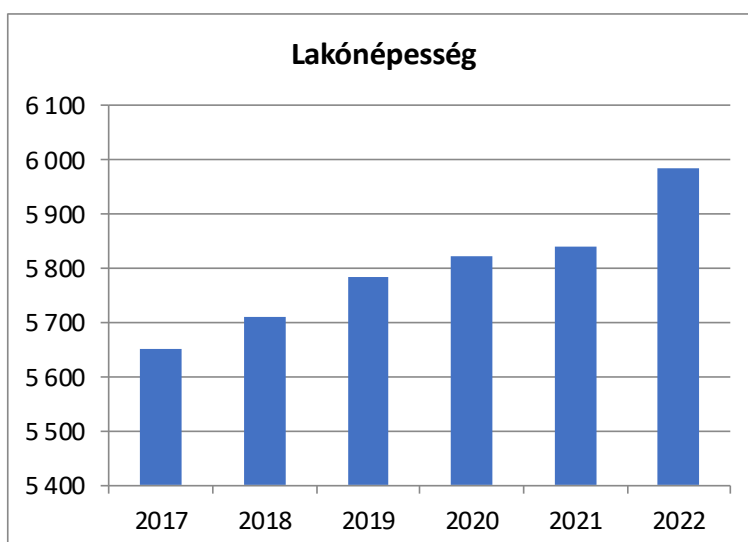
Baptista imaház

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	5 650	bázis év
2018	5 711	101,08%
2019	5 785	101,30%
2020	5 823	100,66%
2021	5 839	100,27%
2022	5 984	102,48%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

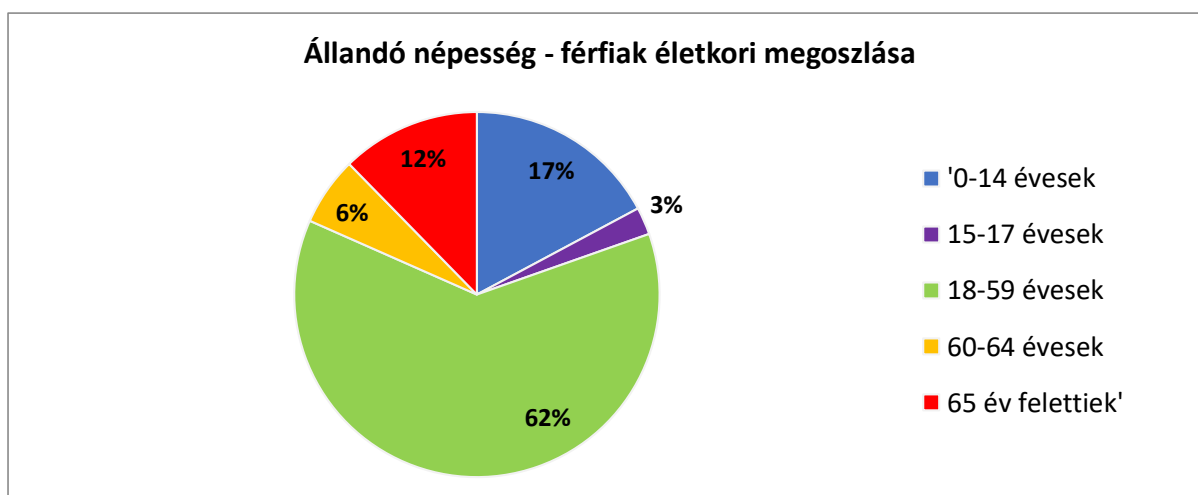
Lakónépesség alatt az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma értendő.

Településünk lakónépesség száma folyamatosan emelkedik, mely annak is köszönhető, hogy Budapestről egyre többen költöznek a településre. Lakosságszám változásnál figyelembe kell venni azt a tény is, hogy nemcsak a be- és kiköltözések, hanem a népesség természetes alakulása, azaz a születések és a halálozások különbsége, illetve a lakcím bejelentkezések miatt is változik.

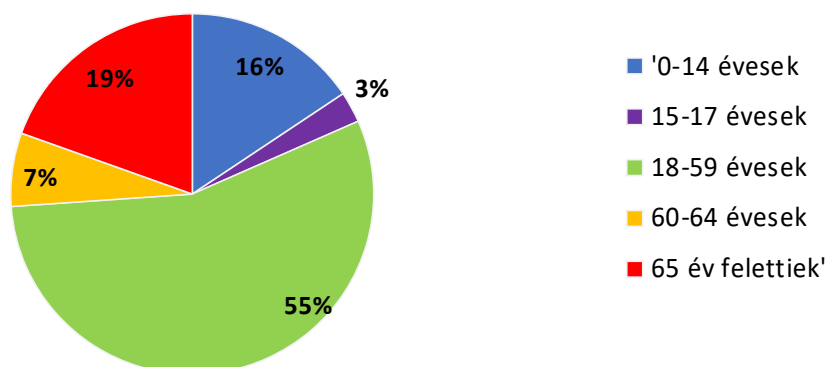
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 003	3 068	6071	49,46%	50,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			199	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	516	479	995	8,50%	7,89%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	73	85	158	1,20%	1,40%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 862	1 703	3565	30,67%	28,05%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	182	202	384	3,00%	3,33%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	370	599	969	6,09%	9,87%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A következő táblázat a 2020-as év adatait dolgozza fel. A nem és kor szerinti összetételét szemlélteti az állandó lakónépességnek. Az állandó népességben belül a nők többen vannak. A korszerkezetet tekintve elmondhatjuk, hogy a környezetünket tekintve a 0-14 évesek száma kedvezően alakult a 65 év feletti lakónépességben belül, így a település fiatalodó.

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

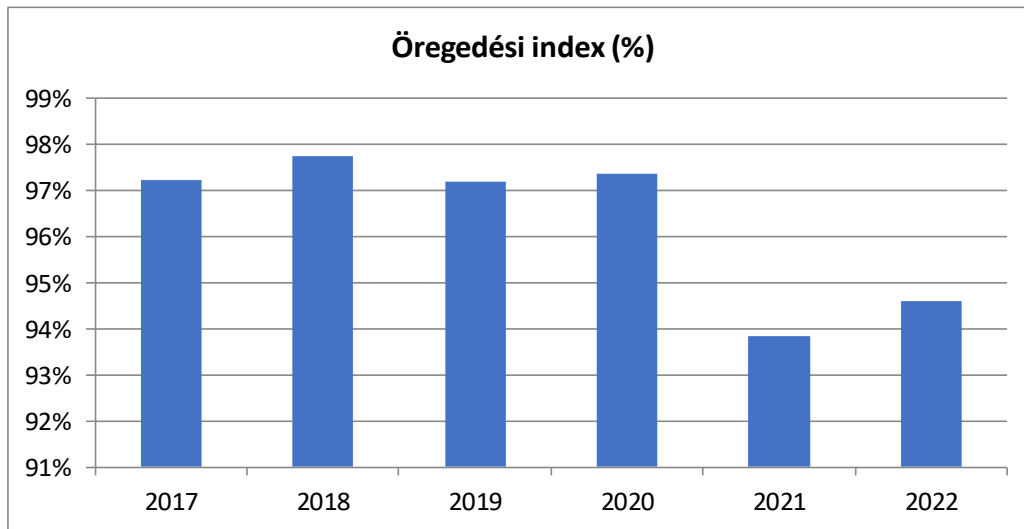

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	881	906	97,24%
2018	909	930	97,74%
2019	942	969	97,21%
2020	969	995	97,39%
2021	959	1 022	93,84%
2022	1 002	1 059	94,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 éven felüli személy jut. Ez az index megmutatja, hogy a település népességére mi a jellemző. Amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14. év alattiak, vagyis fiatalos a népegykezerkezerzet. A táblázat alapján megállapítható, hogy településünkön az öregedési index 100 alatt van. Ez azt jelenti, hogy Kartal fiatalodó szerkezetű település, mindezt figyelembe véve a gyerekek fokozottabb ellátására van szükség.

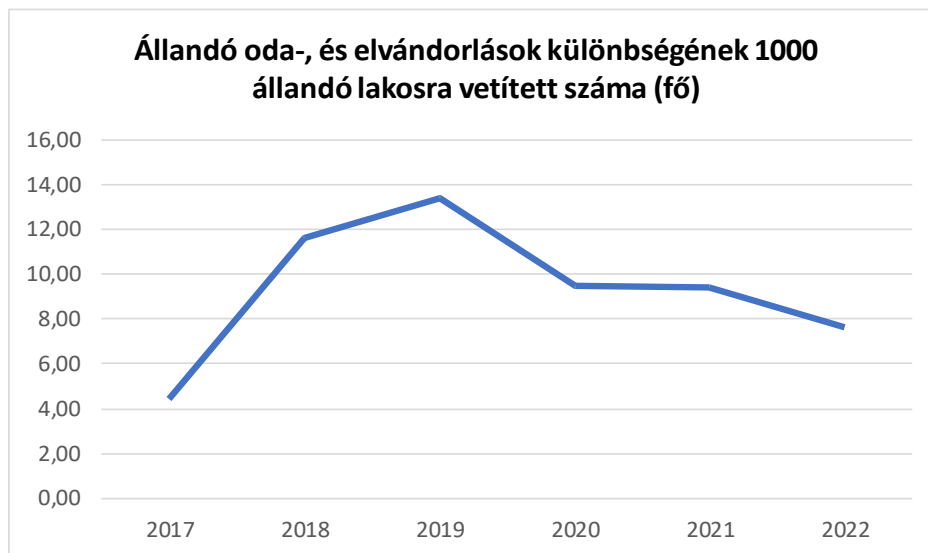
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	4,42
2018	11,62
2019	13,40
2020	9,48
2021	9,43
2022	7,66

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Fenti táblázat a település vonzerejét mutatja. Minden évben pozitív az egyenleg, így az odavándorlás jellemző településünkön.

Fontosnak tartjuk, hogy a település vonzerejét fenntartsuk, a település lakóinak legyen miért maradniuk, valamint más településekkel szemben növekedjen a lakosság száma.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-4,25
2018	-0,18
2019	-2,09
2020	-3,45
2021	-7,20
2022	2,72

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnálatosan több volt a halálozások száma 2017 és 2021 között. 2022-ben már kirajzolódik az a tény, hogy a lakosság száma emelkedett a fővárosi agglomeráció által, így az élve születések száma kiszorította a halálozást.

A halandósági mintákat felülírta a világjárvány miatt kialakuló helyzet is. Az elmúlt évtizedben a természetes fogyás 35–40 ezer fő volt évente, 2020-ban a koronavírus okozta járvány hatására megközelítette az 50 ezret”. A 2020-as évben és a 2021 évben jelentősen megnőtt a halálozások száma. A KSH felmérései alapján országos viszonylatban az is elmondható, hogy a 2022 évben a korábbi járványt megelőző tendenciák folytatódnak. Vélhetően a pandémia a születések

számának alakulására is hatással volt, többen nagy valószínűséggel emiatt későbbi időszakra halasztották gyermekvállalási szándékaikat.

Értékeink, küldetésünk

Kartal Önkormányzata kiemelten kezeli az értékteremtő közösség kialakulását és fenntartását, ezáltal fontos cél, hogy a település lakói számára biztosítva legyen az esélyek egyenlősége. Az egyének, családok és közösségek számára ténylegesen az élet minden területén érezhető legyen az esélyegyenlőség teljesülése. Az önkormányzat nem pusztán preferálja, hanem garanciát vállal, hogy esélyegyenlőség teljesüljön és a diszkrimináció tilalma maradéktalanul megvalósuljon. A programban megjelölt célcsoportokhoz tartozókat védett csoportoknak tekinti. Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet település életének minden területén alkalmazni kell. Az ehhez kapcsolódó jogokat deklarálni, valamint érvényesülésre kell juttatni minden a településen működését meghatározó gazdasági, társadalmi, kulturális interakció alkalmával.

Az értékek közül nagy hangsúlyt fektet a társadalmi szolidaritás, az emberi méltóság tiszteletben tartása, partnerség és kooperáció megvalósítására.

A település mindenkié, a közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbá tenni közös feladatunk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kartal település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás,
- a szociális biztonság,
- az egészségügy,
- az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

- Kartal Nagyközség Önkormányzatának költségvetési koncepciója,
- A koncepció szociális és gazdasági programja
- Köznevelési fejlesztési terv

- Településfejlesztési stratégia
- Településszerkezeti terv
- Településfejlesztési koncepció
- Szociális szolgáltatástervezési koncepció

Az Ebktv. 63 § (2) bekezdésében foglaltak alapján gondoskodni kell arról, hogy az Kartal Nagyközség Települési Esélyegyenlőségi Programja, valamint a Kartal Nagyközség Önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok és egyéb dokumentumok és koncepciók összhangban legyenek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Társulások:

Aszód és Társult Önkormányzatok Szociális és Gyermekjóléti Társulása

Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai

- információnyújtás,
- jelzőrendszer működtetése,
- kríziskezelés
- esetmenedzselés – koordináció
  - a)
- ellátásokhoz való hozzájutás segítése – közvetítés szolgáltatásba (intézményen belül és intézményen kívül)
  - b)
- természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához alapvető segítő szolgáltatás (jogosultság megállapításában),
- folyósításban és felhasználásban való részvétel erre való felhatalmazás esetén /helyi rendelet/)
  - eseti gyámként kirendelhető családgondozó biztosítása
- általános tanácsadások (szociális, életvezetési, mentális, háztartásgazdálkodási)
- családgondozás – gyermekekkel és családjukkal, egyénekkel, gyermektelen családokkal végzett szociális munka
- csoportmunka
- egyéni- és csoportos készségfejlesztés

- közösségfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a járásszékhelyen működő szociális és gyermekjóléti központtal

Család- és gyermekjóléti központ feladatai: (a járás valamennyi településén élő lakosságra kiterjedően)

Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok

- a)
  - javaslat hatósági intézkedésre (védelembe vétel, megelőző pártfogás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)
- b)
  - feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján (védelembe vétel, megelőző pártfogás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)
- c)
  - családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- d) utógondozás (nevelésbe vétel megszűnését követően)

Speciális szolgáltatások

- a) kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyelet
- b) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyelet – telefonos segítőmunka
- c) utcai, lakótelepi szociális munka (ha a helyi viszonyok azt indokolják)
- d) kórházi szociális munka (ha a helyi viszonyok azt indokolják)
- e) jogi tájékoztatásnyújtás
- f) pszichológiai tanácsadás
- g) családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása
- h) szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- i) szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés
- j) menekültek integrációjának segítése (arra kijelölt központok esetén)
- k) óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység (új feladat 2018. január 1-től)
- l) kiváltással kapcsolatos esetmenedzselési feladatok (új feladat 2017. január 1-től).

Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás
REGIONÁLIS-TÉRSÉGI HULLADÉKKEZELÉS

A tagönkormányzatok olyan hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását szorgalmazták, amely képes koordinálni és működtetni a települési szilárd hulladék gyűjtésének, válogatásának, újrahasznosításának egész folyamatát, a hazai és a nyugat-európai környezetvédelmi előírások és elvárások messzemenő szem előtt tartásával.

Az Európai Unió Kohéziós Alapjából elnyert támogatással, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium hozzájárulásával, valamint a Társulás saját forrásainak felhasználásával, a Zöld Híd Program keretében megvalósul a rendszer kiépítéséhez és a majdani működtetéshez szükséges eszközök beszerzése, a megfelelő technikai-technológiai környezet kialakítása, a meglévő illegális hulladéktárolók lehető legteljesebb körű felszámolása és ezek területének rekultivációja is.

A KÖRNYEZET ÉS AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME

A Társulásnak kiemelten fontos célja a környezetvédelem és az emberi egészség általános védelme, továbbá az erdő-, zöldfelület- és általában élővilág-védelmi feladatok ellátása.

A kitűzött célok megvalósítása érdekében hatékonyan közreműködik a köz- és településtisztaság megóvásában-javításában, a természeti kincsek, erőforrások feltárásában és védelmében.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelem általános helyzetének alakulását, tapasztalatait megismerteti tagságával, a helyi közvéleménnyel, az állami szervekkel.

Galga-menti Önkormányzatok Társulása

2013.-ban kötöttek megállapodást az önkormányzatok az alábbi feladatokra, melyben vállalták a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenységet:

- köznevelési intézmény - Pedagógiai Szakszolgálat - működtetése,
- belső ellenőrzési feladatok,

- munkavédelmi feladatok.

2017. december 31. vel a Pedagógiai Szakszolgálat a társulásból kivált.

Szolgáltatók:

Áram: MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.

Víz: DAKÖV DABAS ÉS KÖRNYÉKE VÍZÜGYI KFT.

Gáz: E2 Hungary

Hulladék: MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapján szolgáló statisztika adatokat a TEIR adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Az adatszolgáltatásban az intézmények is segítséget nyújtottak. Az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a kiindulási alapot és a releváns mutatókat a Belügyminisztérium által kiadott Módszertani útmutató melléklete tartalmazza.

Az adatok beszerzéséhez elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) és a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisait, valamint az önkormányzat, a helyi intézmények és a járási hivatal saját statisztikai adatait használtuk fel

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység olyan kialakult állapot, amely egy tartós hosszú folyamat következményeként jön létre, több hátrány (munkaerőpiaci, oktatási, szocializációt, egészségügyi) együttes negatív hatásának következményeképpen. Súlyos deprivációban szenvedő egyének, csoportok, összetett nehézségeinek a leküzdése, komplex hosszú segítőfolyamatot igényel.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást

A mélyszegénység és a szegénység nem csak szociológiai elvont tudományos fogalom, a mindennapi életkörülményekben fellelhető sokakat érintő jelenség. A téma széleskörű ismeretéhez az alábbi adatok és területeken feltárt összefüggések nyújtanak segítséget. A megismeréshez szükségesnek tartom a háztartások életszínvonalát, fogyasztását jellemző adatok trendek ismertetését. A mélyszegénységben élők helyzetének áttekintéséhez szükséges feltárni a napjainkban felmerülő széles rétegeket érintő hátrányokat, nehézségeket. 2019-ben a COVID járvány következményei több hatást gyakorolt széles társadalmi rétegekre, a kimutatások és a kutatások, azóta eltelt idő rövidsége miatt részlegesen állnak rendelkezésre.

Országos jellemzők

A KSH adatai alapján a szegénységi-küszöb alatt élők száma Magyarországon a 2020-as évet vizsgálva kismértékben növekedett. A jövedelmi szegénységgel fokozottan sújtott csoportok között említi a munkanélkülieket, az alacsony iskolai végzettségűeket -ezek a szegmensek a deprivációval veszélyeztetett csoportok jellemzői is. Továbbá az egyszülős, valamint az egyszemélyes háztartásokat. A nyugdíjas háztartások nagyobb mértékben ki vannak téve a szegénységi kockázatnak, mint más csoportok, 14,4% szegénységi arányuk meghaladta a többi korcsoportra jellemző országos átlagot. A teljesmunkaidős foglalkoztatottak jövedelmi szegénysége, nem míg a részmunkaidősöké kismértékben növekedett az előző évhez képest.

A rossz anyagi helyzet és a szociális problémák erős koncentrátságot mutatnak, ami azt a következtetést vonhatja maga után, hogy a hátrányos helyzet újratermeli önmagát. Ezt megállapítást erősíti az is, hogy a társadalmi jövedelmek (nyugdíj, szociális juttatások, táppénz, családtámogatás, munkanélküli-ellátások) aránya a teljes jövedelemből a rosszabb helyzetű

régiókban (pl. ÉszakMagyarországon) magasabb. Ugyanakkor az elmúlt évek jövedelemnövekedése nyomán a rendszeres gyermekvédelmi segélyben részesülők száma csökkent. Miközben a jogosultsági küszöb mértéke nem nőtt, az érintett családok átlagos jövedelme kismértékben ugyan, de gyarapodott, ez pedig gyakran elég volt ahhoz, hogy a jogosultsági küszöb fölé kerüljenek. Így e családok anyagi helyzete, életminősége sok esetben romlott.

A mindennapi élet anyagi körülményei nemcsak a jövedelem, hanem a kiadások és a velük összefüggő fogyasztás is megmutatkozik, ami szintén kapcsolatban áll a társadalom tagozódásával, hiszen ugyanazt a jövedelmet a különböző csoportokhoz tartozók másképp használják fel.

Gazdasági szempontból előnyös helyzetben lévőknek mondhatók, ennek ellenére a statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyre súlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A gazdaság fejlettségét viszonylag jól mutatja a lakosság fogyasztási struktúrája, ezen belül leginkább az, hogy összkiadásaiból milyen arányt képviselnek a létfenntartáshoz szorosan kapcsolódó, alapvetőnek tekintett (az élelmiszerekre, lakásfenntartásra és közlekedésre fordított) állandó költségek. Az országos kutatások elemzik az elmúlt év változásait. Kartal település tekintetében nem áll rendelkezésre ilyen szűrésben adat, ennek ellenére a megállapítások nagy valószínűséggel itt is érvényre juthatnak.

2020-ban a különbség enyhén nőtt, a legfelső jövedelmi ötödben élők 3,7-szer annyit költöttek egyéni fogyasztásukra, mint a legalsó ötödben lévők. Az alsó ötödbe tartozók kiadásai az országos átlag kevesebb, mint felét, a legfelsőbe tartozóké annak 1,7-szeresét tették ki. Nemcsak a kiadás nagyságában, hanem annak szerkezetében is jelentősök a különbségek. Míg a legfelső ötödbe tartozók összes kiadásukból 51,3%-ot fordítottak alapvető szükségleteik kielégítésére, addig a legszegényebb jövedelmi ötödbe tartozóknál 63,0% volt ez az arány.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzet, a jövedelem típusai meghatározó mutatói a társadalmi rétegződés vizsgálatának, így a megnevezett célcsoport helyzetének elemzéséhez is elengedhetetlen.

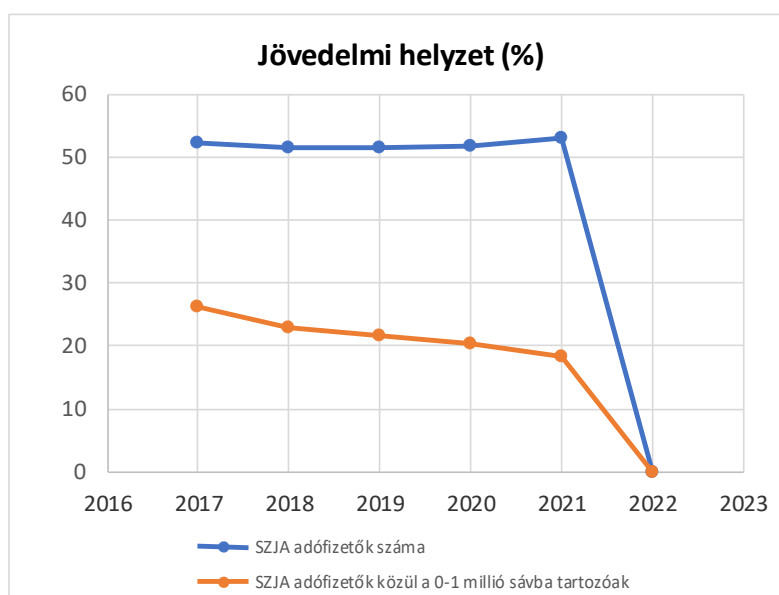

Kartal vonatkozásában az adófizetők arányszámának alakulását figyelhetjük meg kétaspektusból. Az adatok alapján az adófizetők száma 2018 évtől folyamatosan ingadozik kisebb eltérésekkel, pontosabb következtetések levonása az aktív korú lakosság számával való viszonyítás esetében lenne lehetőség, de sajnos településünk tekintetében ezek az adatok nem állnak rendelkezésre.

A jövedelemsáv tekintetében vizsgált adózók számának negatív ingadozása egyértelműen kimutatható.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	52,15	26,34
2018	51,56	22,91
2019	51,44	21,62
2020	51,79	20,39
2021	52,88	18,24
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált adatok általánosan a személyijövedelem adót fizetők számát és megoszlását mutatja. A mélyszegénységben élő csoportok nagyrésze transzfer jövedelmekből él, ezen jövedelmek vizsgálata értékállóságának, vásárló értékének a helyzete jobban rávilágítana helyzetükre.

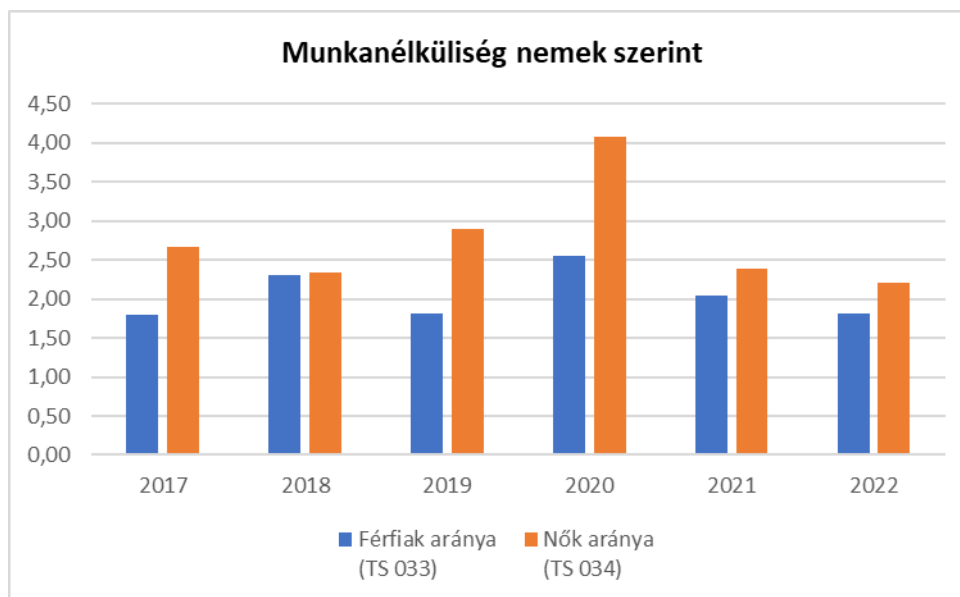
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,79	2,66	2,23%
2018	2,31	2,33	2,32%
2019	1,81	2,89	2,35%
2020	2,55	4,07	3,31%
2021	2,04	2,38	2,21%
2022	1,81	2,20	2,01%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

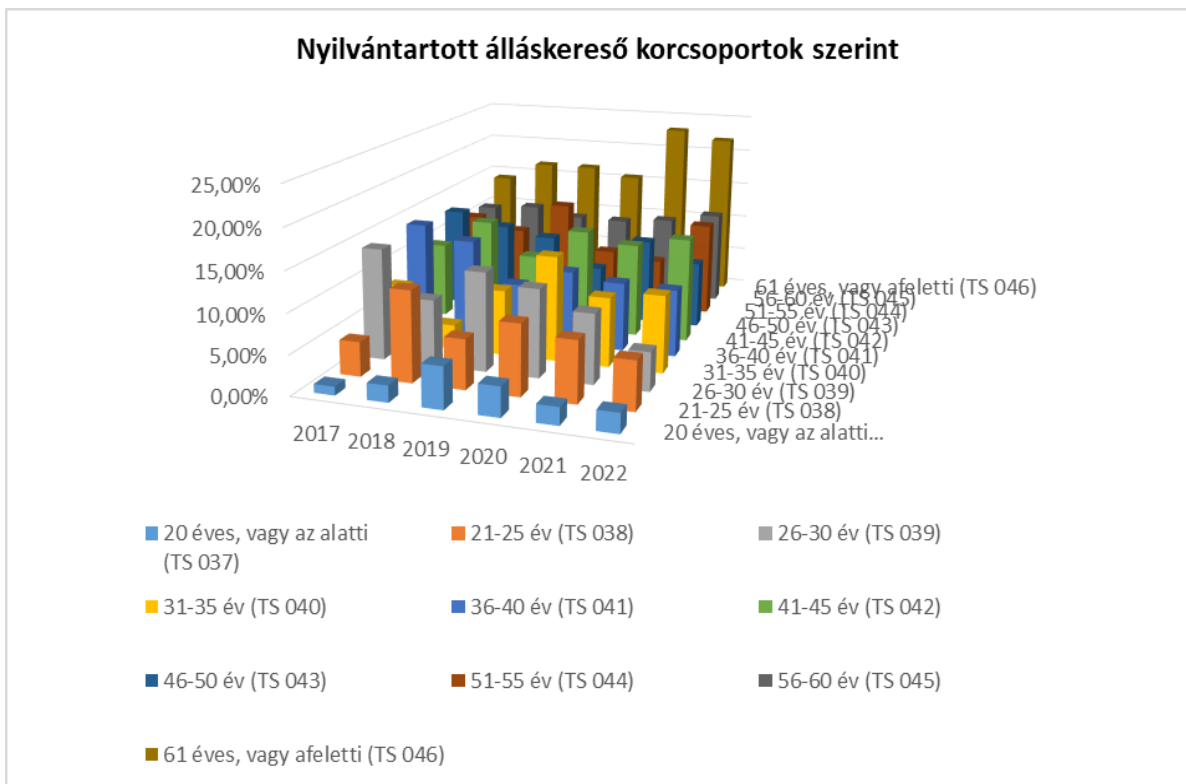
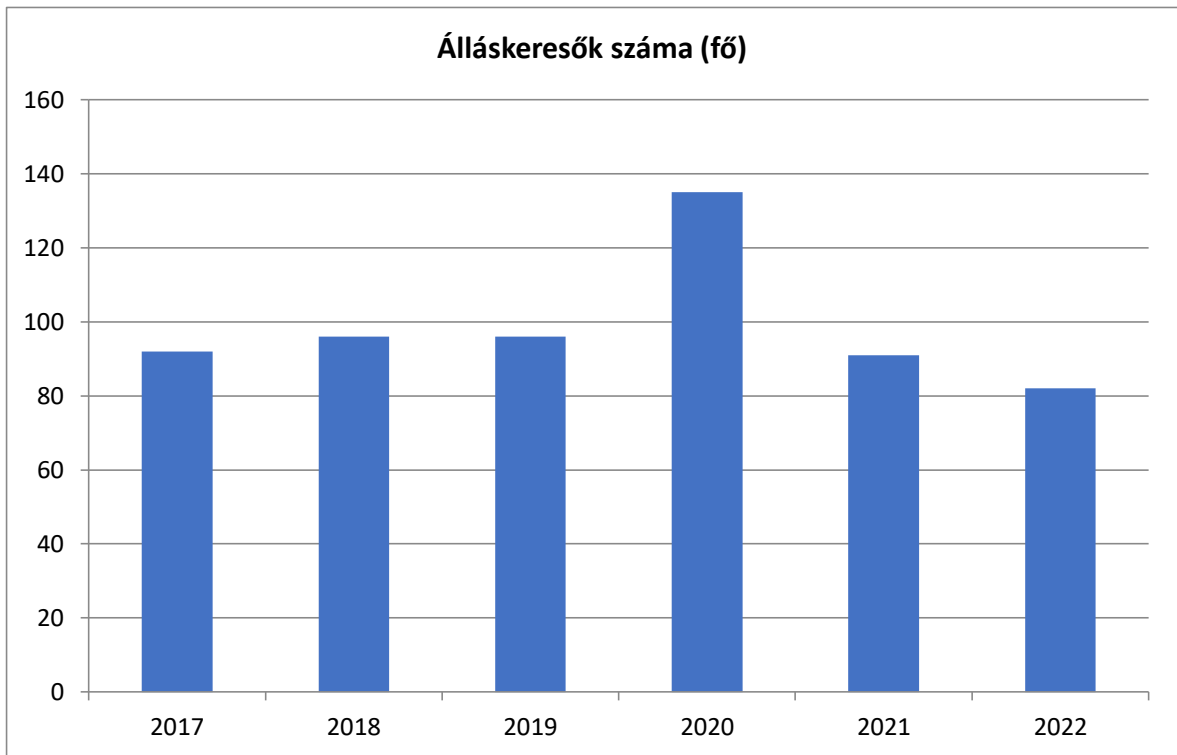

A nemek szerinti megoszlás alapján a férfiak és nők aránya a pandémia időszakával korrelálnak. A nők esetében a pandémiás időszakot figyelembe véve nagy százalékban növekedett, majd a további években csökkent ez a szám.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		92	96	96	135	91
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	2,00	5,00	5,00	2,00	2,00
	%	1,09%	2,08%	5,21%	3,70%	2,20%	2,44%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	11,00	6,00	12,00	7,00	5,00
	%	4,35%	11,46%	6,25%	8,89%	7,69%	6,10%
26-30 év (TS 039)	Fő	13,00	8,00	12,00	15,00	8,00	4,00
	%	14,13%	8,33%	12,50%	11,11%	8,79%	4,88%
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	3,00	8,00	18,00	8,00	8,00
	%	7,61%	3,13%	8,33%	13,33%	8,79%	9,76%
36-40 év (TS 041)	Fő	13,00	12,00	7,00	13,00	8,00	7,00
	%	14,13%	12,50%	7,29%	9,63%	8,79%	8,54%
41-45 év (TS 042)	Fő	9,00	13,00	9,00	18,00	11,00	11,00
	%	9,78%	13,54%	9,38%	13,33%	12,09%	13,41%
46-50 év (TS 043)	Fő	12,00	11,00	10,00	9,00	10,00	7,00
	%	13,04%	11,46%	10,42%	6,67%	10,99%	8,54%
51-55 év (TS 044)	Fő	10,00	9,00	13,00	10,00	6,00	10,00
	%	10,87%	9,38%	13,54%	7,41%	6,59%	12,20%
56-60 év (TS 045)	Fő	10,00	11,00	10,00	14,00	10,00	10,00
	%	10,87%	11,46%	10,42%	10,37%	10,99%	12,20%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	16,00	16,00	21,00	21,00	18,00
	%	14,13%	16,67%	16,67%	15,56%	23,08%	21,95%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település szociális és foglalkoztatási helyzete szoros összefüggésben van társadalmi mutatószámaival, hiszen, ha kevés a munkahely, rosszak a foglalkoztatási feltételek, a fiatalok

nagyobb valószínűséggel elvándorolnak, de ugyanez befolyásolja a szociális helyzetet is, hiszen a magas és tartós munkanélküliség miatt több lesz a segélyben részesülők száma, a lakosság szegényedik.

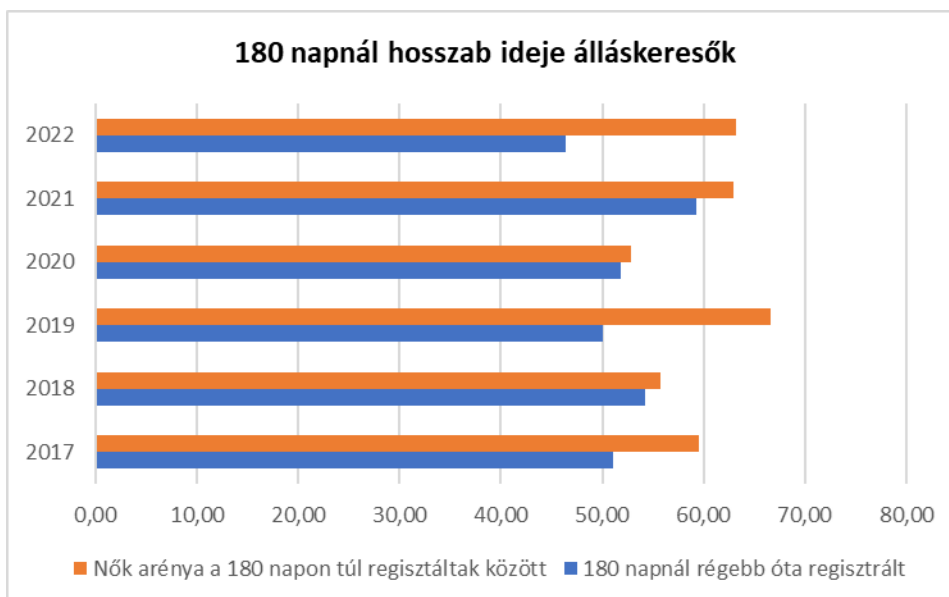
Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk látható, hogy a 61 év feletti munkanélkülisége évente emelkedik, illetve az 51-55 éves korosztályba tartozók száma ingadozással, de stagnálás tapasztalható. A legtöbb munkanélküli a 21-35 éves korosztályban helyezkedik el, illetve a pandémia időszakával korrelálnak. Ennek egyik magyarázata lehet, hogy sokan elvégezték, vagy elhagyták az iskolákat, így végzettség nélkül nem találnak maguknak megfelelő munkahelyet.

Ezen felül általánosságban az is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási program próbálja ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

A munkanélküliség okozta egzisztenciális, mentális és egészségügyi problémák pedig növekvő mértékben megjelennek a gyermekjóléti és szociális alapellátás területén is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	51,09	59,57
2018	54,17	55,77
2019	50,00	66,67
2020	51,85	52,86
2021	59,34	62,96
2022	46,34	63,16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek körében a pandémia évei tovább mélyítették a válságot és helyzetük tovább romlott. Meglévő hátrányaik fokozódtak. Ez a munkanélküliek számán belüli növekedő arányukon is megmutatkozik. Kartal településről hiányoznak a nagy vállalatok, akik foglalkoztathatnák a betanított munkanélkülieket.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

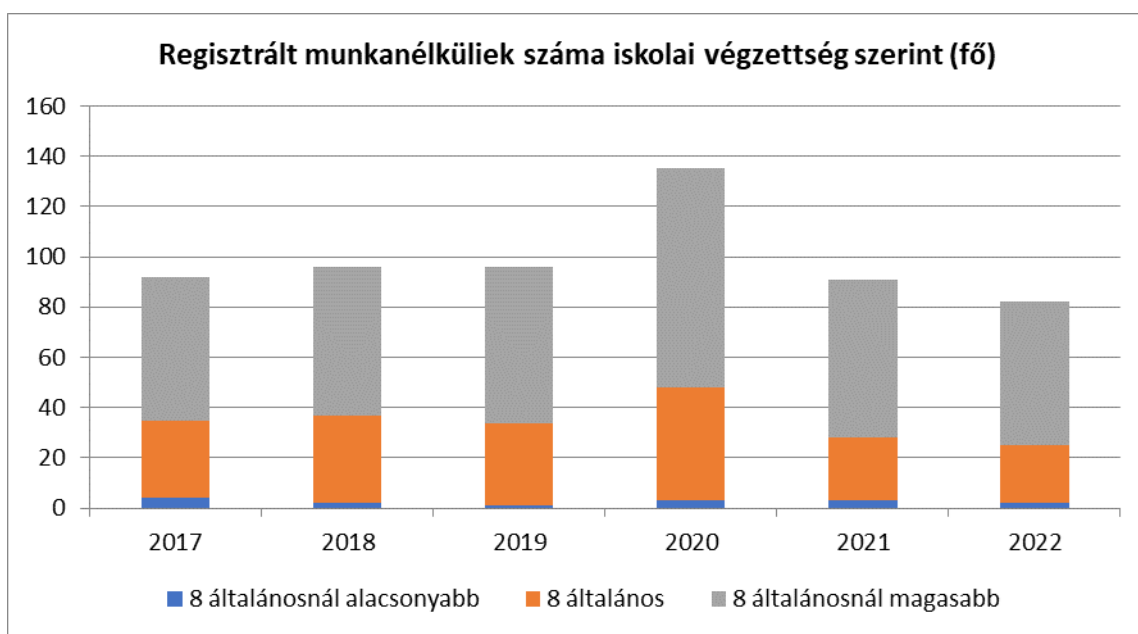
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	92	4	4,35%	31	33,70%	57	61,96%
2018	96	2	2,08%	35	36,46%	59	61,46%
2019	96	1	1,04%	33	34,38%	62	64,58%
2020	135	3	2,22%	45	33,33%	87	64,44%
2021	91	3	3,30%	25	27,47%	63	69,23%
2022	82	2	2,44%	23	28,05%	57	69,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az országos trendtől eltérően a 8 általánossal rendelkezők és az ettől magasabb iskolai végzettséggel bírók nagyobb számban vannak jelen a regisztrált munkanélküliek között, mint a

alapfokú végzettséggel nem rendelkező társaik. A statisztikai adatok vizsgálatát kiegészítve fontos megállapítani, hogy az alapfokú végzettséggel nem rendelkezők aránya az össznépességben belül a 2022. év előtti időszakban folyamatosan ingadozik. Az alábbi diagramon megfigyelhető, hogy a 8. általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a pandémia időszakával megegyezően növekszik. Egyes munkaerőpiaci elemzések arra következtetnek, hogy ez a folyamat átmeneti jellegű a magasabban képzettek körében, míg az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők munkanélkülisége tartósabbnak bizonyul. Képzések indításával lehetne csökkenteni a munkanélküliséget.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. A közfoglalkoztatás célja, hogy a munkanélküli sikeresen visszakerüljön a munkaerő-piacra. A közfoglalkoztató munkáltató támogatást vehet igénybe annak érdekében, hogy ideiglenes munkalehetőséget biztosítson azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatottak száma folyamatosan csökken. Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeket foglalkoztatja. A foglalkoztatás formája hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, napi 8 órás munkaidő. Leginkább a szakképesítést nem igénylő, kiegészítő, segédmunkás munkakörben foglalkoztatja

az önkormányzat e személyeket. Egy részük közterületek tisztántartásában vesz részt. /buszmegállók, terek, játszóterek, kerékpárutak. /

Az önkormányzat figyelembe veszi az intézményekben jelentkező munkaerő igényeket, és ez alapján az iskola konyhájában, óvodában, könyvtárban, művelődési házban, hivatalban alkalmazza többségében a közfoglalkoztatottakat.

Az intézmények munkájában a nők vesznek részt leginkább. Szabadság vagy betegség miatt tartósan távollévő takarítónők helyettesítését végzik. Az iskola, óvoda konyhájában kisegítő konyhai munkát végeznek. Hivatal, bölcsőde, művelődési ház, könyvtár takarítói munkakörben alkalmazza az önkormányzat a közfoglalkoztatottakat. A szociális étkeztetés keretén belül is segítséget nyújtanak az ebéd kiszállításában. A közfoglalkoztatottak feladata az önkormányzati utak kátyúzása, vízvezető árkok iszaptalanítása, bedőlt árkok rendbe tétele. Elkorhadt fák kiszedését és felvágását, ezt követően a szociálisan rászorultak részére történő kiszállítását is elvégzik. Közterületeken, tereken, játszótereken, kerékpárúton, önkormányzati kertben és az önkormányzat tulajdonában lévő telkek, külterületek fűnyírása és parlagfű mentesítése is feladatuk. Részt vesznek az ünnepek előkészítésében: nemzeti ünnep, családi nap, szüreti felvonulás, október 23., karácsony.

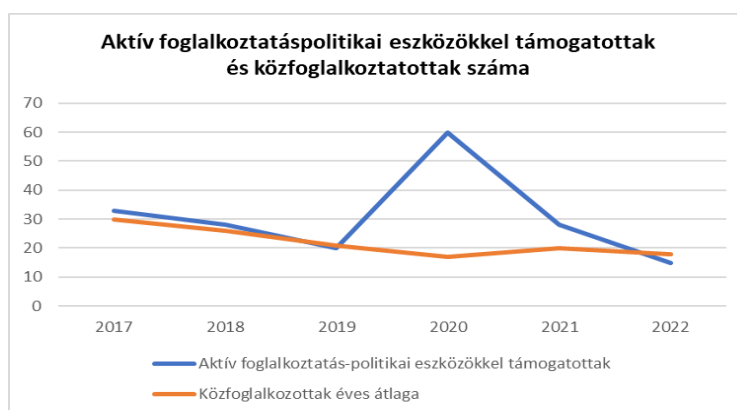
A közfoglalkoztatással biztosítani tudjuk településünk köztisztaságát, illetve költségmegtakarítást tudunk elérni a postai költségeknél és a karbantartási munkák terén, mivel ezekre a munkálatokra nem kell vállalkozókat bevonni tetemes összegekért, emellett erősítjük a munkavégzés, munkába állás szükségességét, fontosságát, támogatjuk az önálló életvitelt.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a közfoglalkoztatottak többsége hosszú idő óta foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülnek, és vállalják a közfoglalkoztatást, de munkahelyet nem létesítenek.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	33	30
2018	28	26
2019	20	21
2020	60	17
2021	28	20
2022	15	18

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja a közlekedés szempontjából igen kedvező. A közlekedési lehetőség megoldott a munkahelyek és az iskolák megközelítése tekintetében. Legközelebbi centrum Aszód autóval 10 perc, autóbusszal 15 perc alatt elérhető. 30-40 perc alatt több város is megközelíthető a településről: Gödöllő, Hatvan, Pásztó, Gyöngyös, Vác. Fővárosba autóbusszal 1 óra a menetidő. A VOLÁNBUSZ Zrt. sűrű járatokkal biztosítja Budapestre, valamint a környező településekre a járatokat. Sajnos Hatvan felé a busz közlekedés csak átszállással oldható meg. Nagy segítséget jelentene, ha közvetlen járatot indítana a VOLÁNBUSZ Zrt. Hatvanba.

Vasúthálózatot átszállással, Aszódról lehet megközelíteni. Az Aszódi kistérség vasúthálózatát a Budapest-Miskolc kétvágányú villamosított vasúti fővonal, illetve az abból kiágazó, Galgamácsán keresztül Vác és Balassagyarmat irányába kapcsolatot teremtő vonal alkotja.

Az ingázók szállításában fontos szerepet játszanak a térség nagyvállalatai által működtetett különjáratok is, melyek saját munkavállalóik utaztatását biztosítják.

A településhálózati összefüggéseket vizsgálva a térség legnagyobb szervező ereje Budapest. A Budapesti agglomeráció határán fekszik, s a főváros mellett számottevő még néhány nagyobb város - Gödöllő és Hatvan - közeli fekvése is. Ezek a járás településeinek társadalmi-gazdasági fejlődését alapvetően meghatározzák, népességvonzó és térségszervező erejük jelentős. A kínált munkalehetőségek, valamint az elérhető szolgáltatások széles körén keresztül egyrészt kedvezően hatnak a térség lakónépességének foglalkoztatására, illetve az életminőségére, ugyanakkor a befektetések területén elszívó hatásuk érvényesül. A kedvező térségi kapcsolatoknak köszönhetően a városból sok ember veszi igénybe a főváros, illetve a már említett Gödöllő, Hatvan szolgáltatásait, mind az egészségügy, az oktatás, vagy akár a kultúra, s egyéb intézményrendszerek tekintetében is. A település közlekedési kapcsolatai kedvezőek, mely elősegíti a kedvezőbb térségi kapcsolatok kialakítását. Az M3 autópályán a főváros 47 perc alatt érhető el.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

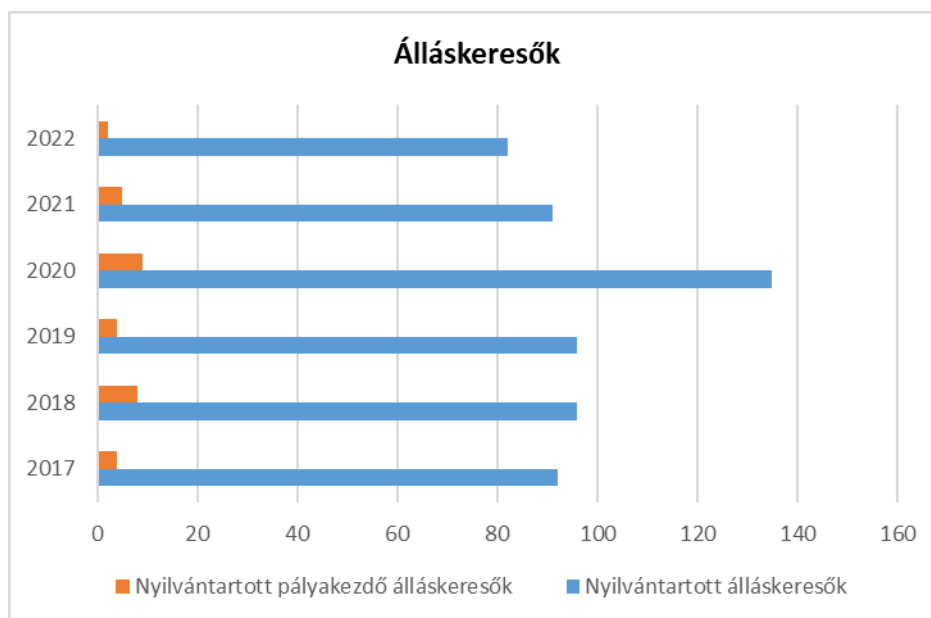
A pályakezdő fiatalok körében az álláskeresők száma csökkent az elmúlt években, feltételezhetően a megszerzett tudásaikat, korukból fakadó előnyeiket jól tudták hasznosítani a munkaerőpiacon. A foglalkoztatási helyzet kapcsán is megállapítható, hogy a korosztály alkalmazása kevesebb nehézségbe ütközik. A kedvező tendenciát a pandémia évei sem zavarták meg. Ezekon kívül a pályakezdő fiataloknak a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat a munkaerőpiaci programban meghatározottak szerint vállalkozóvá válást elősegítő támogatást nyújthat annak az álláskeresőnek, aki legalább egy hónapja álláskeresőként nyilvántartanak. Ehhez nem kell más, mint az állami foglalkoztatási szerv által nyújtott szolgáltatás keretében a vállalkozás indításához szükséges jogi, pénzügyi készségeket meg kell szerezni és az indítani kívánt vállalkozás hatékonyságát és működését üzleti terv készítésével bemutatni szükséges.

A településen álláskereső klub várja a fiatalokat, melyet a családsegítő szolgálat biztosít.

A település több város vonzáskörzetében helyezkedik el. A kedvező helyzet miatt számos képzés, továbbképzés lehetősége adott.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	92	4
2018	96	8
2019	96	4
2020	135	9
2021	91	5
2022	82	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településtől 5 km-re fekvő Aszód városában a Pest Vármegyei Kormányhivatal Aszódi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya a rendelkezésére álló éves tanfolyami lehetőségek szerint hirdet meg a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő átképzéseket, tanfolyamokat, az első munkahely megszerzésére, illetve munkatapasztalat szerzés elősegítésére.

A munkaerő-piaci szolgáltatásokon belül a felnőttképzéseket a Munkaügyi Kirendeltség koordinálja.

Területileg a munkaerő - piaci képzésben a vármegyeszékhely szakképzést, felnőttképzést biztosító iskolái elérhetőek a település lakóinak igénytől függően, de lehetőség van OKJ-s képzésre, felnőttképzésre. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására irányul.

A térség legnagyobb felnőttképzési szerve a Pest Vármegyei Kormányhivatal Aszódi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, mely az alacsonyan iskolázott, alacsonyan kvalifikált személyek igényeit is kielégíti, de nyelvi képzéstől érettségire épülő képzésig, hazai és külföldre történő, uniós munkaközvetítésben is szerteágazó lehetőségeket biztosít. Az álláskereső iskolai végzettség szerinti vizsgálata alapján településünkön megállapítható, hogy szükséges feltérképezni a környékbeli gazdasági szereplők munkaerő keresletének szerkezetét a megfelelő képzettség megszerzéséhez szükséges felnőttképzési lehetőségeket, szakmák elsajátításának módjait. Ehhez az önkormányzat informatikai és információs segítséget nyújt hivatalában, illetve a könyvtárban és a családsegítő szolgálat tájékoztatást ad az érdeklődők részére.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nincsen arra vonatkozó adat, hogy a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben milyen arányban foglalkoztat mélyszegénységben élőket és romákat, csak a közfoglalkoztatottak száma adott ebben a tekintetben.

A nagyobb városok cégei EU-s projekteknek köszönhetően a célcsoport bevonásával elsősorban betanított munkásként alkalmazzák a roma lakosságot. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében, illetve a település bel- és külterületének

tisztán tartására. Arra sarkalljuk a mélyszegénységben élőket, hogy mindenféleképpen regisztráltassák magukat a Munkaügyi Központ rendszerébe, melyhez természetesen segítséget nyújtunk, ezzel segítve őket, hogy az anyagi helyzetük javuljon.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk. (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport.

Foglalkoztatási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

A települési önkormányzat törekszik arra, hogy sem foglalkoztatásban sem a közfoglalkoztatásban ne érje diszkrimináció a munkavállalókat, az egyenlő bánásmód követelményét semmilyen módon ne sértsük meg. Foglalkoztatással kapcsolatos diszkriminációról nincsen tudomásunk a településen, hivatalos panasz nem érkezett sem az önkormányzathoz, sem az Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatósághoz a kartali önkormányzati intézmények foglalkoztatási politikájával kapcsolatban.

Jogszabály egyes álláshelyek betöltése előtt pályázat kiírását teszi kötelezővé.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitalizáció jelentősége az élet számos területén az oktatás az ügyintézési folyamatok a hétköznapiak, a munkavégzés a vállalkozások és tulajdonképpen az egész világ szempontjából kiemelten meghatározóvá vált. A mindennapjainkban-folyamatban van a digitális átalakulás, amely egyes vélemények szerint, esélyteremtő társadalmi változásként is végbe mehet. A különböző stratégiák és digitális jóléti programok megfogalmazásai szerint a digitális írástudás, valamint a digitális kompetenciák megléte határozza meg majd a felnövekvő generáció versenyképességét a munkaerőpiacon. Ez a folyamat sok kihívás elé állítja a lakosságot az élet minden területén. A digitális világ megismerésének használatának igénye sokakban már korábbi években is felmerült. A Covid járvány kapcsán viszont sokkal hangsúlyosabbá vált, rohamosan felgyorsulva kissé, talán kényszerítő erővel bírt. A pandémia rávilágított arra, hogy mind tudásban mind eszközök területén fejlődni kell ezen a területen is.

Az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik olyan számítógép-parkkal, amely lehetőséget biztosítana a településen élők digitális ismereteinek megszerzéséhez. A digitális ismereteket a gyermekek és fiatalok az általános-, illetve a középiskolákban megszerzik. Ez a témakör a településen élő 55 év feletti korosztály azon részét érintené, akiknek a munkaerőpiacon való elhelyezkedés érdekében szükség lenne az alapvető digitális kompetenciák elsajátítására. A település országos képzési programokhoz tudna csatlakozni annak érdekében, hogy a résztvevők megfeleljenek az információs társadalom legalapvetőbb elvárásainak, azaz a résztvevők alap szinten tudják használni a számítógépet és az internetet, javítva ezáltal a munkaerő-piaci lehetőségeiket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint ezen törvények végrehajtására hozott kormányrendeletek és a Képviselő Testület 17/2022. (XII. 5.) önkormányzati rendelete határozza meg a pénzbeli és természetben nyújtható ellátások körét. A támogatások mértéke az igénylő családok egy főre eső jövedelmétől függ.

A szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben biztosított ellátásokon kívül önkormányzatunk saját költségvetésének terhére egyéb ellátási formákat is bevezetett, melyeket évek óta saját költségvetésének keretére biztosít, pl: ápolási díj méltányosságból, rászorultsági étkezési támogatás.

Mind a pénzbeli, mind a természetbeni támogatások megállapításánál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A pénzbeli és természetbeni ellátások járhatnak rendszeres, illetve eseti jelleggel. A települési támogatás rendszerben kiemelt szerep jut

- az időskorúak, egyedülállóak, valamint krízishelyzetbe került családok anyagi ellehetetlenülésének megakadályozására,
- a túlzott lakásterhek enyhítésére,
- az egészségi állapot teljes leromlásának megakadályozására, valamint
- eseti krízishelyzet kezelésére.

Az elmúlt években lezajlott társadalmi és gazdasági folyamatok hatására a lakosság egyes rétegeinek életkörülményeiben, szociális helyzetében és egészségi állapotában jelentős változások következtek be. Tapasztalataink alapján, egyre nagyobb számban növekszik azoknak a személyeknek a száma, akikről a társadalomnak valamilyen formában gondoskodni kell. E jelenségek következtében az ellátások iránti igények is számottevőek. A jelenlegi pénzbeli és természetbeni ellátórendszer fenntartása és lehetőség szerint továbbfejlesztése szükséges a rászoruló állampolgárok segítése érdekében.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, később a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a foglalkoztatást helyettesítő (bérpótló)

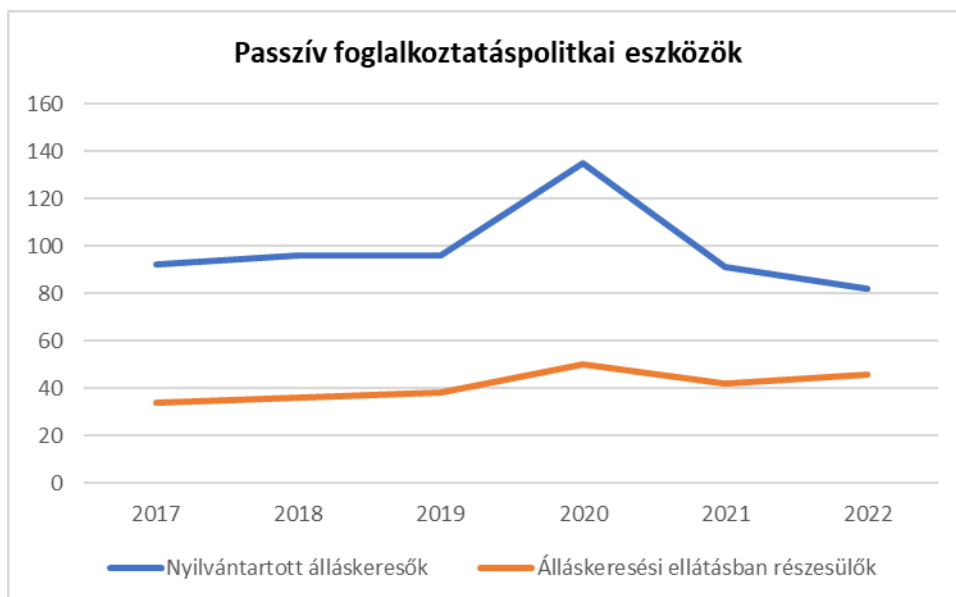
juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre a következő lehetőségei vannak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult az a személy, aki közfoglalkoztatásban neki fel nem róható okból nem vesz részt, és táppénzben vagy távolléti díjban vagy keresetpótló juttatásban nem részesül. A támogatás havi összege a szociális vetítési alap (régében öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege) 80 %-a, 22.800, - Ft.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	92	2,38%	34	36,96%
2018	96	2,48%	36	37,50%
2019	96	2,48%	38	39,58%
2020	135	3,50%	50	37,04%
2021	91	2,36%	42	46,15%
2022	82	2,09%	46	56,10%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

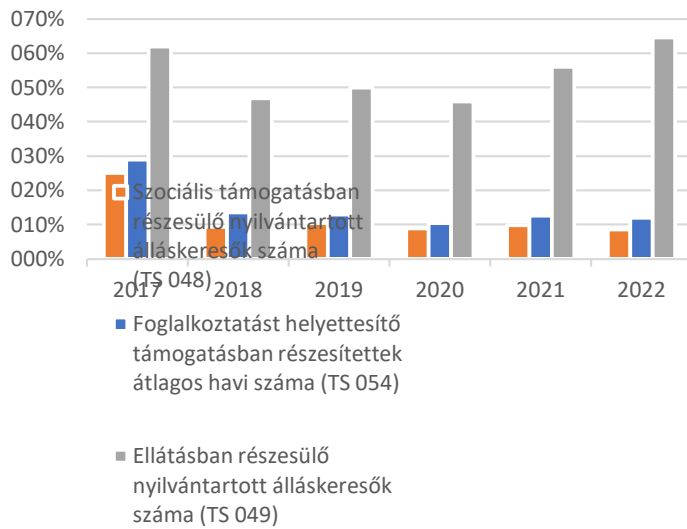
A passzív foglalkoztatás politikai eszközök célja, hogy segítséget nyújtson arra az időszakra, amikor a munka hiánya jövedelemkiesést eredményez. A táblázatban feltüntetett adatokról elmondható, hogy az álláskeresők számának növekedésével nem arányosan növekedett az ellátásban részesülők száma.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	23	25,00%	27	28,88%	57	61,96%
2018	9	9,38%	13	13,59%	45	46,88%
2019	10	10,42%	12	12,94%	48	50,00%
2020	12	8,89%	14	10,39%	62	45,93%
2021	9	9,89%	12	12,69%	51	56,04%
2022	7	8,54%	10	11,96%	53	64,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

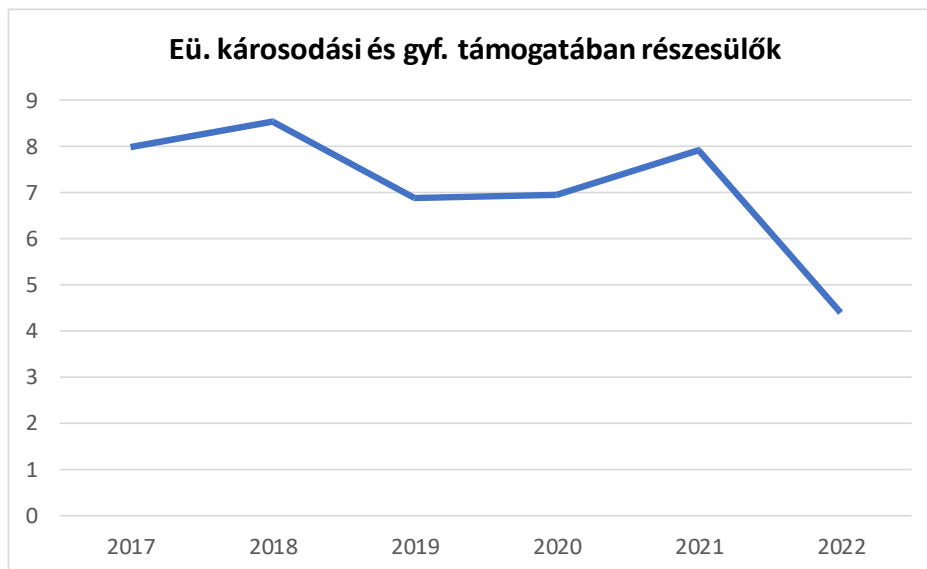
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	8
2018	9
2019	7
2020	7
2021	8
2022	4

Forrás: TeIR, KSH

Összességében elmondható, hogy ezeknek a támogatási formáknak az álláskeresőkhöz kapcsolódóan különböző kritériumok alapján kerülnek megállapításra. A támogatások összege nem került indexálásra, így vásárló értéke jelentősen csökkent, az elmúlt időszakban pedig még alacsonyabb értékű lett.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

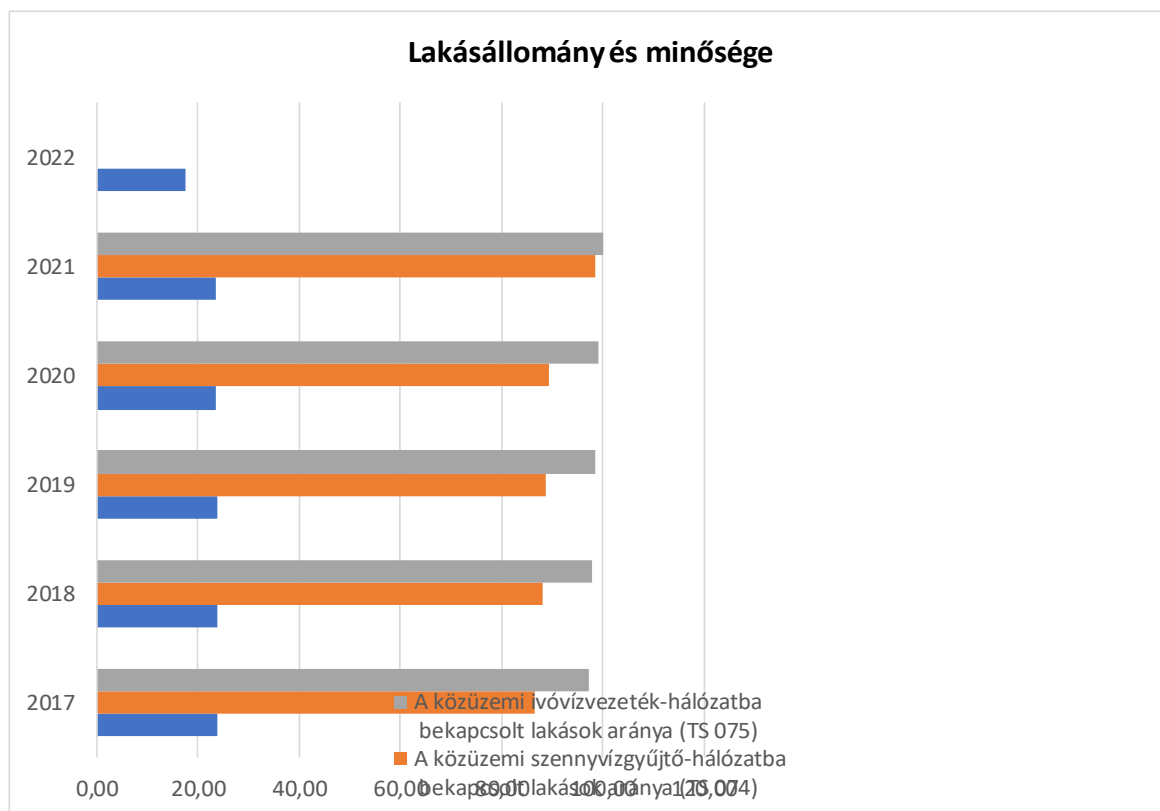
Országos, illetve településünkre is jellemzően elmondható, hogy a lakáspiac fellendülése tapasztalható az állami lakástámogatási rendszer kibővítésének következtében. A családi otthonteremtési kedvezmény (CSOK) feltételeinek bővülése a babaváró hitel bevezetése hozzájárult, hogy a fiatalok széles körben vegyék igénybe ezeket az ellátásokat. A piacon az árak részben ennek a folyamatnak köszönhetően is elszabadultak, így településünk tekintetében a jelenlegi lakásállomány növekedése látható, hiszen kedvezőbb feltételekkel tudnak vásárolni ingatlant Kartalon.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1923	4	2,08	24,02	86,58	97,45
2018	1926	3	1,56	23,99	88,11	98,08
2019	1932	6	3,11	23,91	88,82	98,55
2020	1954	22	11,26	23,69	89,51	99,28
2021	1959	6	3,06	23,58	98,62	100,00
2022	2043	20	9,79	17,57	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 923	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1 926	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 932	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 954	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 959	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	2 043	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A bérlakás állomány az elmúlt években nem változott, 15 darab bérlakással rendelkezik az önkormányzat. A bérlakás állomány a település több részén helyezkedik el, mindegyik legalább komfortos, de többnyire összkomfortosak. Minden bérlakás teljes közművesített belterületen található.

b) szociális lakhatás

6 darab szociális lakás található Kartalon. Az igénybevétel feltételei: a jövedelmi viszony, az egy vagy több gyermek nevelése, valamint kartali lakosnak kell lennie a pályázónak.

A szociális lakások komfortosak vagy összkomfortosak, összközművesítettek, belterületen találhatóak. A lakások nagysága 60-100 nm, kisebb kerttel, udvarral. A lakásokat bérlők közül néhány lakás használónak van bérleti díj és rezszi elmaradása. A bérlők többsége határozatlan idejű szerződéssel bérlő a lakásokat.

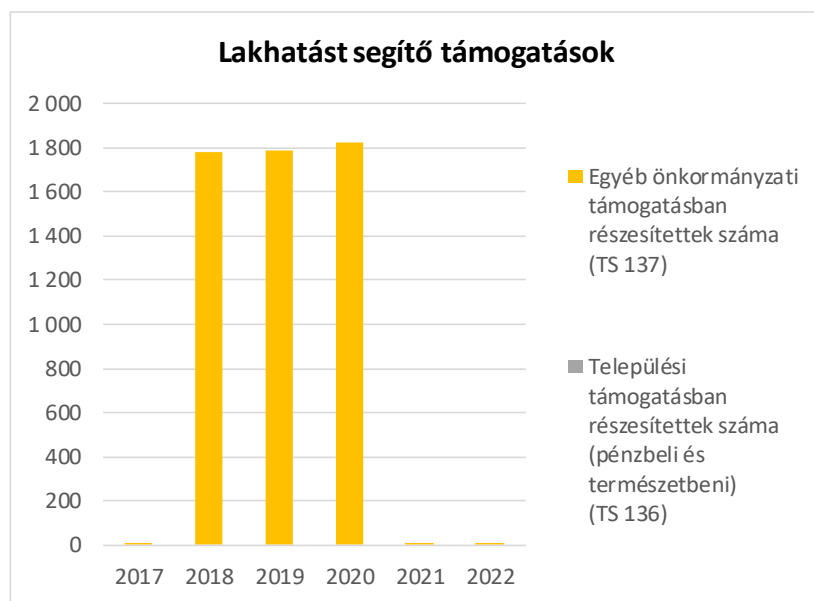
a) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek a településen.

b) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	7
2018	n.a.	1 778
2019	n.a.	1 787
2020	n.a.	1 824
2021	n.a.	5
2022	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mindennapi életfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelők. A terhek enyhítését szolgálja az Szt-ben és a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatási támogatás. A támogatás pénzbeli és

természetbeni ellátásként is folyósítható. Településünkön természetbeni ellátásként elsősorban szolgáltatóhoz utalással történik a támogatás megállapítása.

Lakhatást segítő támogatás szabályait Kartal Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2022. (XII. 5.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

c) eladósodottság

Az eladósodottság sajnos jelen van a településen. Sokaknak van különböző közműtartozása, valamint a lakáshitelt fizetni nem tudók száma is megnövekedett. Jellemző a településen lakókra, hogy próbálják szorult helyzetüket minél tovább titokban tartani és már csak végső esetben kérnek segítséget. Próbálják önerőből megoldani az anyagi nehézségeiket. Az önkormányzat a közműtartozók részére a védendő fogyasztói státuszról ad ki hatósági bizonyítványt, így is segítve a részletfizetés, vagy fizetési halasztás igénylését a szolgáltatótól. Hatósági bizonyítvány abból a szempontból védi a fogyasztót, hogy a szolgáltatónak nincs mérlegelési lehetősége az említett részletfizetés és fizetési halasztásról. Sajnos további nem fizetés esetén a szolgáltatás kikapcsolásától nem véd.

Egyre többen ajánlják fel az ingatlanukat a Nemzeti Eszközkezelő részére, amennyiben nem tudják fizetni a lakáshitelüket és nincs más lehetőségük arra, hogy fedél maradjon a fejük felett. Az önkormányzat hatósági bizonyítványban igazolja, hogy a lakásban lakó lakhatási támogatásban, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül. A lakások tulajdonjoga így a Nemzeti Eszközkezelőre száll, de egy megfizethető bérleti díj fejében, továbbra is a saját otthonukban maradhatnak a hitelek.

d) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen egy tanya található, ahol földműveléssel, gazdálkodással foglalkozó vállalkozó lakik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Kartal település különös figyelmet fordít a településképre, illetve arra, hogy az itt élő, állandó lakosság jól érezze a településen magát, megtalálhatóak legyenek a jobb közérzet megteremtését szolgáló szolgáltatások.

Fentieknek megfelelően a településen nem található elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum, nincs hajléktalanság, a település teljes infrastrukturális kiépítettséggel rendelkezik.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A településen nem található elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum, nincs hajléktalanság.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A településen szegregátumok elkülönülése nem figyelhető meg. A lakosság ilyen irányú tagozódása településünkön nem jellemző.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen sem elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum, sem hajléktalanság nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés vizsgálatához a téma teljesebb megismeréséhez fontos, néhány kutatásra támaszkodó megállapítást megismerni, amely az általános egészségi állapotot mutatja be. Az egészségi állapot megléte vagy hiánya az utóbbi években a Covid járvány kapcsán még inkább hangsúlyossá vált. A lakosság nagyrésze kényszerűen vette tudomásul, hogy milyen sérülékeny ezen a területen. Többségüknek szembesülnie kellett azzal, amely tulajdonképpen korábban is fontosnak kellett lennie, hogy miszerint az: életminőség egyik legfontosabb meghatározója az egészség, amely egyik alapvető komponense a kedvező életkilátásoknak.

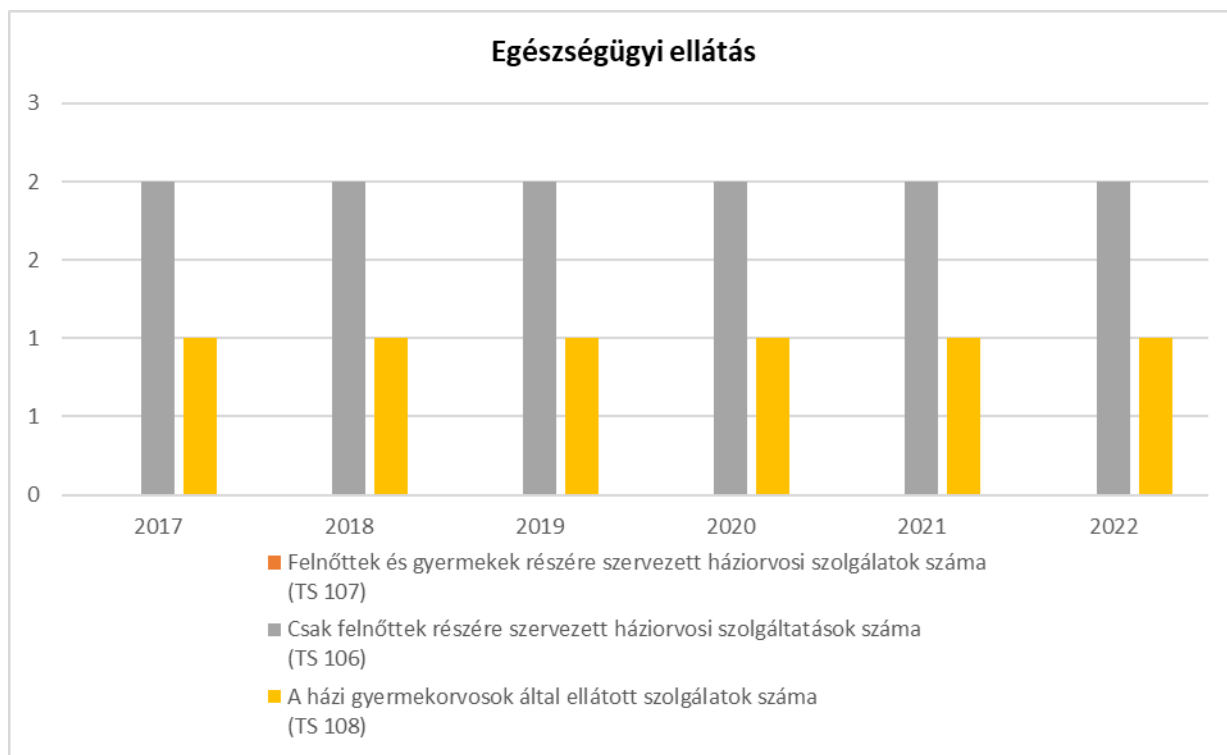
A 2021-es év adatait feldolgozó Demográfiai Portré külön fejezetében vizsgálja az egészségi állapotot. A felmérés főbb megállapításai közül néhány:

- A 15 év feletti népesség vizsgálata alakalmával feltárták, hogy a krónikus betegségek száma csaknem a lakosság felét érinti, közülük is a nők vannak előnytelenebb helyzetben.
- Az országban az egészségben várható életevek száma 4,5 évvel emelkedett, viszont az kimutatható, hogy az iskolai végzettség alapján különbségek mutatkoznak meg az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező rétegek esetében, fokozottabb az egészségkárosodás.
- Az egészségproblémák közül leggyakoribbak a mozgásszervi betegségek a magasvérnyomás, allergia, magas koleszterin, szívbetegség, diabétesz.
- A krónikus és daganatos betegségek kialakulásának vizsgálata során magas összefüggéseket fedeztek fel az egészség-magatartásbeli és az életmódbeli kockázati tényező között. Az elemzések alapján az is kimutathatóvá vált, amelyet sajnos a hétköznapi élettapasztalatai is igazolnak, hogy az lakosság egyre többet költ különböző egészségügyi ellátásokra, szolgáltatásokra, készítményekre, segédeszközökre.
- Oltásokat a gyermekek közel 100%-a meghatározott oltási rend szerint megkapja, amely nemzetközileg igen jó eredménynek számít
- Magas arányú a rosszindulatú daganatos betegségek előfordulása is, annak ellenére, hogy ezek kialakulásának megelőzésére vagy a korai felismerés segítésére

szűrővizsgálatok állnak rendelkezésre. Az elemzések arra is rávilágítanak, hogy ezek a preventív lehetőségek nem érik el a lakosságot szükséges mértékben.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	1	152	21,51
2018	0	2	1	1	149	24,20
2019	0	2	1	1	155	13,07
2020	0	2	1	1	144	13,62
2021	0	2	1	1	134	11,92
2022	0	2	1	1	145	12,27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ 4. pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik. Településünkön az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés stabil, kiépült rendszerben működik, mindenki számára könnyen hozzáférhető.

A településen évek óta biztosított a háziorvosi szolgáltatáshoz, gyógyszerterárhoz, fogorvoshoz, iskola-egészségügyi ellátáshoz, védőnői ellátáshoz való hozzáférés, valamint a szakellátás megközelítése közlekedési és ellátottsági szempontból is.

Házi orvosok

I. sz. Házi Orvosi Szolgálat

2173 Kartal, Baross út 18.

Rendelési idő:

Hétfő: 08:00 - 12:00 óráig

Kedd: 14:00 - 18:00 óráig

Szerda: 08:00 - 12:00 óráig

Csütörtök: 08:00 - 12:00 óráig

Péntek: 08:00 – 12:00 óráig

Orvosi alkalmassági vizsgálatok végzése és jogosítványok engedélyezése rendelési idő alatt történik.

II. sz. Háziorvosi Szolgálat

2173 Kartal, Mártírok u. 10.

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00 -13.00

Szerda: 13.00 – 17.00

Aktív dolgozók részére minden hétfőn (munkanapon) 18.00-19.00 “B” kategóriás jogosítvány orvosi vizsgálata is.

Gyermekorvos

2173 Kartal, Baross u. 18.

Rendelési idő:

Hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 08.00 – 11.00 óráig

szerda: 15.00-18.00

Védőnői Szolgálat

Cím: 2173 Kartal, Ady E. u. 43.

Kartal I. körzet:

Tanácsadás:

Hétfő: 09:00 -11:00 óráig

Szerda: 08:00 -13:00 óráig

Csütörtök: 08:00 -12:00 óráig

Kartal II. körzet:

Tanácsadás: Kedd 08:00 -13:00 óráig

Fogorvos

2173 Kartal, Mártírok u. 10.

Kartal fogászat rendelési idő:

Hétfő: 08:00 – 20:00 óráig

Kedd: 08:00 – 14:00 óráig

Szerda: 08:00 – 20:00 óráig

Csütörtök: 08:00 – 14:00 iskola fogászat/szűrés 14:00 – 20:00 óráig (Betegfogadás: 19-ig)

Péntek: 08:00 – 14:00 óráig

Panoráma, kis röntgenfelvétel készítésére van lehetőség, ami önköltséges.

Gyógyszertár

2173 Kartal, Baross u. 83.

Nyitva tartás:

Hétfő: 8.00 -17.00

Kedd: 8.00 -17.00

Szerda: 8.00 -17.00

Csütörtök: 8.00 -17.00

Péntek: 8.00 -17.00

Szombat : 8.00 – 12.00

Legközelebbi ügyeletes gyógyszertár Hatvan és Gödöllő

Az éjszakai és hétvégi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat biztosítja.

ÚJ ÜGYELETI RENDSZER

2024. FEBRUÁR 1-JÉTŐL

**hétköznap 16-22 óra között
hétvégén 8-14 óra között** → Telefonszám: **1830**
→ Legközelebbi háziorvosi ügyelet: **Aszód, Baross u. 4.**

**hétköznap 22-08 óra között
hétvégén 14-08 óra között** → Telefonszám: **1830**
→ Legközelebbi sürgősségi ügyelet: **Gödöllő, Szabadság tér 3.**

hétköznap 8-16 óráig
a háziorvoshoz fordulhatnak rendelési időn kívül is

A fenti információk gyermekekre és felnőttekre is vonatkoznak.
Baleset, közvetlen életveszély esetén továbbra is hívható a 112-es telefonszám.
A rendszer működéséről részletes információkat a www.mentok.hu/ugyelet weboldalon olvashatnak.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb

kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Lehetőséget biztosítunk a településen élőknek tüdőszűrésen való részvételt, illetve a Kistarcsai Kórházban rendszeresen szerveznek mammográfiai vizsgálatot, méhnyakrák szűrést pedig Aszódon végeznek előzetesen megbeszélt időpontban, amelyre a nőket az önkormányzat autójával szállítjuk el.

TÜDŐSZŰRÉS

2023. 06.12 - 06.15.
hétköznap 8-18 óráig
KARTAL, MŰVELŐDÉSI HÁZ
(Kartal, Baross u. 117.)

- a **40 év feletti** személyeknek évente egy alkalommal **költségmentes** a tüdőszűrés
- a **18 és 40 év közötti** személyeknek **1700 Ft** térítési díjat kell fizetniük (csekket a helyszínen kapnak)
- a **14 és 18 év közötti** személyeknek **ingyenes** amennyiben rendelkezik:
  - iskolaorvosi/üzemorvosi beutalóval,
  - szülői/gondviselői beleegyező nyilatkozattal,
  - érvényes személyi igazolvánnyal,
  - érvényes lakcímkártyával,
  - TAJ kártyával

Hozza magával személyi igazolványát, TB kártyáját, előző évben kapott tüdőszűrő igazolását!

c)fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekkorúak és időskorúak esetében a fejlesztések könnyen elérhetőek közlekedés szempontjából, de a problémás esetekben is az évek óta az önkormányzat a hozzáférést biztosítja (pl. autóval történő szállítás), valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mely az időskorúak számára nyújt egészségügyi-, önálló életvezetési- és mentális biztonságot, egyben a hozzátartozónak a megfelelő gondoskodás és biztonság tudatát. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosított a településen.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít az egészségtudatos étkeztetésre, a megfelelő mennyiségű és minőségű zöldségek és gyümölcsök használatára az ételek elkészítésében. Az Önkormányzat saját konyhákat működtet. Fontos szempont a közétkeztetés megvalósulásában a változatos és egészséges ételek kínálata. Problémát jelent a megszoruló diétás és a különféle étel intoleranciás gyerekek-felnőttek száma, akik részére nem tudunk megfelelő étkezést biztosítani.

A településen az arra rászorulóknak biztosítjuk a közétkeztetést minden nap, egyben lefedve az oktatási- nevelési intézményeket, szünidői étkeztetést és az idősellátást.

Az étkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A térítési díjat az Szt. 114. § (2) bekezdésében meghatározott személy köteles fizetni. Az étkezés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Étkeztetés szempontjából szociálisan rászorult személynek kell tekinteni, azt, aki,

- a 70. életévét betöltötte, vagy
- egészségi állapota tartósan megromlott
- jövedelemmel nem rendelkező egyedülálló, akinek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs,
- szenvedélybeteg, vagy hajléktalansága miatt nem képes az (2) bekezdés szerinti étkezésről más módon gondoskodni.

Étkezésre jogosultság feltételeinek a megállapításánál a Szt. 62.§ (1) bekezdésében foglalt az irányadó. A szociálisan rászorultak intézményi térítési díját és kedvezményeit a helyi rendelet melléklete tartalmazza.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Kartal Önkormányzata, az általa működtetett köznevelési intézményekben és az általa támogatott sportszervezetekben, az egészségmegőrzés érdekében, hosszú távon a sporttevékenységek középpontjába a gyermek és ifjúsági sportot kívánja helyezni. Ezen belül a teljesítő képes, tudást adó, mérhető, ellenőrizhető, jól szervezett, megfelelően motivált tanórai

és tanórán kívüli testnevelést, a mindennapos testedzést, a szabadidősport megvalósítását, valamint az eredményes egyesületi munkát és a céltudatos utánpótlás-nevelést támogatja a sportolási feltételek megteremtésével és fokozatos javításával, és finanszírozási rendszerével.

Az ifjúsági sport támogatására jött létre a Kartal Ifjúságáért Alapítvány.

A Kovács László Sportcsarnok különféle sportprogramoknak ad helyet. Szerveznek itt karate bemutatót, szkander bajnokságot, kézilabda, floorball, meccseket, gyermek labdarúgó tornát, teremgyeplabda mérkőzést, divat és sporttáncok bemutatót, sporttábort. Úszási lehetőség Aszódon (jelenleg nem látogatható), Hatvanban a Markovics Kálmán uszodában, valamint a nem rég épült Gödöllő Városi és Térségi uszodában van.

φ) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kartal községben a gyermekjóléti szolgáltatás a Kistérségi Gondozási Központon keresztül történik. A Kistérségi Gondozási Központ Aszódon működik. Aszód közigazgatási területén, valamint az Aszód kistérség – Aszód, Iklad, Domony, Kartal, Verseg, Bag, Hévízgyörk, Galgahévíz, Tura, Vácszentlászló Zsámbok ellátási területen teljesíti az alábbi szociális feladatokat:

- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- gyermekjóléti szolgáltatás,
- idősek nappali ellátása.

A szociális étkeztetés feladatait az Önkormányzat látja el a saját konyháiról.

Az idősek nappali ellátása Aszódon működik, a településről jelenleg egy fő veszi igénybe. Az itt lakó idős emberek nem szívesen mennek el a szomszéd településre. Helyben szívesebben igényelnék az idősek nappal ellátást, mivel a „szomszédal, utcabelivel, rokonnal, baráttal, ismerőssel” kellemesen el lehet tölteni a napokat.

A szolgáltatások a következők:

- napi 3x-i étkezés biztosítása,
- szabadidős programok szervezése,
- egészségügyi ellátáshoz, szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás,

- speciális önszerveződő csoportok támogatása

Házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását szükségleteinek megfelelően lakásán biztosítja.

Az ellátottak köre: idős korúak, pszichiátriai- szenvedély betegek, fogyatékkal élők, egészségi állapotuk miatt ellátásra szorulók.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését.

A házi segítségnyújtás szolgáltatást éves szinten 7 fő veszi igénybe.

A családokat egy családgondozó látja el.

2016. január 1-től családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan - egy szervezeti keretben működtethető. Települési önkormányzat feladatköre az általános segítő feladatok biztosítása – család és gyermekjóléti szolgálat működtetése. Járásszékhely önkormányzat feladatkörébe kerül a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása – család és gyermekjóléti központ működtetése. Család és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik. A család- és gyermekjóléti központon

belül a feladatmegosztás a központ és a szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn.

Család és gyermekjóléti szolgálat feladatai négy tárgykör köré csoportosíthatók:

- a) tájékoztatás nyújtás
- b) szociális segítőmunka,
- c) szolgáltatások, ellátások közvetítése
- d) adminisztrációs tevékenységi kör

Tájékoztatási feladatai körében:

- a) szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja
- b) a szülőt, illetve vagy gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- c) a válsághelyzetben levő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- d) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről,
- e) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.
- f) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését
- g) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt,

Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- c) a válsághelyzetben levő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

Hivatalos ügyek intézése körében:

- a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít,
- d) a gyámhivatal felkérésére -tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről,
- e) A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család-és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

- a) olyan szabadidős és közösségi, közösségfejlesztő programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna,
- b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél a szabadidős programok megszervezését,
- c) a köznevelési intézmények számára programtervet készít KHSZK ellátási területére, határidő: február 1.,

- d) írásban tájékoztatja az önismereti, konfliktuskezelő, kommunikációs, egészségfejlesztési, drogprevenációs programjairól az intézmények vezetőit,
- e) szakmai műhelymunka keretében a Járás területén működő más szolgáltatók számára szakmai segítséget nyújt,
- f) szociális és mentálhigiénés problémával küzdő egyének számára közösségfejlesztő programokat szervez.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése körében:

- a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban–krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- f) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a zárt adatkezelés kötelezettségét,
- g) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- h) esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít
- i) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- j) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A Gyermekjóléti Szolgálat mindenekelőtt azon tevékenykedik, hogy a gyermekek a fejlődésükhöz szükséges egészséges környezetben nevelkedhessenek, és családjukban

nőhessenek fel. A településen hatékony észlelő és jelzőrendszert működtet a szolgálat, amely lehetővé teszi a gyerekeket veszélyeztető okok feltárását. A Gyermekjóléti szolgálat fő feladatai közé tartozik szabadidős programok, kirándulások szervezése gyermekek, fiatalok számára, nyári szociális gyermekétkeztetés lebonyolítása.

A családsegítő szolgálat segítséget nyújt azoknak az embereknek, akik:

- válsághelyzetben vannak,
- szociális, életvezetési, mentális tanácsadásra tartanak igényt, mert
- pályakezdő vagy tartós munkanélküliek,
- adósság terhekkel küzdenek,
- lakhatási problémáik vannak,
- fogyatékkal élnek, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, akik betegségük miatt életvezetési akadályokba ütköznek.

A családgondozó:

- szociális és mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- segíti a családokat a család konfliktusainak megoldásában,
- elősegíti a humán jellegű civil kezdeményezéseket,
- segíti a speciális támogató és önszerveződő csoportok létrejöttét és működését.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- g) a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti készenléti szolgálatot az (1) bekezdés szerinti személyek számára,
- h) a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők után követését biztosító eszményes feladatokat.

Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés előzőekben felsorolt feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.

- d) drogrevenüciós szolgáltatások;

Drogrevenüciós tevékenységet a Rendörkapitányság lát el településünkön.

A rendörség rendszeresen tart előadásokat bünmegelőzési, drogrevenüciós témákban az általános iskolások részére.

- e) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

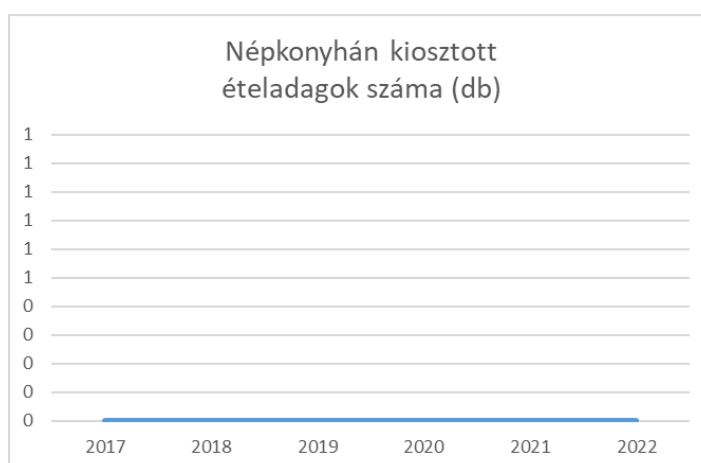
Településünkön hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem történt.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Településünkön népkonyha nem működik. A pénzügyi ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet szinterei, fórumai;

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jó. A civil szervezetek feladatok átvállalásával segítik az önkormányzatot. Az önkormányzat pedig anyagi forrást biztosít számukra a működésükhöz. A Kristályházban minden korosztály megtalálja a szabadidő eltöltését biztosító programot. Több állandó foglalkozás is működik (pl. FIT-KID, musical kurzusok,), helyet adnak képzőművészeti kiállításoknak, szaktáboroknak is. Kialakulóban van egy zenés gyermek és ifjúsági színház is. Rendezvényeken, kistérségen belül más településeken is szerepelnek a csoportok. A Művelődési Ház- Könyvtár nyáron a gyermekek részére kézműves tábort, olvasótábort szervezett. A Gyűszűkör egész évben tartott foglalkozásokat a gyerekeknek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	3 775	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön a közösségi együttélés jól működik, etnikai konfliktusok nem fordulnak elő. A megfelelő társadalmi viszonyok megteremtését és fenntartását kell, hogy szolgálják a különböző rendezvények és közösségi programok.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A település lakói civil vagy szociális szolgálat szervezésében szívesen tesznek felajánlásokat jó ügy érdekében. Az utóbbi években sajnos több alkalom is adódott, amikor egy, a településen élő család egészségügyi, vagy váratlan krízishelyzet kapcsán került bajba, az elsődleges önkormányzati segítségnyújtáson kívül a település lakóinak segítőszándéka minden esetben megmutatkozott és példaértékű volt. A segíteni akarás jelen van az itt élők lelkületében és a civil és önkormányzati szervezetek is számíthatnak támogatásukra.

A helyi és vármegyei Vöröskereszt is nyújt támogatást. Ruhaadományokat és élelmiszer csomagot osztanak szét a szociálisan rászorultak részére.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nincs nemzetiségi önkormányzat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Adománygyűjtésben valósult meg rászoruló család részére.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Kartalon nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettségi szint	Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően Önkormányzati támogatás nyújtása
Digitális írástudás hiánya akadályozza a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést.	Képzés szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek általános társadalmi jólétének biztosítása alapvető feladata és mindenkor kihívása községünk számára. A következő generáció számára meghatározó, hogy ő milyen társadalmi, közösségi, kulturális körülmények lehetőségei biztosítottak a személyiségük kibontakoztatásában. A fiatal korosztályhoz tartozók életkörülményeinek optimalizálásában a családdal partnerségben kiemelt szerepe van az intézményi ellátó rendszernek a támogatást biztosító szociálpolitikai helyi és országos ellátórendszernek. A korábbi fejezetben tárgyalt szegénység jelen van ennél a célcsoportnál is. A legkedvezőbb feltételek ebben a korosztályban állnak fenn ahhoz, hogy a szegénységi kockázat átörökítését megelőzzék, fenntartását mintázatok kialakítását mérsékeljék, a szocializáció másodlagos terén elősegítsék az ellátórendszer a kedvező mintázatok kialakulásának esélyét.

Kartal Nagyközség Önkormányzata elkötelezett a gyermekek jogainak maradéktalan érvényesítése, jólétük biztosítása mellett, jelen fejezetben az őket érintő kérdésekkel, problémákkal foglalkozunk helyi megközelítésben.

A települési szociális ellátórendszer különböző támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében. Mindez a veszélyeztetettség megelőzését is szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, sport és közművelődési intézményeken keresztül valósul meg. A preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van.

Kartal településen az elmúlt öt év állandó népességének, ezen belül a 0-18 éves korosztály számának alakulása:

2018. évben 5.711 fő	1.299 gyermek
2019. évben 5.785 fő	1.329 gyermek
2020. évben 5.823 fő	1.352 gyermek
2021. évben 5.839 fő	1.414 gyermek
2022. évben 5.984 fő	1.474 gyermek

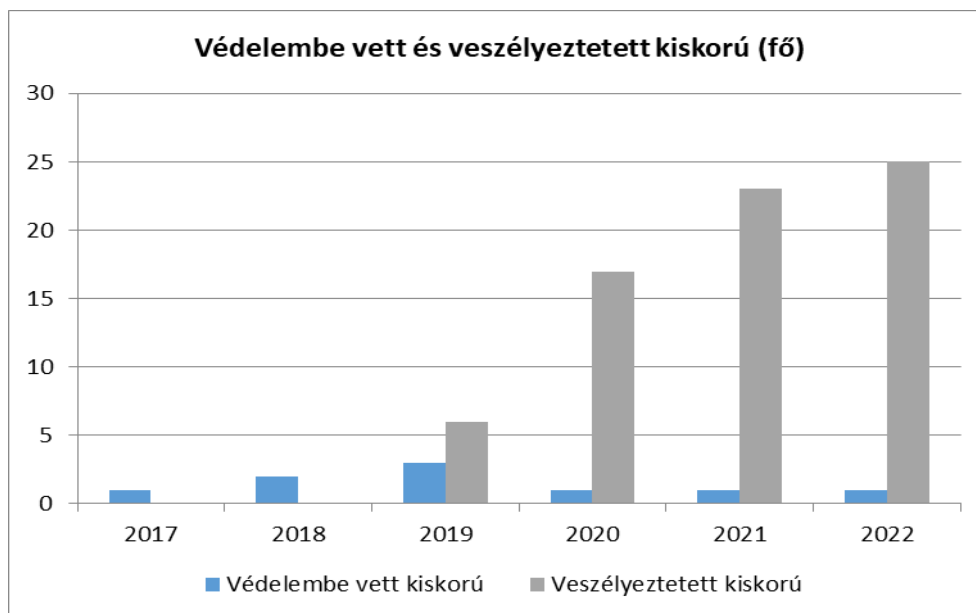
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 003	3 068	6071	49,46%	50,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			199	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	516	479	995	8,50%	7,89%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	73	85	158	1,20%	1,40%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Az adatokból látszik, hogy a 0-17 éves fiú és leánygyermek aránya kiegyenlített. Bízunk benne, hogy a családtámogatási rendszer változásainak köszönhetően nagyobb számban fognak emelkedni a születések számai.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	n.a.
2018	2	n.a.
2019	3	6
2020	1	17
2021	1	23
2022	1	25
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a védelembe vétel kezdeményezése a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
  - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
  - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
  - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
  - d) az otthonteremtési támogatás,
  - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
  - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
  - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
  - c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
  - a) az otthont nyújtó ellátás,
  - b) az utógondozói ellátás,
  - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
  - a) a védelembe vétel,
  - b) a családbafogadás,
  - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
  - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
  - e) a tartós nevelésbe vétel,
  - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
  - g) az utógondozás elrendelése,

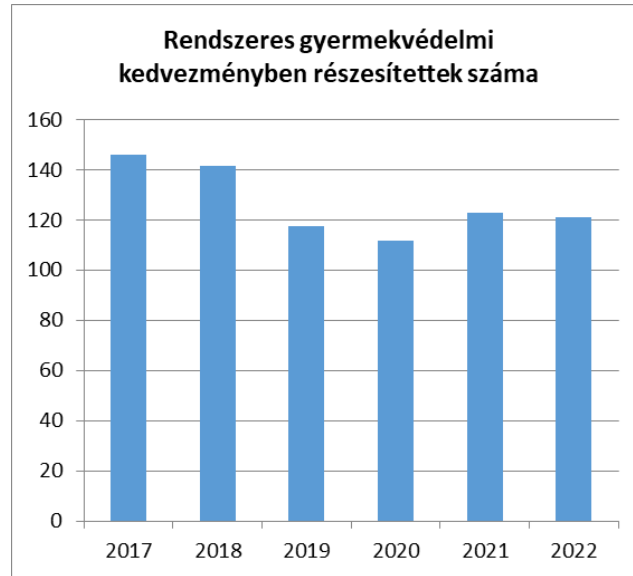
- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
  - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
  - b) a fővárosi főjegyző,
  - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
  - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
  - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
  - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
  - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

A fenti táblázat szerint az elmúlt években a védelembe vett kiskorú gyermekek száma csökkent, veszélyeztetett gyermekek száma emelkedett, de ezt a tendenciát a 2021 év adatai múlják felül, amelynek vélhetően a pandémia egyik következményeként tudható be. A digitális oktatási feltételek az alacsony iskolalátogatási motiváltsággal rendelkező gyerekek további hiányzásait segítették elő. Ugyanakkor a szociális szakemberek észrevételei alapján elmondható, hogy a mentális betegségekkel küzdő fiatalok száma is megemelkedett.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	146
2018	142
2019	118
2020	112
2021	123
2022	121

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők száma emelkedett. Ennek háttérében a 2021-ben a pandémia is oka lehet, valamint a gyermekek számának növekedése.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő családok gyermekei valóban nehéz anyagi helyzetben élnek.

Az adatokból láthatjuk, hogy a családok helyzete az alacsony jövedelem miatt állandó segélyezést, komplex segítséget igényelne, ám a törvényi lehetőségek korlátozottak, így a családokat eseti segélyezés keretében igyekszik önkormányzatunk támogatni, amennyiben kérelemmel fordulnak hozzánk.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési kedvezmények, a gyermekvédelmi törvényben meghatározott pénzbeli támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg

1) a szociális vetítési alap régebben öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140 %-át (41.325.-Ft)

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel az egyéb feltételeknek

2) a szociális vetítési alap régebben öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 130 %-át (38.475.-Ft) az 1) pont alá nem tartozó esetekben.

A törvény differenciáltan állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeit, elismerve és támogatva a gyermeket egyedülállóként gondozó családoknak, valamint a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket gondozó szülőknek az átlagostól eltérő élethelyzetét, ezáltal tehát biztosítható, hogy a rászorult gyermekek természetbeni támogatása továbbra is biztosított legyen és ne essenek ki a gyermekvédelem védőhálójából.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság nem jár rendszeres pénzbeli támogatással, így az önkormányzatnak ezzel kapcsolatosan nincs pénzügyi kiadása.

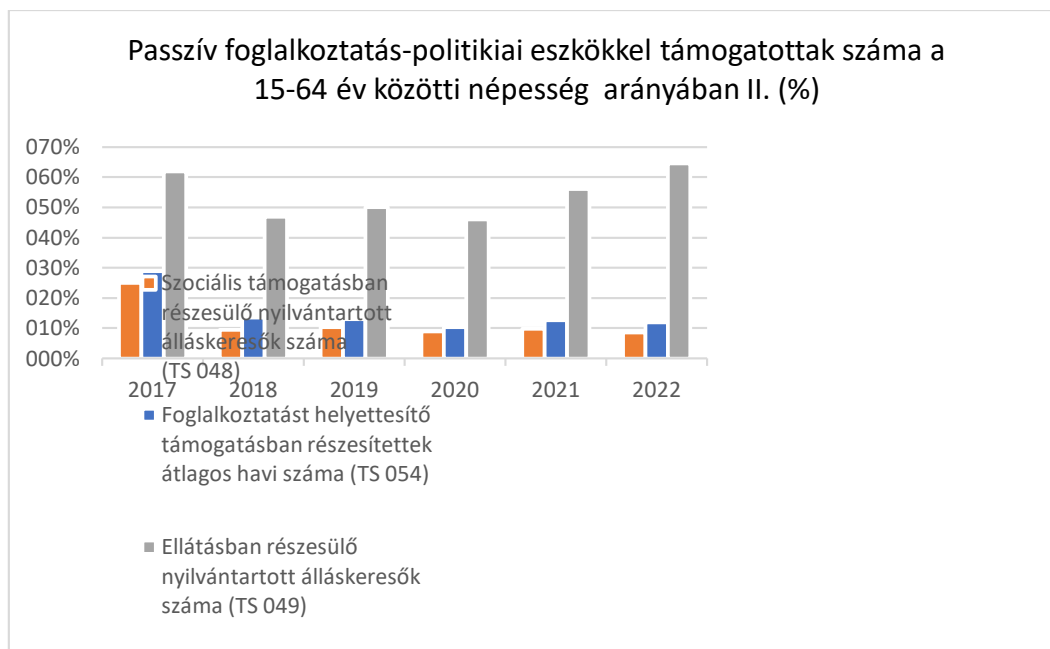
A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága augusztus 1-jén fennáll, augusztus hónapban, illetve november 1-jén fennáll, november hónapban pénzbeli támogatást nyújt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma folyamatosan csökken évről-évre. Ez a munkanélküliség csökkenésének is köszönhető. A másik ok valószínűleg az lehet, hogy a nyugdíjminimum összegének emelése hosszú évek óta nem történt meg, e miatt a jogosultság határát jelentő egy főre eső jövedelem meghatározása nagyon alacsony.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	13	14	27
2018	14	19	33
2019	13	21	34
2020	11	17	28
2021	9	18	27
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az életkezdési támogatás a gyermekvállalási kedv ösztönzéseként az újszülötteket nevelő családok gyermekeit egyszeri életkezdési támogatásban részesíti.

Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életévének betöltéséig jár, kivéve, ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életévének betöltéséig jár. (Tny. 55. §) Az árvaellátás összege gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna. A nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, illetve akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű. (Tny. 56. § (1) és (2) bek.) Az árvaellátásban részesülők számát az alábbi táblázat szemlélteti. Mértéke fokozatosan csökken.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai-iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma -óvoda	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma Iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1- 13. évfolyam	Ingyenes tankönyv - ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	170	95	55	n.a.	n.a.	11
2018	142	95	68	n.a.	n.a.	16
2019	137	84	73	n.a.	n.a.	19
2020	135	53	56	n.a.	n.a.	20
2021	149	60	73	n.a.	n.a.	35
2022	185	65	102	n.a.	n.a.	13

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani:

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- da)* nevelésbe vették, vagy
- db)* utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

2015. évtől kezdődően jelentősen emelkedett az ingyenes étkezésben résztvevő óvodások száma. A növekedést befolyásolja, hogy 2015. szeptember 1-től nem kell fizetni a bölcsődei és óvodai étkezésért, akinek a családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a nettó minimálbér 130 százalékát. A jogosultság megállapításához a szülők nyilatkoznak arról, hogy mennyi az egy főre eső jövedelmük.

Ezzel szemben évről évre csökkent az ingyenes étkezésben résztvevők száma az iskola 1-8-évfolyamán. Ez a csökkenés összefüggésben van azzal, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma is csökkenést mutat.

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot – kérelemre – annak a szülőnek vagy családba fogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke

a) tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző megállapította, és

b) legkésőbb annak az óvodai nevelési évnek a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdzi az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.

Az óvodáztatási támogatásra kevés család volt jogosult.

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításával kapcsolatos rendelkezés 2015. évben hatályon kívül lett helyezve.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodás nincsen a településen. Magyar állampolgársággal nem rendelkezik három iskolás gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ehhez a ponthoz nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregátumok elkülönülése nem figyelhető meg.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

2013. szeptember 1-től hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előzőekben felsorolt a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden évben megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

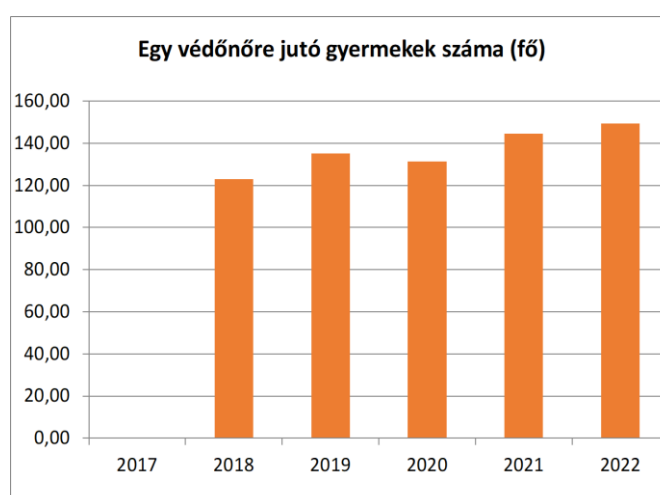
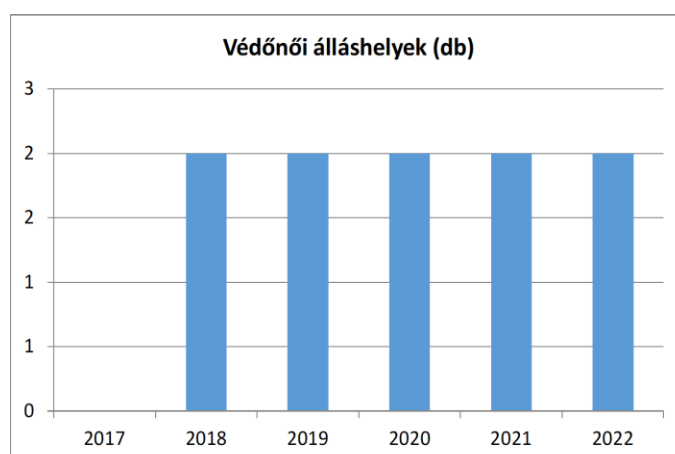
A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembé vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmazottan hátrányos helyzetűnek.

A településen minden gyermek részére biztosítva van a szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	2	246	123,00
2019	2	270	135,00
2020	2	263	131,50
2021	2	289	144,50
2022	2	299	149,50

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön kettő védőnői álláshely van betöltve. Az egyik körzetben dolgozó védőnő csak körzeti védőnői munkát végez. Másik védőnő egy kisebb körzet mellett végzi az iskolavédőnői teendőket.

Védőnői munka lényege a prevenció, ezt a tevékenységet a tanácsadóban és a családlátogatások alkalmával végzi: terhes gondozás, nővédelem, csecsemő és gyermekgondozás. Iskola védőnői munka keretén belül a kötelező szűrővizsgálatok, védőoltások és egészségnevelő tevékenységet látják el. Hetente 2 alkalommal van csecsemő és terhes tanácsadás. Folyamatos a kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal, és a jelzőrendszer tagjaival.

A 2022. évi LXXIII. tv. módosította az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (Eatv.) rendelkezéseit. A módosítás alapján az Eatv. 6/B. § (1)-(2) rögzíti, hogy az állam az egészségügyi alapellátás körében - a települési önkormányzattal együttműködésben - gondoskodik a védőnői ellátásról, továbbá a védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által

rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján - felelős azzal, hogy az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja.

A településen a család és nővédelmi gondozás az egészségügyi törvénynek megfelelően biztosított. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása az egészségügyi törvény alapján szerveződött Kartalon.

Gyermekvédelmi feladataik közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észlelése, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelések, terápiák nyomon követése.

Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik. Az egészségügyi prevenciók tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése.

Védőnői Szolgálat

Cím: 2173 Kartal, Ady E. u. 43.

Kartal I. körzet:

Tanácsadás:

Hétfő: 09:00 -11:00 óráig

Szerda: 08:00 -13:00 óráig

Csütörtök: 08:00 -12:00 óráig

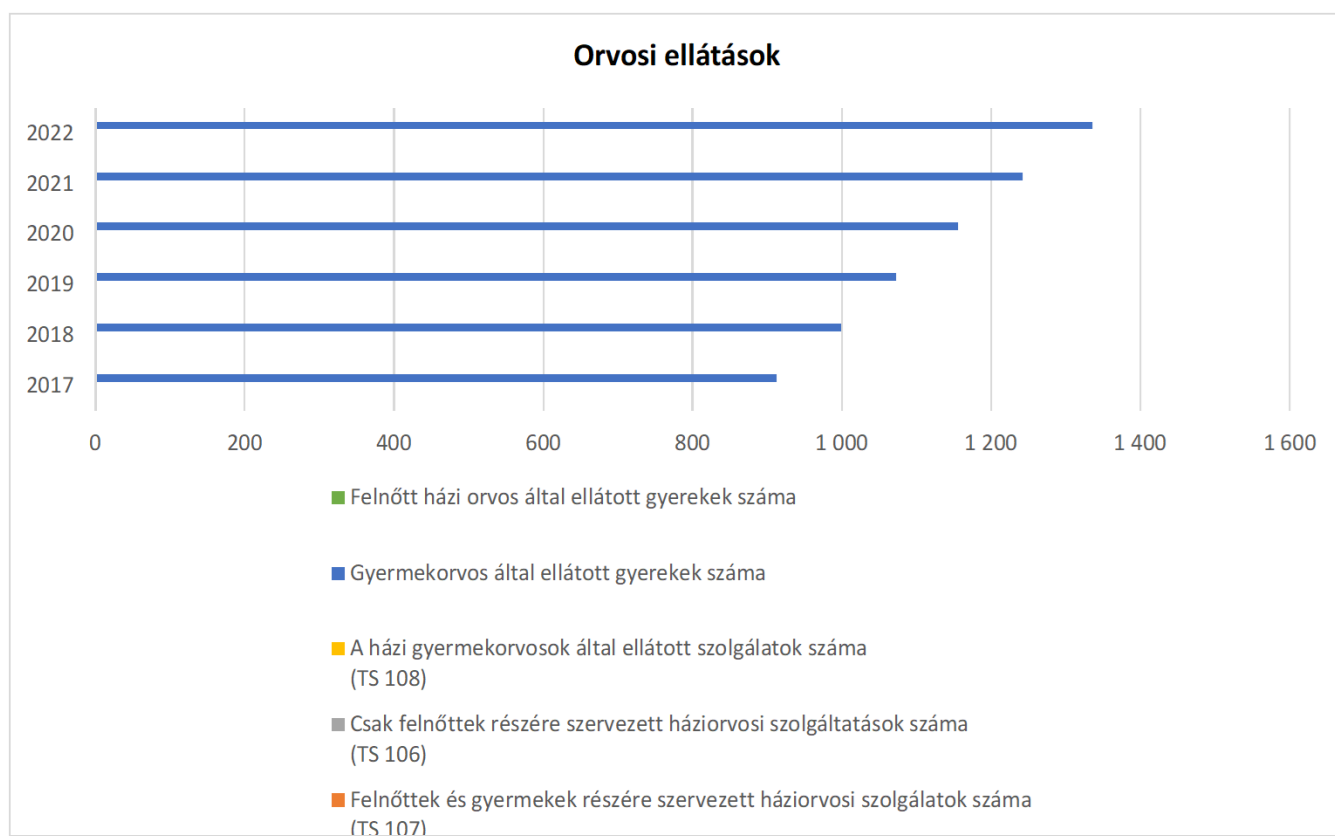
Kartal II. körzet:

Tanácsadás: Kedd 08:00 -13:00 óráig

a) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	912	0
2018	0	2	1	999	0
2019	0	2	1	1073	0
2020	0	2	1	1156	0
2021	0	2	1	1242	0
2022	0	2	1	1336	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Háziorvosok

III. sz. Háziorvosi Szolgálat

2173 Kartal, Baross út 18.

Rendelési idő:

Hétfő: 08:00 - 12:00 óráig

Kedd: 14:00 - 18:00 óráig

Szerda: 08:00 - 12:00 óráig

Csütörtök: 08:00 - 12:00 óráig

Péntek: 08:00 – 12:00 óráig

Orvosi alkalmassági vizsgálatok végzése és jogosítványok engedélyezése rendelési idő alatt történik.

IV. sz. Háziorvosi Szolgálat

2173 Kartal, Mártírok u. 10.

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00 -13.00

Szerda: 13.00 – 17.00

Aktív dolgozók részére minden hétfőn (munkanapon) 18.00-19.00 “B” kategóriás jogosítvány orvosi vizsgálata is.

Gyermekorvos

2173 Kartal, Baross u. 18.

Rendelési idő:

Hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 08.00 – 11.00 óráig

szerda: 15.00-18.00 óráig

Településünkön nincsen betöltetlen háziorvosi, gyermekorvosi praxis. A felnőtt háziorvos által ellátott esetek száma 2012. évhez képest csökkent.

A szakellátáshoz való hozzájutás biztosított az Aszódi Szakorvosi Rendelőintézetben, a Hatvani Albert Schweitzer Kórházban, valamint a Kistarcsai Flór Ferenc Kórházban.

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

2012. január 1-től elvették a bölcsődéktől a korai fejlesztés lehetőségét. Ezt a feladatot a területi Pedagógiai Szakszolgálat, illetve a TKVSZRB által kijelölt intézmény látja el. Ettől függetlenül lehetőség van a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fogadására. Erre először 2013 szeptemberében került sor.

A megjelölt csoportba tartozó gyermekek részére, akik integrált nevelésben részesülhetnek az óvoda nyújt ellátást.

A szakemberek többsége a korai intervenciót kiemelten fontosnak tartja ebben a témában.

Jelenkorban egyre több gyermek érintetté válik (szenzomotoros, mozgáskoordinációs problémák), amelyet a szakemberek a mindennapi munkájuk során tapasztalnak. A szűréseket végző szakemberek túlterheltsége, hiánya jellemző a régióban, amely nehezíti a problémák feltárását és az erre vonatkozó fejlesztési lehetőségek igénybevételét is.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltáráshoz, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

A bölcsődei ellátás a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 0-3 éves korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg. ez utóbbiba, 10. sz. mellékletként beépült „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja”, valamint a 11. sz. mellékletben található egy jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléseiről.

Kartalon nincs Biztos Kezdet Gyerekház.

2020-ban indult el a Kristály Zenei Műhely jóvoltából a „Ki vagyok én?” készségfejlesztő zeneterápia 5-14 éves gyerkőcök részére.

A gyermekek részt vehetnek a programon, így a zene az, amely hozzájárul a közösség építéséhez, és minden gyermekben rejlő tehetség kibontakoztatásához, illetve a hátrányos helyzetű, iskolai problémákkal küzdő gyermekek társadalmi beilleszkedésének segítéséhez.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Kartalon Európai Unió forrásból valósult meg a 40 férőhelyes bölcsőde, mely 2012-ben kezdte meg működését. Néhány éve a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatai közé sorolták a bölcsődei ellátást. A fenntartó önkormányzat elkötelezett a kisgyermekes családok irányába, és ezzel is segítik a szülők munkaerőpiacra való visszatérését.

Napos bölcsődeként működik az intézmény. Jelenleg 48 fő kisgyermek ellátására van lehetőség.

A bölcsődébe a kisgyermekeket 20 hetes kortól 3 éves korig veszik fel. Az ellátásra elsősorban a munkát vállaló szülők gyermekei jogosultak, de orvosi javaslat és szociális indok alapján rászorult gyermekeket is fogadnak.

A gyermekek ellátása a családokkal szorosan együttműködve történik az alábbi feltételek megteremtésével:

- Kis létszámú (12-14 fős) csoportok, „saját” gondozónő rendszerrel.
- Szeretetteljes és szakszerű gondozás, nevelés.

- Korszerű, életkornak megfelelő táplálkozás, gondosan összeállított étrend, napi négyzeri étkezés biztosítása (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna).
- Folyamatos és rugalmas, napirend, levegőzés.
- Rendszeres gyermekorvosi felügyelet.
- Jó minőségű játékeszközök, fejlesztő-játékok állnak rendelkezésre.
- Önálló, szabad játék, együttjátás a társakkal.
- Életkornak, fejlettségnek megfelelő tanulási lehetőségek, tapasztalatszerzés, a megismerő-folyamatok fejlődése.
- A helyes szokások és viselkedési szabályok elsajátítása, a személyiség, a kreativitás kibontakozása.
- Jó szokások kialakítása
- Egészséges, biztonságos környezetben.

A felvétel feltételei:

- A gyermekkel közös háztartásban élő szülő, törvényes képviselő vagy gondozó hivatalosan igazolja, hogy munkaviszonyban áll.
- A gyermekkel közös háztartásban élő szülő, törvényes képviselő, a gyerek gondozása mellett legalább 4 órás munkaviszonyban áll, vagy a családban súlyos beteget, vagy fogyatékoszt ápol (igazolással).
- A gyermeket gondozó szülő oktatási intézmény hallgatója (iskolalátogatási igazolással).
- Különleges esetekben, az a gyermek vehető fel, akinek veszélyeztetettséget a gyerekjóléti szolgálat, orvos, védőnő, családgondozó igazolja.

A bölcsődében dolgozó munkatársak létszáma, a törvényi kereteken belül a gyermeklétszámhoz igazodik. A gyermekek gondozását, nevelését 2-2 fő kisgyermeknevelő végzi. Három csoportban 6 fő gondozónő emelt szintű kisgyermeknevelő és gondozó végzettséggel rendelkezik. Jelenleg 8 településről látnak el kisgyermekeket.

A bölcsődeorvos a törvényi előírás szerint, heti 4 órában látja el a bölcsőde orvosi teendőit.

A Játéksziget Bölcsőde nyitva tartása: 06.30-17.30-ig. A nyári szünet idejéről minden év március 15-ig kapnak tájékoztatást a szülők.

Hetente kétszer 2 órában, külön szobában játszócsoport is működik. Vezetője megbízással működteti. A játszócsoportunk nagy népszerűségnek örvend. Ezt is igénybe veszik a szomszédos településeken élők is, gyermekeikkel. Az ide járó fiatal szülők, anyukák és apukák mellett a nagyszülők is szívesen ismerkednek egymással, jó kapcsolatok alakulnak közöttük a játszóházban. Örömmel tanulják meg az ölbéli játékokat, s tanulnak meg többféle kézműves technikát. Nagyobb ünnepek előtt, (pl. karácsony, húsvét) a „régijátzósok”, akik már óvodások, is visszatérnek egy-egy közös délutáni foglalkozásra.

Mind az időszakos gyermekfelügyeletet igénylőket, mint a játszócsoportba járókat rendszeresen meghívjuk és bevonjuk a bölcsőde által szervezett családi napokra, kirándulásra, meseszínházra, egyéb programokra.

Ezzel is segítjük a velünk kapcsolatban álló családokat a mentális feltöltődésben, tartalmas időtöltésbe, és nem utolsósorban népszerűsítjük a bölcsődei ellátást és közelebbi kapcsolatot építünk ki azokkal, akik szeretnének megismerni minket.

Sóterápia igénybevételére is lehetőséget biztosítunk a bölcsődések egészségmegőrzéséhez. Novembertől márciusig, a bölcsődei napirendbe építve, külön szolgáltató által, kedvezményesen vehetik igénybe a sószoza használatát gyermekeink.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladatai: hivatalos ügyek intézésének segítése, szabadidős programok szervezése, tanácsadás, a veszélyeztetettséget észlelő rendszer működtetése, a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, családi konfliktusok megoldásának elősegítése.

A jelzőrendszer működik, fogadja a jelzéseket, ezt követően megteszi a szükséges intézkedéseket. Indokolt esetben hatósági intézkedést kezdeményez.

Szükség esetén esetkonferenciát hív össze, szakemberek részvételével.

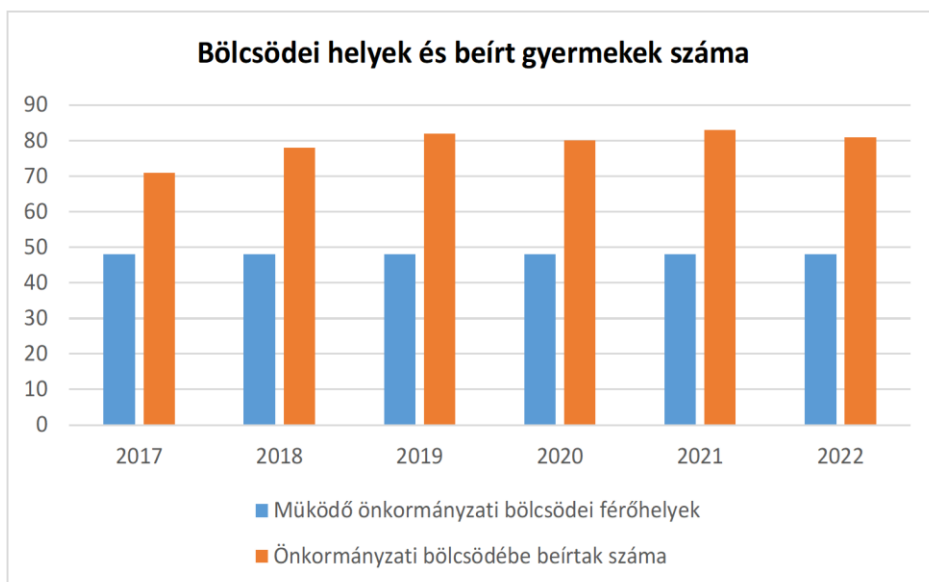
Évente egy alkalommal gyermekvédelmi tanácskozást tart, ahol a településen működő gyermekvédelmi munkát megtárgyalják.

Szabadidős programok rendezésében vesz részt.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	48	71
2018	48	78
2019	48	82
2020	48	80
2021	48	83
2022	48	81

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

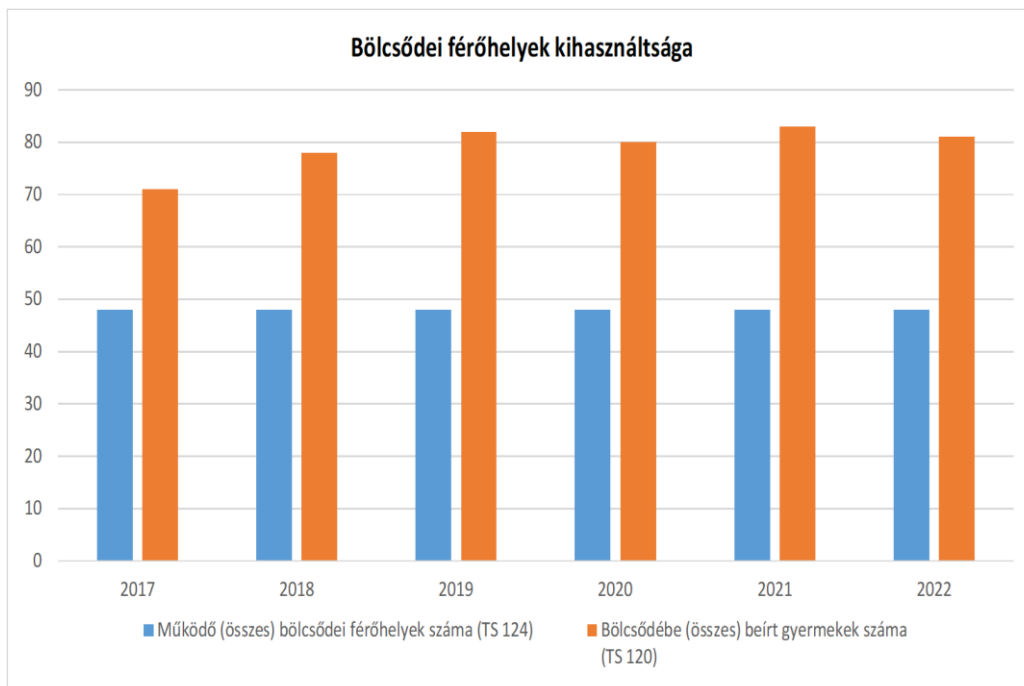

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	48	71
2018	0	0	0	0	0	0	48	78
2019	0	0	0	0	0	0	48	82
2020	0	0	0	0	0	0	48	80
2021	0	0	0	0	0	0	48	83
2022	0	0	0	0	0	0	48	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Gyermekvédelem széles területet átfogó többretű szolgáltatásokat nyújt. A községben az alapszolgáltatási feladatok biztosítottak. A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelzőrendszeri feladatokat látják el a jogszabályban meghatározott szervezetek és személyek.

A jelzőrendszert a család és gyermekjóléti szolgálat működteti.

A gyermekjóléti szolgálat az észlelő- és jelzőrendszer részét képező, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek és intézmények bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség

mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának

megelőzése, megszüntetése érdekében.

Kapcsolattartás a jelzőrendszeri tagokkal:

A kapcsolattartás gyakoriságát tekintve napi szintű telefonos kapcsolattartás jellemző. Így elmondható, hogy az iskolával, óvodával, védőnővel, központtal szoros az együttműködés.

Jelzéseket a jogszabályi előírásoknak megfelelően írásban fogadják, krízis esetén utólagosan.

A GYVR rendszer bevezetésével még hangsúlyosabb, hogy az adatok megfeleljenek az okmányokban szereplő adatokkal. A jelzőrendszeri tagok felé ezt folyamatosan hangsúlyozni

szükséges. Az adatok feldolgozását, az adminisztrációs terheket a pontatlanságok jelentősen növelik.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben a panaszok kezelését és kivizsgálását az önkormányzat és az oktatási intézmény képviselői hivatottak kivizsgálni.

A településen sajnos nem működik gyermekek átmeneti gondozását szolgáló gyerekek átmeneti otthona /GYÁO/, sem a bajba jutott családok részére családok átmeneti otthona /CSÁO/. A családgondozók ez ideig, ha teheték, akkor nem az ideiglenes elhelyezést, és átmeneti nevelést preferálták, hanem a gyermekek átmeneti gondozását. Így a szülő szülői felügyelete megmaradt, a gyermek nem szakadt el teljesen a családjától.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Általánosságban elmondható, hogy az utóbbi időszakban az egészséges életmódra, sportos életvitelre való nevelés egyre hangsúlyosabb szerepet kap mind a bölcsődei és óvodai nevelés, mind az iskolai oktatás terén, a kisgyermek, tanulók mindennapjaiban az egészségtudatosság, a rendszeres testmozgás folyamatosan jelen van.

A gyermekek számára a településen az évfolyamán több alkalommal biztosított volt a szabadidős és sporttevékenységhez kötött program, térítési díj ellenében a különböző sport szakágak szerveznek korosztályok szerinti táborokat.

Ezeket kívül a gyerekek szép eredményeket értek el a következő sportágakban: futsal, úszás, duatlon, gyermeklabdarúgó torna, teremlabdarúgó bajnokság, asztalitenisz, triatlon, leány labdarúgás, futás.

A Galgamenti Ifjúsági nap a hátrányos helyzetű gyermekek részére került megrendezésre több éven keresztül.

Önkormányzatunk lehetőséget biztosított nyári napközi megvalósításával azon szülők számára, akik nem tudják volna megoldani gyermekük nyári felügyeletét.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít az egészségtudatos étkeztetésre, a megfelelő mennyiségű és minőségű zöldségek és gyümölcsök használatára az ételek elkészítésében. Az Önkormányzat saját konyhát működtet. Fontos szempont a közétkeztetés megvalósulásában a változatos és egészséges ételek kínálata. Problémát jelent a megszorodó diétás és a különféle étel intoleranciás gyerekek-felnőttek száma, akik részére nem tudunk megfelelő étkezést biztosítani. Nincs olyan megfelelő szakember a településen, aki az ő étrendjüket a szükségleteknek megfelelően alakítaná ki, azt sem tudjuk, hogy az általunk fenntartott konyha el tudná-e látni a módosult feladatot.

A településen az arra rászorulóknak biztosítjuk a közétkeztetést minden nap, egyben lefedve az oktatási- nevelési intézményt, szünidői étkeztetést és az idősellátást.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek minden nap találkoznak egymással az intézményekben. A bölcsőde, óvoda falai között is megtalálhatók ezek a gyerekek, akik közösen vesznek részt a programokon.

A Kristály Művészeti és Rekreációs Alapítványt a Pest megyei Bíróság 2005. 09. 05-én vette nyilvántartásba. A közhasznú társaságot azért alapítottuk, hogy megfelelő kapcsolatokkal és hozzáértő szakemberekkel különböző képességfejlesztő szabadidős tevékenységeket kínáljunk fel, különböző korosztályok számára. Célközönségünk a gyermekek és az ifjúsági korosztály, rajtuk keresztül a családok.

Az Alapítvány célja:

Kartal és az Aszódi Kistérség kulturális, szociális és egészségügyi fejlesztése, az életminőség javítása. Helyet adunk minden olyan kezdeményezésnek, ami a gyermekek művészeti érzékenységét fejleszti, amely gyermekeknek és felnőttek is mozgáslehetőséget biztosít, s amely kulturális értékeket közvetít. Segítjük a tehetséggondozást, az egyéni képességfejlesztést,

a komplex családi szabadidőtöltést. A gyermekkor a legbefogadóbb, legnyitottabb, alapozó korszaknak tekintjük, ezért célirányosan építjük programjainkat.

Fontos, hogy gyermekeink korán megismerkedjenek az értékes szabadidős tevékenységekkel, hogy felnőtt korukban ne keressenek egészség- és személyiségromboló időtöltést maguknak.

Célunk a közösségformálás. Bízunk a kisebb-nagyobb csoportok összetartó erejében. Lehetőséget teremtünk az azonos érdeklődési körűek csoportos tevékenységére. A programok indításához kialakult szakembergárdánk van. Ezt a csapatot tudatosan, szakmai igényességgel bővítjük. Eddig elsősorban a különböző művészeti ágakban és egészségmegőrző tevékenységekben voltunk sikeresek.

Az egészségmegőrzés területén elsősorban a prevenció a cél, de bizonyos területeken természetgyógyászati segítséget is tudunk nyújtani. Mottónk: vitalitás, egészség.

Vendégkörünk folyamatosan bővül, az érdeklődés fokozódik. Tevékenységünkkel beépülünk a település kulturális életébe és az egészséges életmód alakításába.

Sikeresen szerveztük be a helyi művészeket, az egészséges életmód javításában kompetens szakembereket. Rendezvényeink és csoportjaink által hírünk egyre jobban terjed. Kapcsolataink folyamatosan bővülnek mind művészeti-, mind rekreációs területen.

Sikeres programjaink:

Művészeti előadások, képzőművészeti, népművészeti kiállítások. Nyári napközi és bentlakásos szaktáborok: musical-, fit-kid-, ének-zenei-, hip-hop-, gyermekjóga-, ovis angol, felnőtt ETKA jóga, sport-, női önvédelem.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbáljuk a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén. Év végén a karácsony közeledtével a családok részére nagyobb

élelmiszer támogatást tudnak nyújtani, illetve minden gyermeknek mikuláscsomagot és karácsonyi meglepetést biztosítunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	203	5	2,46
2018	212	6	2,83
2019	239	7	2,93
2020	227	8	3,52
2021	233	12	5,15
2022	229	12	5,24

Forrás: TelR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya a településen évről évre növekszik.

A közoktatási intézményekben dolgozó pedagógusok feladata a leghátrányosabb helyzetű családok gyermekeinek oktatása és fejlesztése. Ha az elmaradásukat figyelmen kívül hagyjuk, az már egészen kicsi korban kudarcélményeket, hosszabb távon pedig komoly iskolai lemorzsolódást eredményezhet. Ezekben az intézményekben nem elég megtartani az órákat, az

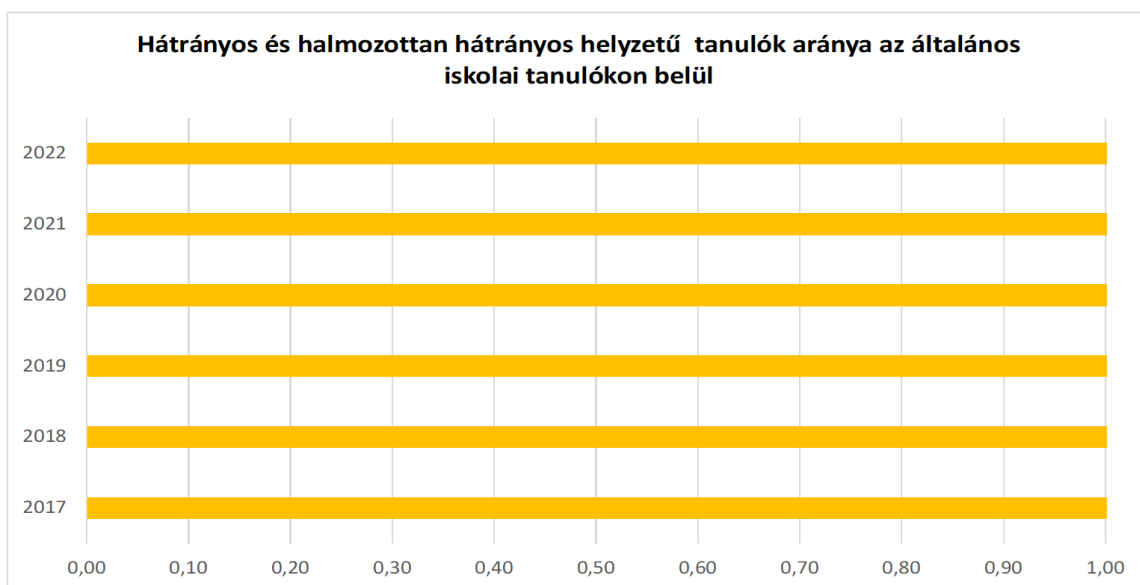
eredményhez a megszokottól eltérő módszerekre, türelemre és következetességre, és sokszor az iskolától el nem várható feladatvállalásra is szükség van.

A gyerekek fejlődési különbségét az átlagostól eltérő életkörülményeik határozzák meg. Amikor átlélik az óvoda küszöbét, hirtelen egészen más, tőlük idegen kultúrába érkeznek meg. Sok otthonban a padló döngölt, a szobában nincsenek színek, sem játék, sem mesekönyv. Egy óvoda pótolhatja ezeket a hiányosságokat, és csillapíthatja az ebből adódó hátrányokat, ám az iskolaérettséghez ez még nem elég. Az iskolában dolgozó pedagógusokat nem ilyen helyzetekre képezték és készítették fel, és egy telepki környezetből érkező gyermekkel való első órai találkozás, az ott kiütköző módszertani elmaradás megoldhatatlan feladatok elé állítja a tanítókat.

A pedagógusoknak szociális munkásként is foglalkozni kell – komplexen – a családokkal. Ily módon képesek vagyunk egyfajta védőhálót húzni a lemorzsolódás megelőzésére, erre pedig a településen élő gyerekeknek és a helyi pedagógusoknak egyaránt szükségük van. Deklarált cél, hogy egyetlen gyermeket se veszítsünk szem elől.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	462	31	6,72
2018	469	24	5,12
2019	457	26	5,68
2020	477	38	7,97
2021	455	30	6,59
2022	505	19	3,76

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzésfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzésfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	49	2
2018	58	2
2019	59	0
2020	71	0
2021	76	0
2022	81	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolában egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek.

Azáltal, hogy évekre visszamenőleg az iskolába járó gyermekek nagy része napközibe is jár, a tanulási problémák kezelése elsősorban a helyi pedagógusok felelőssége, nem szem elől tévesztve a szülői felelősség szerepét. Az oktatás ilyen formában történő bonyolítása javítja azon gyermekek esélyegyenlőségét, akikkel otthon nem tudnak vagy nincs idejük foglalkozni

a szülőknek. A magatartási nehézséggel küzdő tanulók kezelésében első sorban a Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat szakemberei állnak rendelkezésre.

Azáltal, hogy az oktatási feladatellátás országosan állami szintre került, a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások egységeseek.

A hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások), mint probléma Kartalban visszamenőlegesen nem volt jelen, bízunk benne, hogy a jövőben sem kell vele számolnunk.

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egy része a helyben elérhető oktatási szolgáltatásokat megkapja,
- kellő együttműködés van más ágazatokkal, így elsősorban a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokkal és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel,
- a pedagógusok, továbbképzések során felkészítést kapnak a hátrányos helyzetű vagy eltérő szocio-kulturális háttérrel rendelkező gyerekek oktatására, nevelésére, valamint a szülőkkel történő együttműködésre.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma nőtt 2022-ben, ezzel szemben a hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkent településszinten, mely az igazolt jövedelmekkel van összhangban. Az igénylők zöme feketén vállal munkát, hogy a hátrányos helyzetre való jogosultságát megőrizze. A koronavírus járvány miatti veszélyhelyzetben nem került sor a jogosultságok felülvizsgálatára.

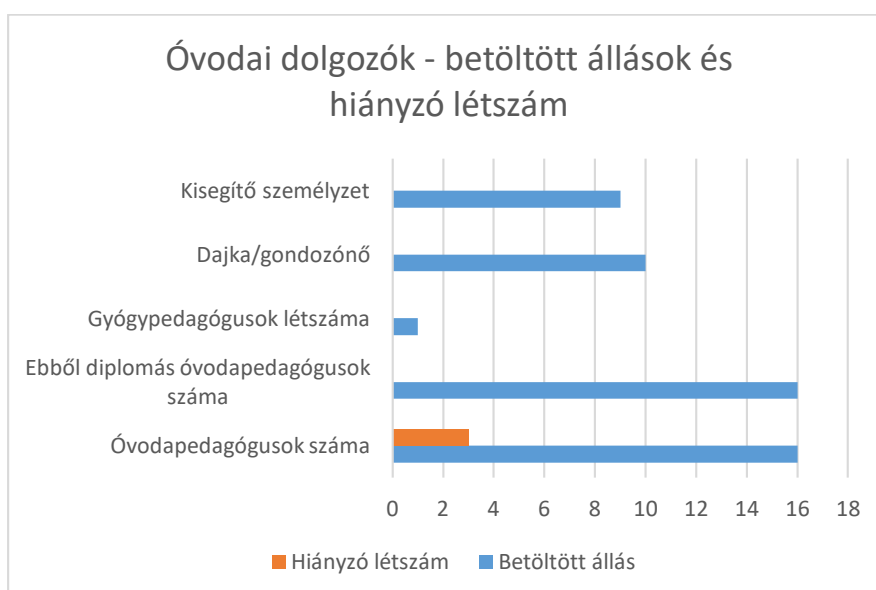
- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Játéksziget Napköziotthonos óvodában 19 óvónő és 9 dajka látja el a gyermekeket. Az óvodában egy fő gyógypedagógus-pszichopedagógus, kettő fő fejlesztő pedagógus, kettő fő gyógytestnevelő, egy fő logopédus, nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus van.

Az általános iskolában megfelelő képesítéssel rendelkező pedagógus oktat. A pedagógusok munkáját fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus segíti.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	4	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	250	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	9	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	630	17.15
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	nincs	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	16	3
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	16	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	1	n.a.
Dajka/gondozónő	10	n.a.
Kisegítő személyzet	9	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

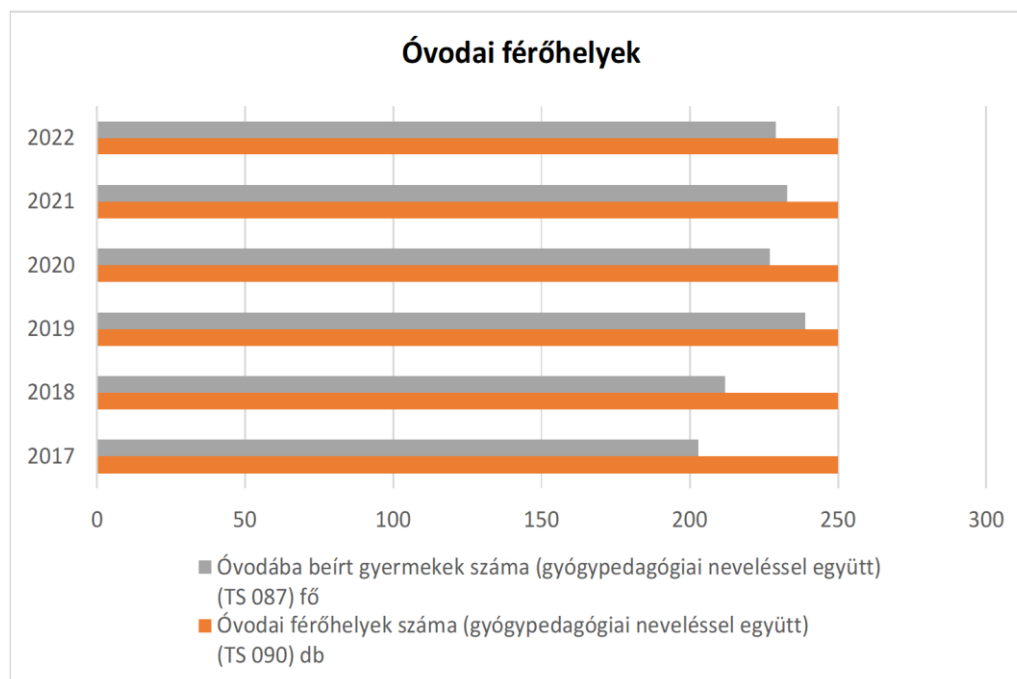

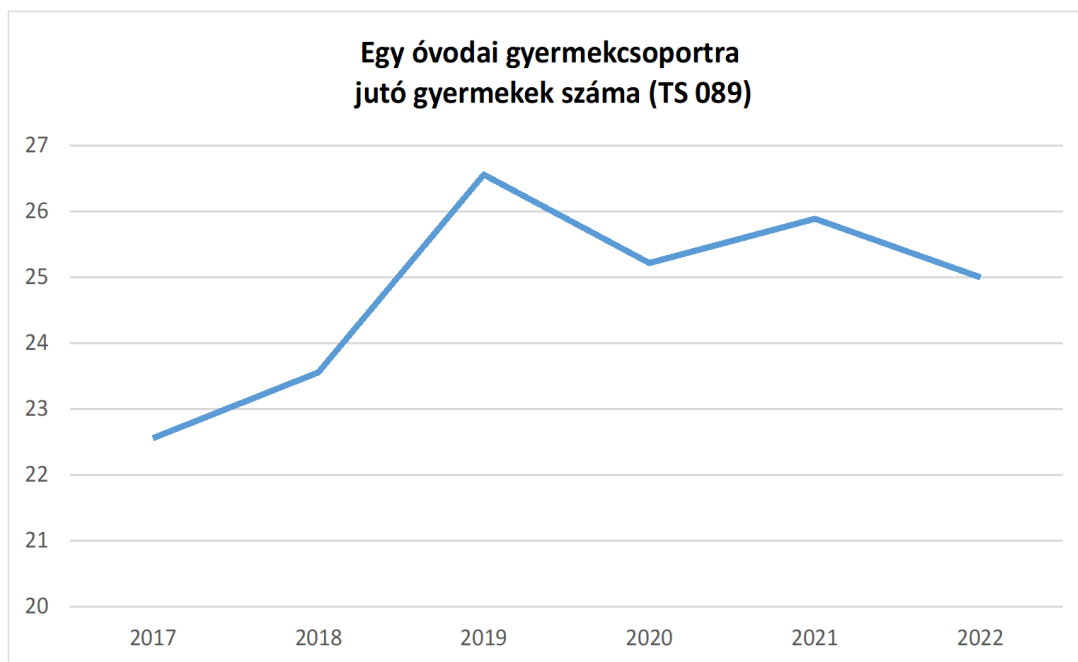
A veszélyeztetett, továbbá a hátrányos helyzetű gyermekek részére a gyermekvédelmi felelősök nyújtanak hatékony segítséget.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	9	250	2	203	0	0	23
2018	203	9	250	2	212	0	0	24
2019	201	9	250	2	239	0	0	27
2020	211	9	250	2	227	0	0	25
2021	214	9	250	2	233	0	0	26
2022	240	9	250	2	229	0	0	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

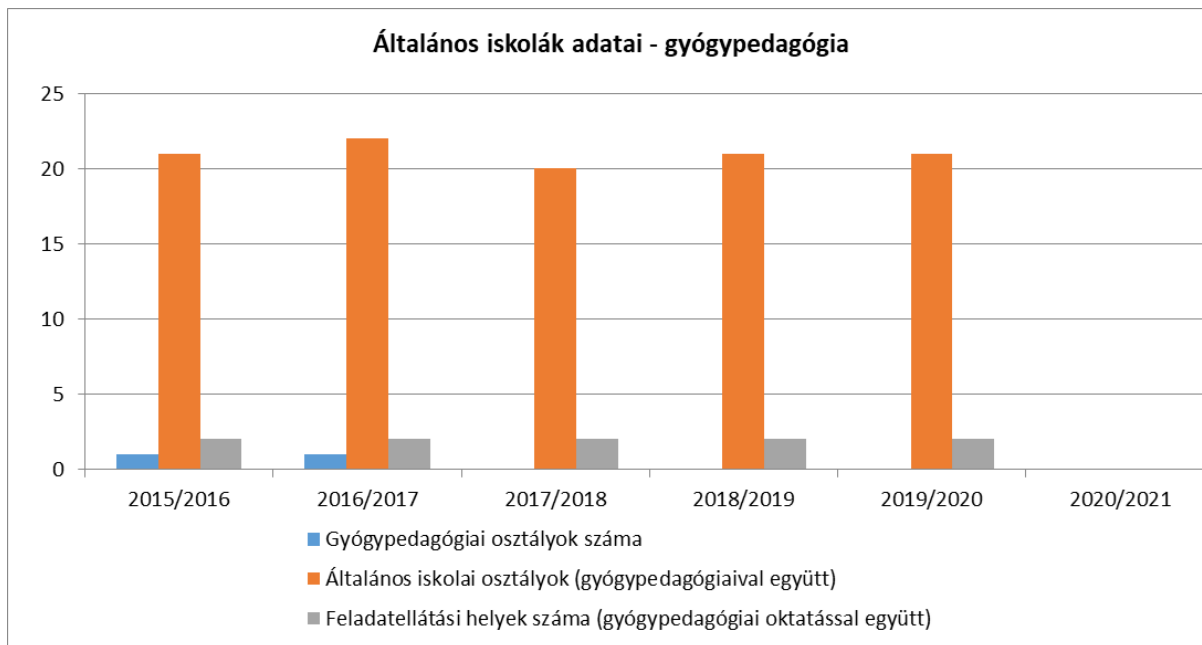

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	1	21	2	21,95	16,49
2018	1	22	2	21,32	15,57
2019	0	20	2	22,90	18,56
2020	0	21	2	22,71	18,45
2021	0	21	2	21,67	15,82
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

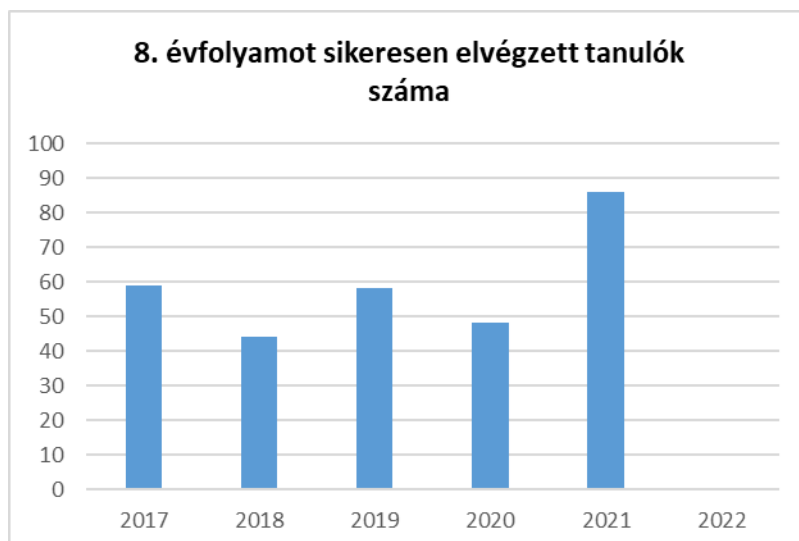
Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	59
2018	44
2019	58
2020	48
2021	86
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül nem valósult meg.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Településen egy intézmény, a Könyves Kálmán Általános Iskola biztosítja a gyermekek oktatását, így erre vonatkozó adatunk nincs.

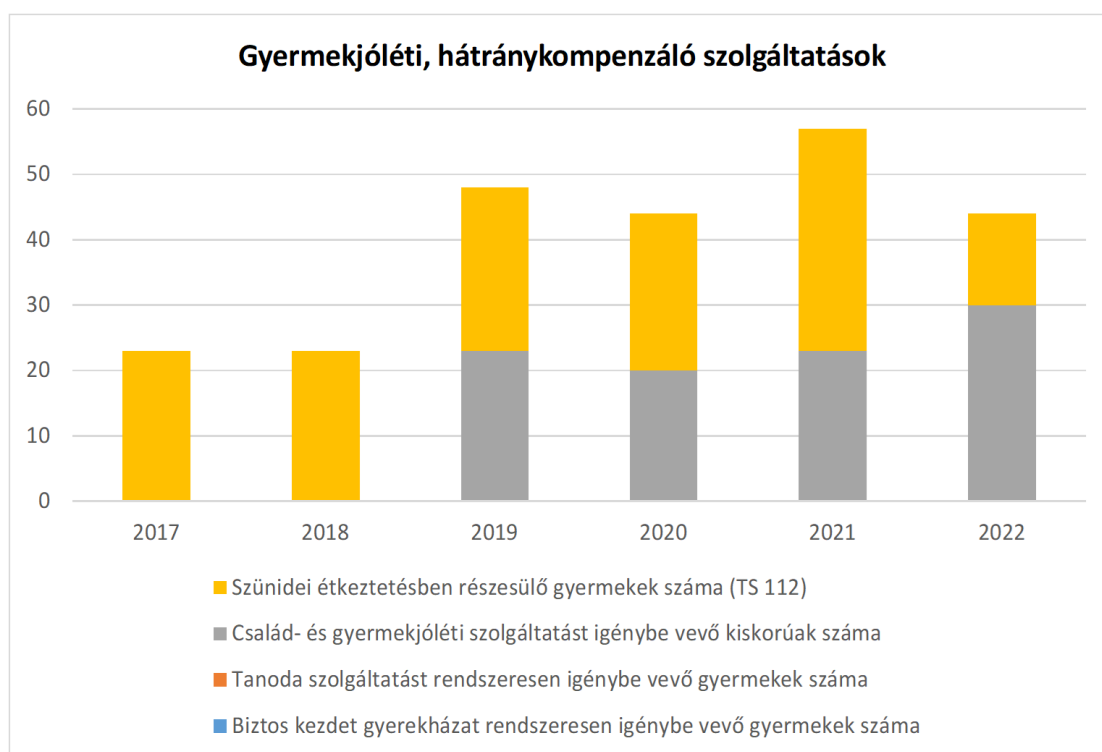
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is megmutatkozik.

Pozitív diszkrimináció, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az étkeztetéssel valósul meg.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	23
2018	n.a.	n.a.	n.a.	23
2019	n.a.	n.a.	23	25
2020	n.a.	n.a.	20	24
2021	n.a.	n.a.	23	34
2022	n.a.	n.a.	30	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nyári táborok szervezése és lebonyolítása	Szabadidős programok szervezése
Egészségügyi problémák	Óvodai, iskolai szűrőprogramok szervezése
3-6 éves gyermekek létszámnövekedése	Óvoda újépítésű telephelyének megépítése a Top-Plusz 3.3.1-PTI 2022-00052-es pályázat lehetőségével
Iskolás korú gyermekek létszámnövekedése	Iskola épületének bővítése, tetőtér beépítésének javaslata a Dunakeszi Tankerületi központ felé
Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek létszámnövekedése	Egyeztetés felsőbb szintű államigazgatási szervekkel a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése érdekében helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A társadalmi növekedés, fejlődés és összetartozás szempontjából kiemelt fontosságú a nők esélyegyenlőségének növelése és helyzetének stabilitása. A nemzetközi trendek alakulásában megfigyelhető, hogy az Európai Unió és az Európa Bizottság a nemek közötti esélyegyenlőség tekintetében több egyezmény felülvizsgálatára és stratégia elfogadására került sor. A pandémiás időszak vonatkozásában nemzetközi kimutatások arra az eredményre jutottak, hogy a korlátozó intézkedések kapcsán még több nőt és családokat ért atrocitás következett be. Ennek hatására a új irányelvek kerültek megfogalmazásra a kapcsolati erőszak területén. Nemi esélyegyenlőségi stratégia is elfogadásra került, amely többek között a bérezések átláthatóságára tesz megállapításokat, amely az egyenlő munkáért egyenlő bér jogának érvényesülését segíti elő. További fontos területe ennek a témakörnek a munka és a magánélet közti harmónia megteremtésének elősegítése mindkét nem képviselői számára.

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021): az alábbi elvek érvényesülésére hívja fel a figyelmet, amelyek Magyarországon is prioritásokat kell, hogy élvezzenek:

1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;
3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;
6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges

szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piacviszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereküket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

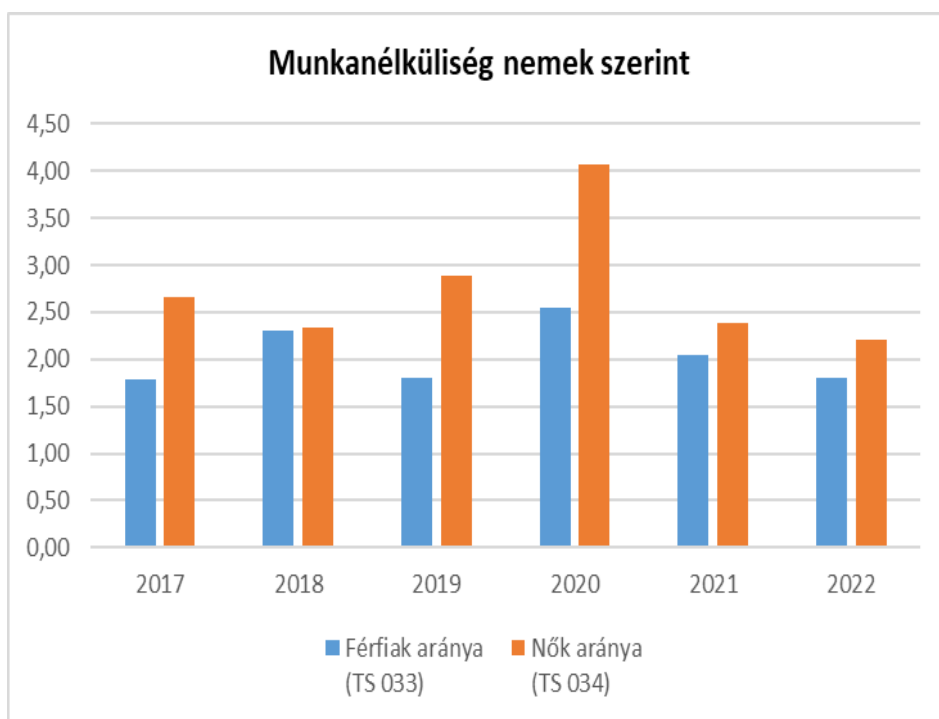
Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Mindezek kiküszöbölésére az önkormányzat 2012. évtől működteti a Játéksziget Bölcsődét. Ezzel a szolgáltatással segíti a szülők munkaerőpiacra való visszatérését.

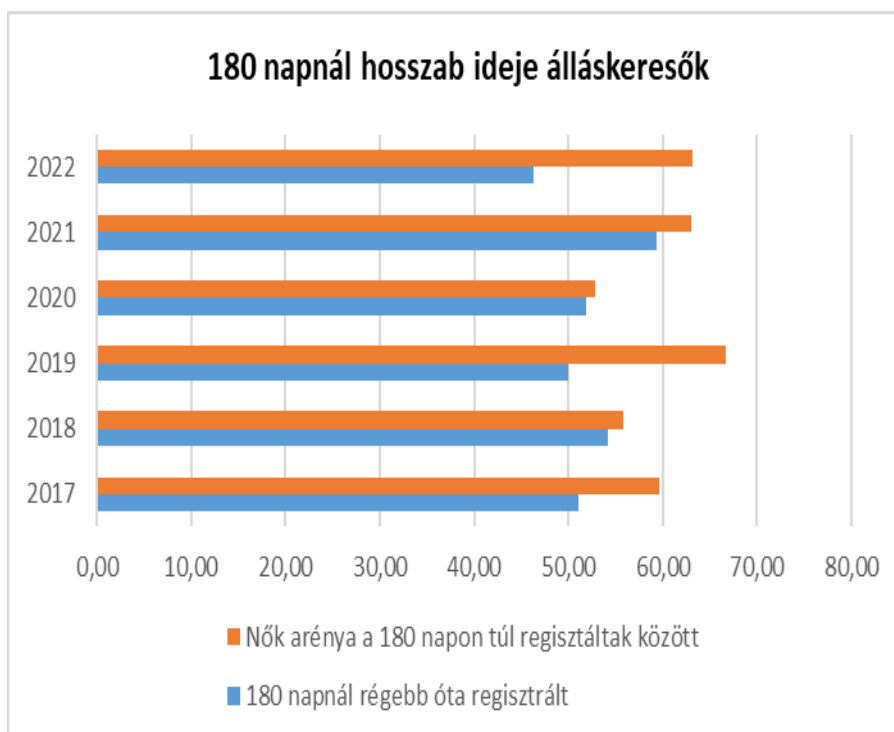
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,79	2,66	2,23%
2018	2,31	2,33	2,32%
2019	1,81	2,89	2,35%
2020	2,55	4,07	3,31%
2021	2,04	2,38	2,21%
2022	1,81	2,2	2,01%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	51,09	59,57
2018	54,17	55,77
2019	50	66,67
2020	51,85	52,86
2021	59,34	62,96
2022	46,34	63,16

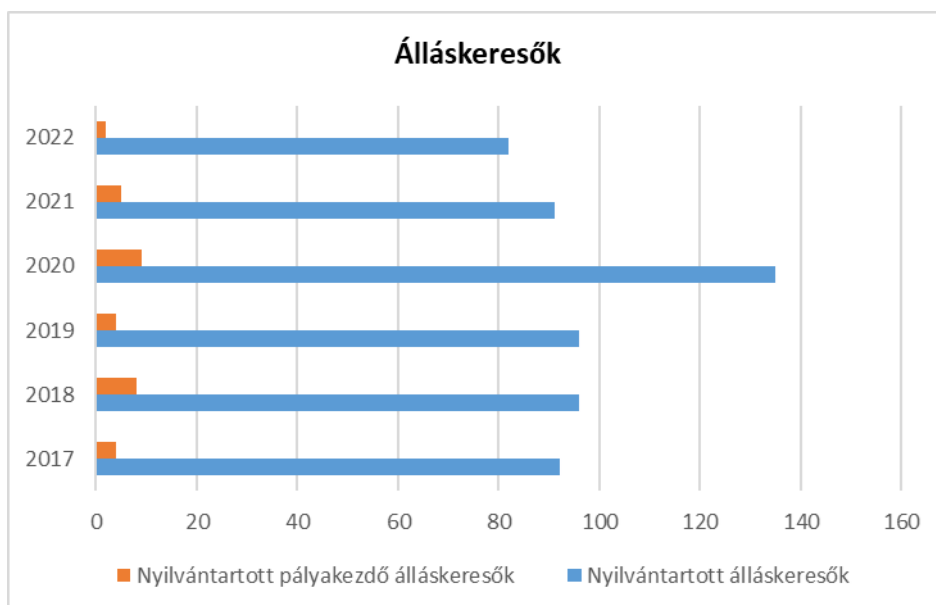
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben állást keresők száma emelkedett, mely álláskeresőkön belül a nők aránya magasabb.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	92	4
2018	96	8
2019	96	4
2020	135	9
2021	91	5
2022	82	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt 3 évben csökkent, melynek oka a fiatalok foglalkoztatását ösztönző adókedvezmények megjelenése, valamint a fiatalok külföldön történő munkavállalása.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincsenek külön szervezett programok, de Munkaügyi Hivatal – áttételesen – működtet olyan programokat, melyek a Gyes-ről, Gyed-ről visszatérő kismamák munkaerőpiacra való visszatérését megkönnyíti.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség mindkét nem számára problémát okoz munkavállaláskor. A nők helyzete speciális, hiszen a család összetartása, a gyermekek nevelése az ő feladatuk. Ezért az alacsonyabb végzettségű nőket képzéssel, átképzéssel segíthetjük vissza a munka világába. Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. A munkaügyi szervek által biztosított képzési, átképzési lehetőségek felé irányítjuk az esetleges érintett lakosokat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nőkkel kapcsolatosan a munkaerőpiacon nem rendelkezünk információval a hátrányos megkülönböztetésre tekintettel. Az önkormányzatban és intézményeiben nincs bérkülönbség a női és férfi munkavállalók között, rögzített bértábla alapján történik a bérek kifizetése.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási, magánéleti feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak a gyermekekről, szülőkről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde, ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek

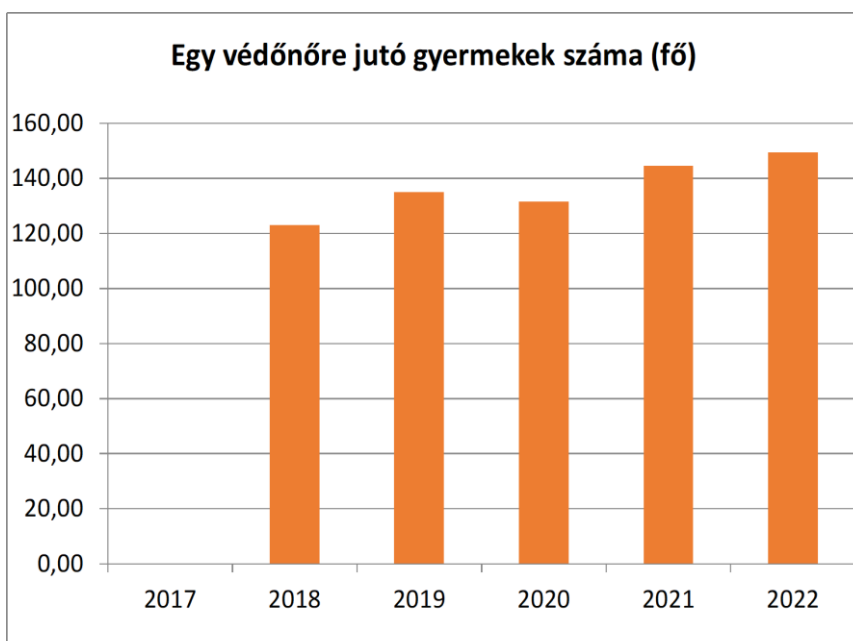
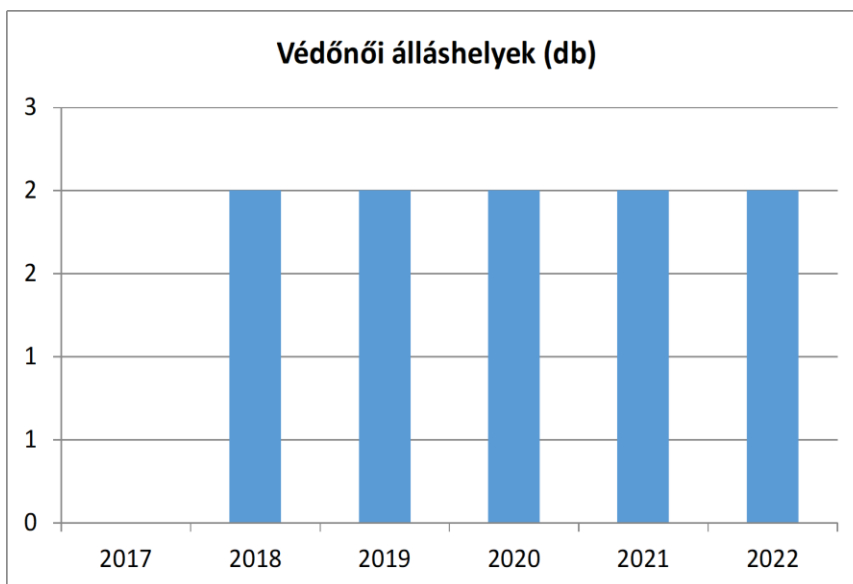
megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

Az óvoda nyitvatartási ideje rugalmasan alkalmazkodik a munkavállaló nők tekintetében. 06:30-órától már fogadják a gyerekeket, így a dolgozó nők többsége munkaidő elkezdése előtt el tudja vinni óvodába a gyermekét. Munkaidő végeztével pedig el tud menni gyermekéért.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	2	246	123
2019	2	270	135
2020	2	263	131,5
2021	2	289	144,5
2022	2	299	149,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön kettő védőnői álláshely van betöltve. Az egyik körzetben dolgozó védőnő csak körzeti védőnői munkát végez. Másik védőnő egy kisebb körzet mellett végzi az iskolavédőnői teendőket.

Védőnői munka lényege a prevenció, ezt a tevékenységet a tanácsadóban és a családlátogatások alkalmával végzi: terhes gondozás, nővédelem, csecsemő és gyermekgondozás. Iskola védőnői munka keretén belül a kötelező szűrővizsgálatok, védőoltások és egészségnevelő tevékenységet

látják el. Hetente 2 alkalommal van csecsemő és terhes tanácsadás. Folyamatos a kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal, és a jelzőrendszer tagjaival.

A 2022. évi LXXIII. tv. módosította az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (Eatv.) rendelkezéseit. A módosítás alapján az Eatv. 6/B. § (1)-(2) rögzíti, hogy az állam az egészségügyi alapellátás körében - a települési önkormányzattal együttműködésben - gondoskodik a védőnői ellátásról, továbbá a védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján - felelős azzal, hogy az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja.

A településen a család és nővédelmi gondozás az egészségügyi törvénynek megfelelően biztosított. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása az egészségügyi törvény alapján szerveződött Kartalon.

Gyermekvédelmi feladataik közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észlelése, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelések, terápiák nyomon követése.

Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik. Az egészségügyi prevenciók tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése.

Védőnői Szolgálat

Cím: 2173 Kartal, Ady E. u. 43.

Kartal I. körzet:

Tanácsadás:

Hétfő: 09:00 -11:00 óráig

Szerda: 08:00 -13:00 óráig

Csütörtök: 08:00 -12:00 óráig

Kartal II. körzet:

Tanácsadás: Kedd 08:00 -13:00 óráig

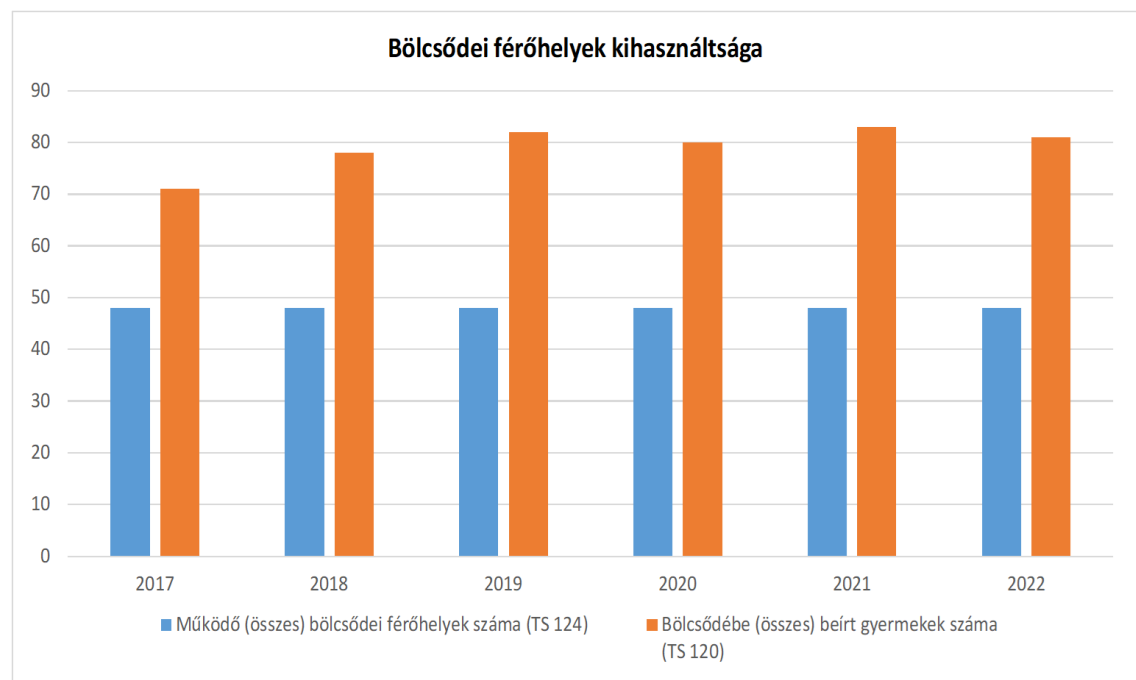
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	48	71
2018	48	78
2019	48	82
2020	48	80
2021	48	83
2022	48	81

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	48	71
2018	0	0	0	0	0	0	48	78
2019	0	0	0	0	0	0	48	82
2020	0	0	0	0	0	0	48	80
2021	0	0	0	0	0	0	48	83
2022	0	0	0	0	0	0	48	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a településen a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

A településen a védőnői hálózat biztosított. Az orvos és a védőnő által nyújtott szolgáltatások révén nem szenvednek hiányt sem a családtervezés, sem az anya- és gyermekgondozás területén.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az Egyesült Nemzetek Szövetsége (ENSZ) 1993-ban elfogadott Nők elleni erőszak megszüntetéséről szóló (48/104.) nyilatkozatában megfogalmazott definíció alapján "A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos cselekmény, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést, kárt vagy sérelmet okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában." A nyilatkozat a családon belüli (közte a tetteges, lelki és szexuális), illetve azon kívüli erőszakot és bántalmazást is e kategóriába sorolja. A nők elleni erőszakos cselekmények megelőzése érdekében kötelezi továbbá a részes államokat igazgatási, polgári- és büntetőjogi szankciók megalkotására. Az ENSZ 2010-ben a részes államok számára jogalkotási kézikönyvet adott ki a nők elleni erőszak felszámolása érdekében, melyben jogalkotási és eljárási ajánlásokat fogalmazott meg.

A nők elleni erőszak fajtái

Nők elleni erőszaknak nevezünk minden olyan erőszakot, amely a személy nemi hovatartozása miatt történhet és történik meg valakivel. Az alábbiakban partnerkapcsolati erőszak legjellegzetesebb példáit soroljuk fel.

Szóbeli (verbális) erőszak

A nő lekicsinylése, sértegetése, gúnyolódás, nevetségessé tevés (például a nő külseje, vallása vagy faji hovatartozása miatt), bántalmazással, veréssel való fenyegetés, gyerekek elvételével, öngyilkossággal való fenyegetés

Lelki erőszak

Alapvető érzelmi igények és szükségletek megtagadása, barátoktól, munkától, családtól, kedvenc foglalatosságoktól való elszigetelés vagy eltiltás, féltékenység, nő önbizalmának módszeres lerombolása, elzárkózás a problémák közös megbeszélésétől, nő állandó hibáztatása, értéktárgyainak összetörése, tárgyak összetörése/dobálása/csapkodása, fegyverrel való fenyegetőzés, félelmet keltő viselkedés (dühödt nézés, üvöltés), támadó faggatózás, életveszélyes/ijesztő autóvezetés, telefon és egyéb kommunikációs csatornák lezárása, telefonon való állandó ellenőrzés, nő zsebeinek/táskájának átkutatása

Testi (fizikai) erőszak

Lökdösés, pofozás, fojtogatás, haj húzása/kitépése, ököllel/eszközzel való ütés, rugdosás, harapás, rázás, égetés, fegyverrel (késsel, lőfegyverrel, nehéz tárgyakkal) való fenyegetés vagy bántás, alapvető testi igények és szükségletek megtagadása (éheztetés, szomjaztatás, alvásmegevonás, ürítkezés kontrollálása), bezárás, kizárás, megkötözés és mozgásszabadság korlátozása

Szexuális erőszak

Nem kívánt szexuális tevékenységre való kényszerítés, nemi erőszak, szexszel való fájdalomkózos vagy megalázás, tárggyal való nemi erőszak, intim testrészeik bántalmazása, másokkal való közösülés/prostitutáció kényszerítése, reprodukív jogok korlátozása: fogamzásgátlás akadályozása vagy kényszerítése, terhességre vagy abortuszra kényszerítés

Gazdasági erőszak

Anyagi függésben tartás, munkáról való lebeszélés vagy eltiltás, nő fizetésének elvétele, mindennapi kiadások megkérdőjelezése és fillérre való elszámoltatása, közös néven levő céggel (Bt., Kft.) való sakkban tartás/zsarolás.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. Vármegyei szinten az ellátás biztosított 50 km-es körzetben a Családok Átmeneti Otthonában.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Kartal község területén a közéletben kellő hangsúlyban, arányban vannak a nők. Döntéshozó vezetői rétegben megfelelően reprezentáltak. A település döntéshozó testülete a képviselő-testület, ahol 2019-2024. évben 6 férfi és 2 nő került megválasztásra. A polgármester nő, a jegyző szintén nő volt 2023-ig. Kiemelt figyelmet fordít arra a hivatal, hogy mindenki szakmai kompetenciái, képességei alapján kerüljön kiválasztásra teljes mértékben függetlenül attól, hogy férfi vagy nő az illető jelölt.

A helyi közéletben a civil szervezetek vezetői közül számos esetben nő a vezető. Az intézmények vezetői pozícióját is nők töltik be.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

A Védőnői Szolgálat a kötelező feladatain túl alternatív programokkal segíti a nők – anyák mindennapjait.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkavállalási készség növekedésének igénye	Óvoda és bölcsőde új építésű telephelyeinek megépítése a RRF-1.1.2-21-2021-00017-es pályázat lehetőségével
Képzetlenség, szakképesítés hiánya	Képzések szervezése, munkanélküliek képzési programokban való részvételének szorgalmazása, segítsége az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.
Fejlesztő pedagógus és pszichológushoz jutás problémája a gyermeket nevelő nők tekintetében	Egyeztetés felsőbb szintű államigazgatási szervekkel a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése érdekében helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével
Eltitkolt családon belüli erőszak	Felvilágosítás hirdetőtáblán, helyi újságban a segítség igénybevételének lehetőségeiről (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele. Jelzőrendszer működtetése, kontrolálása, a hatékony működés segítése, a beérkező jelzések azonnali kezelése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10 % volt, 2050-ben 25 % körül várható, míg ez az arány Európában 36-37 %-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére. Az életkörülményeket - *így az időskorúakét is* - általában a lakáshellyel, a jövedelemmel és a fogyasztás szerkezetével, színvonalával lehet jellemezni, figyelemmel a háztartások szerkezetére.

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősök kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősök.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kartalon 2022. évben 1002 fő 60 éven felüli lakos élt, ez az állandó népesség 21,5 %-a. A nyugdíjasok között igen magas az egy személyes háztartások száma. 60 éves korig minden korosztály esetében a férfiak vannak többen. 60 év felett ez az arány megváltozik.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

saját jogú; és

hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

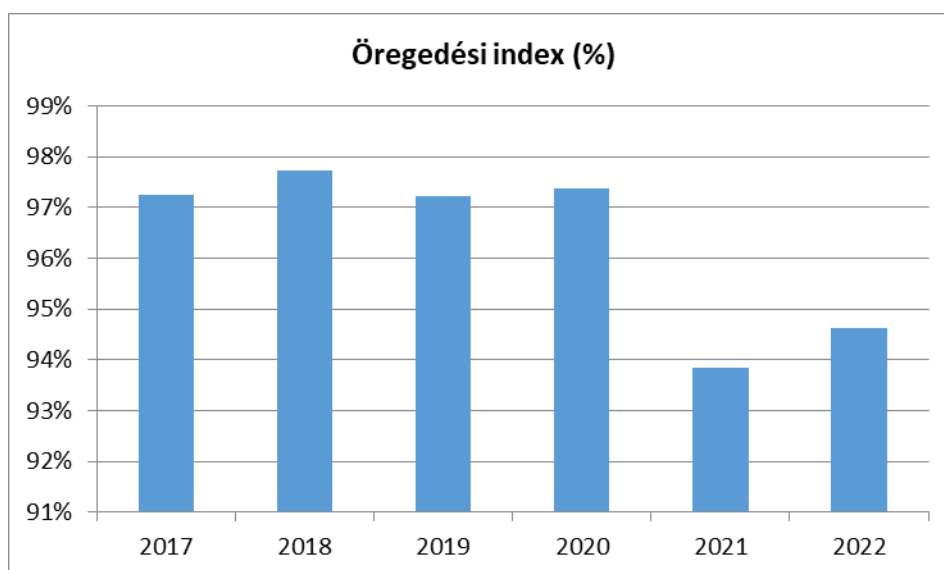
1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, és egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	881	906	97,24%
2018	909	930	97,74%
2019	942	969	97,21%
2020	969	995	97,39%
2021	959	1 022	93,84%
2022	1 002	1 059	94,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

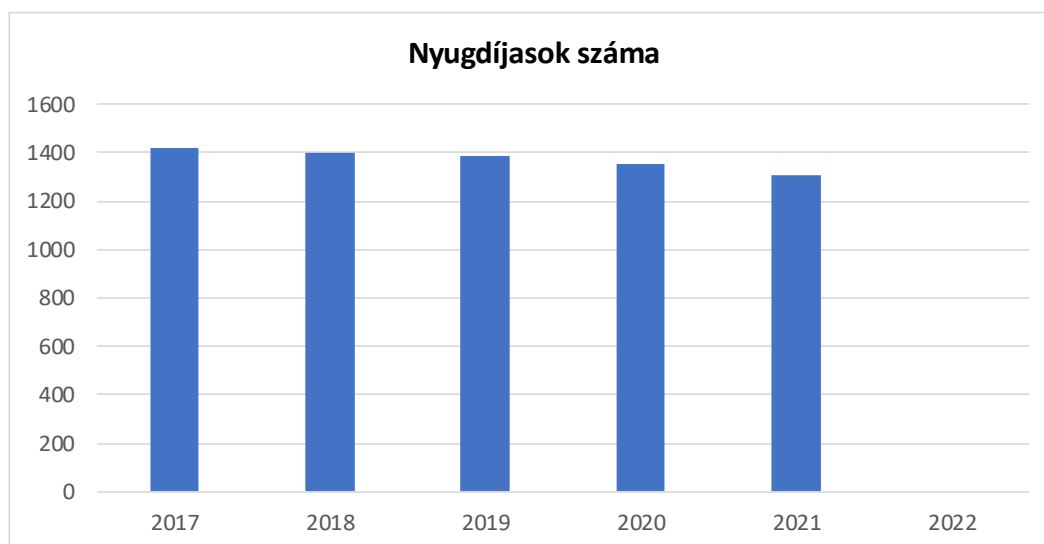

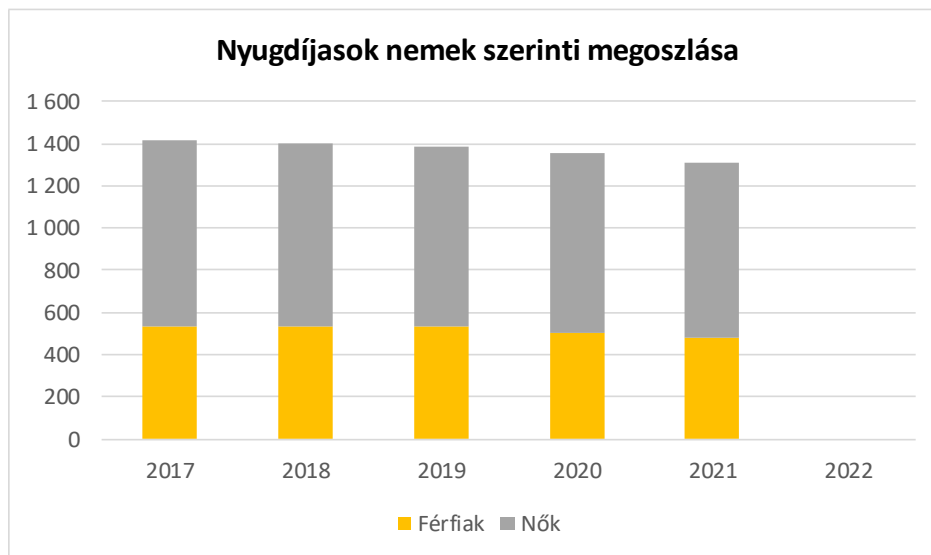
Köztudott, hogy Magyarországon a kedvezőtlen férfi mortalitás miatt egyértelmű nőtöbbség van idősebb korban. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ez növeli az életminőség romlásának kockázatát, hisz minden költséget egyetlen nyugdíjból kell finanszírozni. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren jelentős a társadalmi szinten megoldásra váró problémák száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, az idősek biztonságérzetének növelése, a szegénység, a megélhetési gondok elleni küzdelem. Nehezíti a helyzetet, hogy a családok aktív tagjai távol vannak, vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát dolgoznak, így

kevés idő marad az idősök gondozására, a velük való törődésre. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	537	882	1419
2018	535	864	1399
2019	530	856	1386
2020	505	847	1352
2021	478	830	1308
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

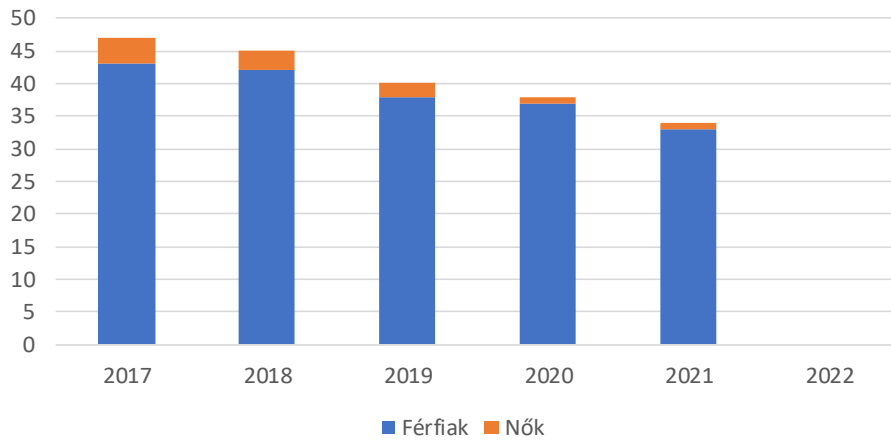
A nyugdíjasok száma évről-évre csökken, a nők száma sokkal nagyobb arányú, mint a férfiaké. Egyre nő az egyszemélyes háztartásban élő, segítségre, ápolásra szoruló idős emberek száma, de sok az olyan frissnyugdíjas is, aki aktív életmódra alkalmas, azonban anyagi, történelmi vagy kulturális okok miatt nem integrálódik a közösségi életbe és idős korára haszontalannak érzi magát.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

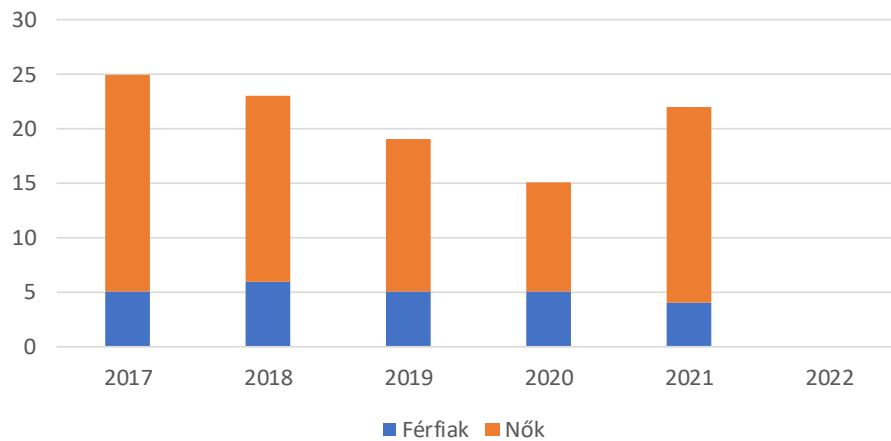
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	43	4	359	705	5	20	0
2018	42	3	366	699	6	17	0
2019	38	2	377	703	5	14	0
2020	37	1	361	713	5	10	0
2021	33	1	351	686	4	18	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

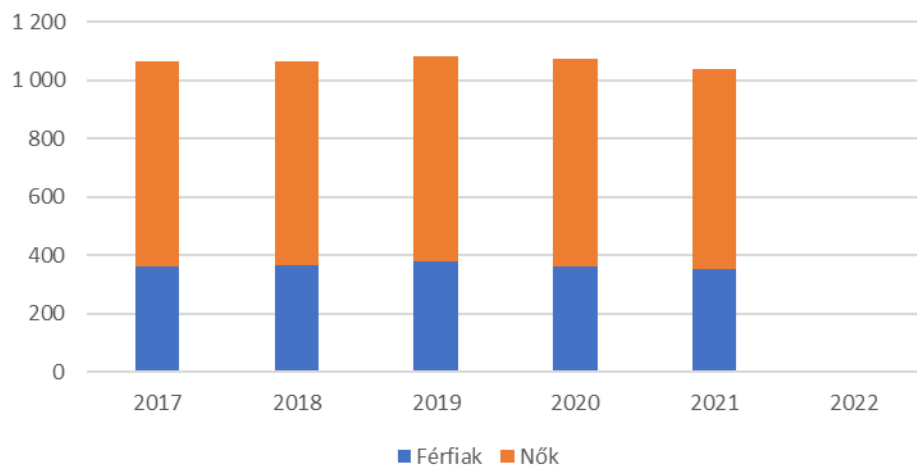
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Az életkoron alapuló ellátást igénylők között a férfiak túlnyomó többségben vannak, az öregségi nyugdíjat, illetve özvegyi nyugdíjat viszont a nők veszik inkább igénybe, melynek oka az, hogy a férfiak várható átlagéletkora alacsonyabb.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 év feletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra. Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben. 1990-hez viszonyítva nőtt a 60 éven aluli inaktív keresők aránya és hasonló mértékben emelkedett a 60 éven felüli idős, inaktív keresők aránya az amúgy egyre csökkenő számú népességben belül. A munkanélküliségi ráta településünkön magas, ezen magas érték mellett az idősebb korúak munkába állása még inkább megnehezített, hiszen a fiatalok is nehezen találnak munkahelyet. A kirekesztődés és az információhoz való hozzáférés elérhetősége fontos ezen csoport számára, hiszen a társadalmi felzárkóztatást célozzák.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	92	96	96	135	91
41-45 év (TS 042)	Fő	9	13	9	18	11	11
	%	9,78%	13,54%	9,38%	13,33%	12,09%	13,41%
46-50 év (TS 043)	Fő	12	11	10	9	10	7
	%	13,04%	11,46%	10,42%	6,67%	10,99%	8,54%
51-55 év (TS 044)	Fő	10	9	13	10	6	10
	%	10,87%	9,38%	13,54%	7,41%	6,59%	12,20%
56-60 év (TS 045)	Fő	10	11	10	14	10	10
	%	10,87%	11,46%	10,42%	10,37%	10,99%	12,20%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	16	16	21	21	18
	%	14,13%	16,67%	16,67%	15,56%	23,08%	21,95%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 61 éves, vagy afeletti álláskeresők száma nőtt. Oka, hogy a munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az időskorúakra is nagy figyelmet kell szentelni a településen, hiszen a folyamatosan növekvő öregedési index alapján elmondható, hogy az élhető település érdeke az időskorúak életének jó minőségi szinten való tartása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

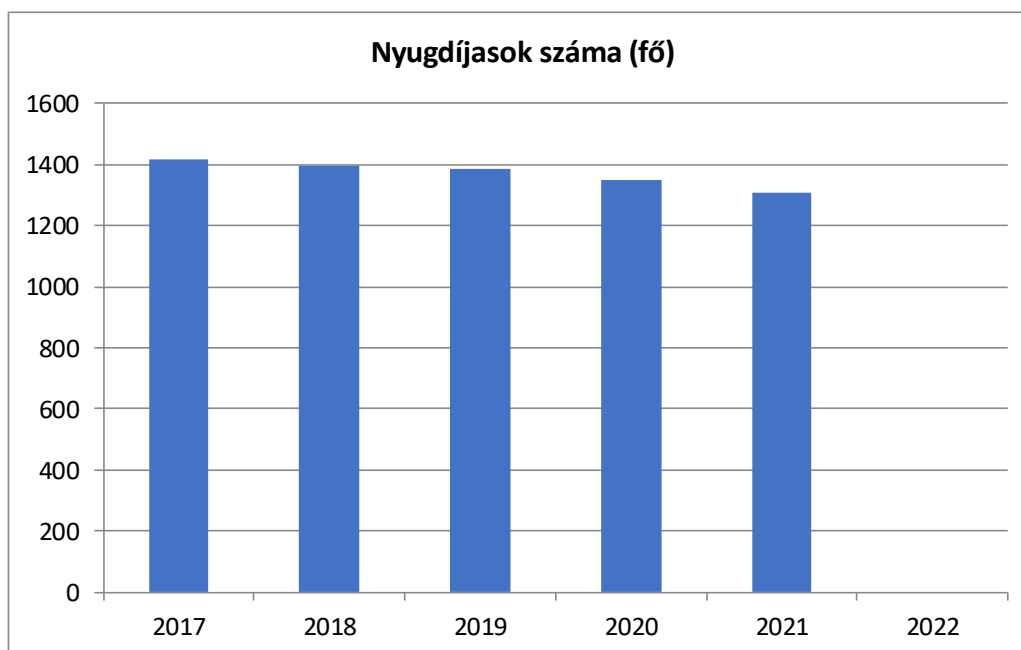
Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

A szociális gondozók szabadidős programokat szerveznek, szükség szerint megszervezik az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segítenek hivatalos ügyek intézésében.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	537	882	1419
2018	535	864	1399
2019	530	856	1386
2020	505	847	1352
2021	478	830	1308
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított.

A településen két házi orvos és fogorvos biztosítja az egészségügyi alapellátást. A szakorvosi rendelőintézet Aszódon található.

A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés szintén biztosítva van településünkön.

Az idősek által igénybe vehetők az alapszolgáltatások és a szakosított ellátási formák.

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A településen a szociális ellátórendszer szereplője az önkormányzat, valamint az Aszódi Gondozási Központ. Önkormányzat az étkeztetést, míg a Gondozási Központ a házi segítségnyújtást, nappali ellátást biztosítja.

Az alapellátás megszervezésével segítséget nyújtunk a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás esetben főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodunk, akik a rehabilitációt követően a saját

lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Házi segítségnyújtásban átlagosan 15-16 fő részesül településünkön.

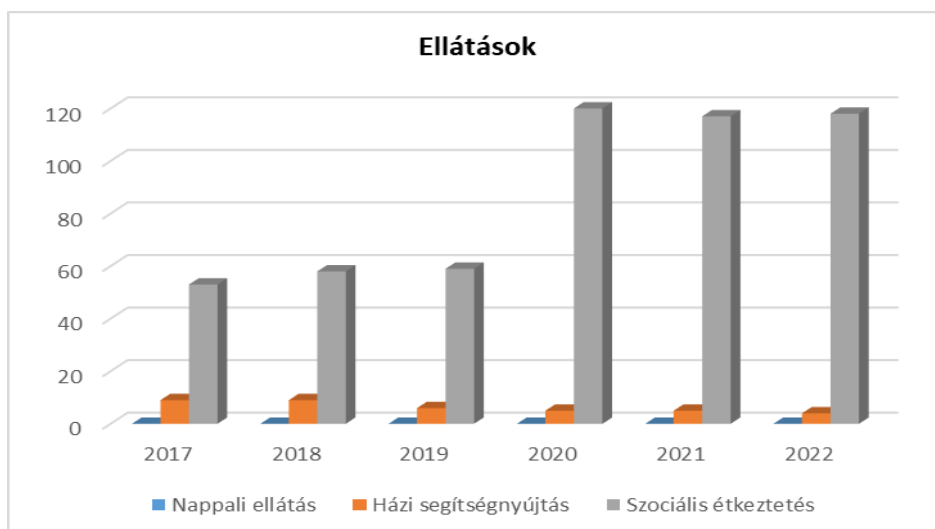
Aszódon működik a nappali ellátás. Az idősek szállítása megoldott, mind ezek ellenére nem kívánják igénybe venni e szolgáltatást a településen élők. Az idősek klubjában a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozását biztosítják. Az időskorúak mellett a 18. életévet betöltött személyek, akik egészségi állapotuk miatt támogatásra szorulnak, szintén a klub tagjai lehetnek. A hiányzó családi gondoskodás pótlása, főként az idős szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése, valamint egészségi és higiénés viszonyainak javítása az elsődleges feladata a szolgáltatásnak. Nappali ellátást 1 fő veszi igénybe.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. A szociális étkeztetést igénybe vevők száma, ha lassan is, de évről évre nő. Jelenleg 57 fő részesül étkeztetésben.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	881	0	9	53
2018	909	0	9	58
2019	942	0	6	59
2020	969	0	5	120
2021	959	0	5	117
2022	1 002	0	4	118

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idős emberek az egyes kulturális szolgáltatásokat - mozielőadás, színházelőadás, múzeumi kiállítás megtekintése – évek óta megközelítőleg azonos alkalommal látogatják. Közművelődési intézmény rendezvényein is több alkalommal részt vesznek.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

Fontosnak tartjuk a digitális írástudás fejlesztését idős korban, ezért informatikai képzéssel szeretnénk segíteni őket.

A Művelődési Házban, Könyvtárban lehetőség van számítógép használatára. A településen nincsen meghirdetett tanfolyam, amely kifejezetten az idősebb korosztály informatikai tudását hivatott fejleszteni.

d) a generációk közötti programok.

A települési programokra szervezésekor kiemelt figyelmet fordítunk olyan programok szervezésére, amelyen a különböző generációk tagjai képviseltetik magukat. A jövő szempontjából fontos, hogy a fiatalabb nemzedékek megismerjék e célcsoport sajátosságait.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Könyves Kálmán Nyugdíjas Egyesület

2002-ben kezdődött a szervezés. 2003. május 13-án ünnepélyes körülmények között, 12 állandó taggal alakult meg a Könyves Kálmán Nyugdíjas Klub. Céljuk: az egészséges élet és derűs öregség. 2004. február 10-én alakultak hivatalosan egyesületté.

A Könyves Kálmán Nyugdíjas Egyesületnek jelenleg 28 állandó-, és 42 pártoló tagja van.

Megalakulásuk óta tagjai a Nyugdíjasok és Idősök "Életet az éveknél" Országos Szövetségnek, igénybe veszik az általuk biztosított gyógyüdülési kedvezményeket, meghívásukra részt vesznek, és szerepelnek az általuk szervezett alkalmakon.

Minden héten hétfőn, vagy kedden, 14-től 17 óráig tartják összejöveteleiket, ahol tervezgetik az éves programjaikat, beszélgetnek, névnapoznak, illetve a soron következő fellépésre készülve gyakorolnak, énekelnek, táncolnak.

Az Egyesület célja, tevékenysége - a teljesség igénye nélkül

1. Településfejlesztés: Kartal Nagyközség településképeinek fejlesztése, közterületek fenntartása, és megújítása, a Polgármesteri Hivatallal közösen, pályázatokkal.

- A Könyves Kálmán Nyugdíjas Egyesület megnyerte a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz benyújtott Petőfi tér felújítása, a településkép megújítása c. pályázatot, melynek köszönhetően 2014-ben megvalósult a Petőfi tér felújítása. A tér, ideális, és közkedvelt színtere lett a közösségi életnek és a nagyközségi ünnepségeknek.
- 2016-ban, a Polgármesteri Hivatallal Konzorciumi Együttműködési Megállapodást kötöttek, és a közösen benyújtott-, és nyertes pályázatuknak köszönhetően, 2019-ben elkészült a Művelődési Ház teljes felújítása.
- Nyugdíjasok, és más idősödő érdeklődők közösségi életének sokirányú szervezése, kapcsolattartás a helyi-, vármegyei-, és országos előjáróikkal, valamint a kistérségi nyugdíjas egyesületekkel:
  - Színház-látogatásokat szerveznek évente 7-10 alkalommal, 18-20 tag részvételével.
  - Kirándulással egybekötött 3-4 napos nyaralásokat-, 1-1 napos fürdözéseket szerveznek évente 2-4 alkalommal, 25-30 tag részvételével.
  - Évente 1 alkalommal, 8 napos gyógyüdülést szerveznek, 40-50 tag részvételével.
  - Saját rendezvényt szerveznek évente 2 alkalommal. A Hagyományörző Farsangi báljukon 100-120 vendéggel-, az Egyesület születésnapi műsoros rendezvényén 200-220 vendéggel ünnepelnek. Meghívták a helyi- és vármegyei előjáróikat, a kistérségi nyugdíjas egyesületeket, és a saját tagokat.
  - Minden év decemberében karácsonyi batyus partit rendeznek, minden év januárjában pedig –Közgyűléssel egybekötött – évnyitót tartanak. melyeken általában az egész tagság részt vesz.
- 2014-től, igény szerint, számítástechnikai képzést tart az elnök, (Microsoft Word for Windows-, -Excel-, e-mail levelező-, és böngészőprogramok használata).
- 2016-ban Sólyom Lipták Erzsébet (gödöllői Rendőrkapitányság) segítségével közlekedésbiztonsági napot tartottak. Téma:” KRESZ szerint a kerékpár jármű”, előadással, és teszt kitöltéssel. A 30 résztvevő 1-1 láthatósági mellényt kapott.
- 2017. február 14-én, és március 18-án, Molnár Mária segítségével, egészség napokat tartottak, vérnyomás-, vércukor-, és testtömeg méréssel, tanácsadással, valamint zöldsaláta készítéssel egybekötve, melyen 17 tag vett részt.
- Hagyományörzés, helyi népviselet-, népdal-, néptánc-, népszokások ápolása, bemutatása, és továbbadása:

- 2004. decemberben a kartaliak bizalmából, társadalmi összefogásból, önzetlen munkával kiadták a „Fejezetek Kartal történetéből” című könyvet 800 példányban. 3 hónap alatt szinte minden kötet gazdára talált.
- 2006-ban a pártoló tagokkal közösen kartali népviseletes babákat készítettek, és hazánk babamúzeumi részére kartali menyecskebabákat vittek ajándékba, egész napos kirándulással összekötve.
- 2007-ben a 4. évfordulóra megszervezték az 1. Kistérségi Népviseletes Babák kiállítását a kartali Faluházban.
- Az „Élő Népművészet” Országos Népművészeti Kiállítás tárlatain több alkalommal, legutóbb 2015-ben, sikeresen szerepeltették népviseletes babáikat.
- 2008-ban az 5. évfordulóra rendezett kiállításukra a tagok elhozták féltve őrzött, örökölt és a maguk által készített kartali hagyományokat őrző kézimunkáikat, népviseletes babákat. Ezeket a Láng Művelődési Házban megrendezett 9. népművészeti kiállításon és Szentendrén az Idősek Világnapján mutatták be.
- Egyesületen belül 2005-től működik a Hagyományörző Csoport, akik beszerezték maguknak a helyi népviseletes ruhákat. Kartali népviseletbe öltözve szívesen szerepelnek népdal- és tánccsokorral, mese- és versmondással, rövid vidám jelenetekkel, a helyi rendezvényeken, valamint a kistérségi nyugdíjas rendezvényeken, falunapokon, és fesztiválokon.
- Meghívásra rendszeresen vendégszerepelnek Herencsényben, Kállón, Versegen, Kartalon, Aszódon, Bagon Galgahévízen, Turán, Sülysápon, Budapesten, Egerben, Sopronban, Keszthelyen, Szegeden, Harkányban.
- Országos versenyeken is sikeresen szerepelnek:
  - KVOTA minősítőn ezüst-, és arany érmet nyertek,
  - Szegeden, a „II. Országos Népek Tánca Népek Zenéje” döntőjén -népdal és néptánc kategóriában- kiemelt arany érmet és Erdélyi utazást nyertek.
  - 2018-ban Keszthelyen, a „VIII. Országos Nyugdíjas Ki Mit Tud” döntőjén –népdal és népmesemondás kategóriában- kiemelt arany érmet, és Sopron-Bécs utazást nyertek.
  - 2019-ben Harkányban, a „IX. Országos Nyugdíjas Ki Mit Tud” döntőjén –népdal és versmondás kategóriában- kiemelt arany érmet és külföldi utazást nyertek.

-Fellépésekre, versenyekre, a tagság népes csapata (20-30 fő) mindig elkíséri őket.

A kartali Faluház szintén több programot kínál a településen az idős korosztály számára. Az Alapítvány tevékenységi körébe tartozik a tárgyi és szellemi örökség gyűjtése, ápolása, hagyományok őrzése, környezetvédelem és a vidékfejlesztés. E célok megvalósítása során különböző rendezvényeket bonyolítanak le, ahol szinte minden korosztály lehetőséget kap arra, hogy megmutassa tehetségét, ezáltal ápolja és éltesse a hagyományunkat, kultúránkat.

A Faluház állandó kiállítása a Helytörténeti Kiállítás, ahol a XIX-XX. századbeli berendezési tárgyak, galgamenti népviseletek és korabeli fotók a régmúltba viszik vissza a látogatót.

Több éven keresztül megrendezésre kerül a Kukoricafesztivál. A kartali Nyugdíjas Egyesület, a Kartali Asszonykórus, Kisasszonykórus, a Nefelejcs Népzenei Együttes rendszeresen műsorral készül az eseményre.

Decemberben, a hagyományokhoz híven, karácsonyi készülődéssel, mézeskalács sütéssel és ajándékkészítéssel várják az ünnepeket.

A Kartali Asszonykórus Egyesület munkáját a népdal szeretete, a múlt becsülése, a közösséghez tartozás jellemzi. Heti 2 órás próbával készülnek a fellépésekre. A helyi rendezvényeken szívesen részt vesznek, e mellett beneveznek a szakma által meghirdetett versenyekre is. Szép eredményeket, sikert értek el. „Kiemelt Arany” és „Aranypáva Díj” minősítést szereztek. „Csokonai Díj” kitüntetésben is részesült a Kartali Asszonykórus Egyesület.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakran válnak áldozattá	Rendőrség bevonásával prevenciók szervezése
Házi segítségnyújtás iránti igény növekedése	Aszódi Társulásban a szociális gondozók létszámának növelése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

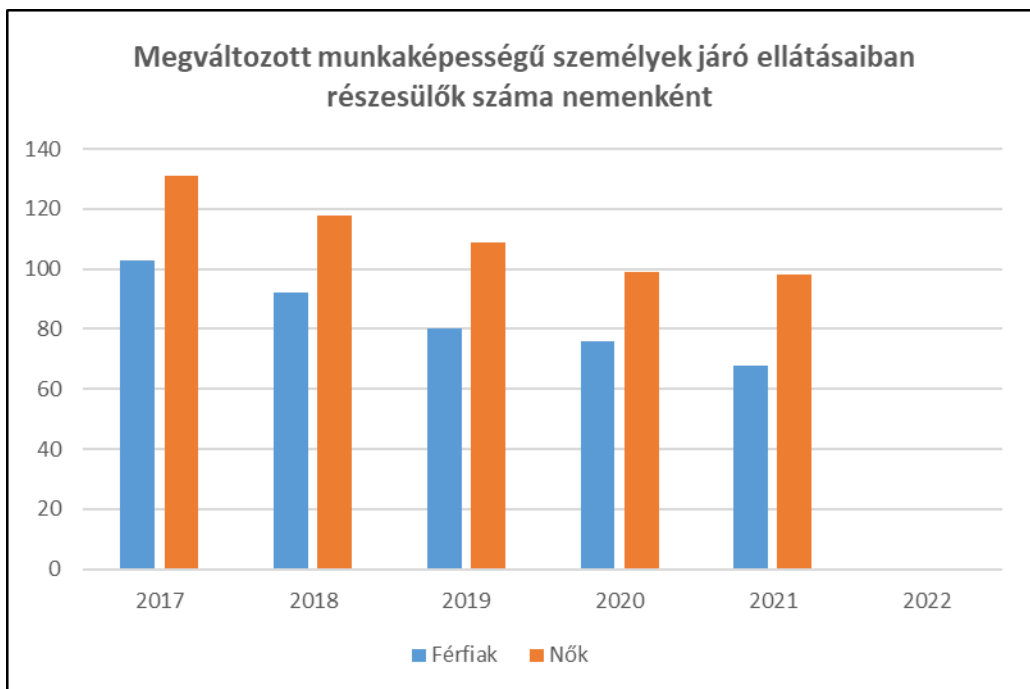
A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	103	131	234
2018	92	118	210
2019	80	109	189
2020	76	99	175
2021	68	98	166
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátást igénybe vevők száma csökkent.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Kartal településen nappali ellátásban nem részesül fogyatékkal élő, nincs erre szolgáló intézmény.

- α) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fejlesztő foglalkoztatás

2017. április 1-től a szociális foglalkoztatás (a munka-rehabilitációs és a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás) **fejlesztő foglalkoztatás** elnevezésre változott. A szolgáltatás a fogyatékos nappali ellátást biztosító telephelyen működik. A fejlesztő foglalkoztatás működtetését az állam a fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja, mely legfeljebb három évre köthető meg. A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki intézményijogviszonya alapján

- a) közösségi alapellátást,
- b) támogató szolgáltatást,
- c) nappali ellátást,

- d) átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást,
- e) ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást,
- f) rehabilitációs intézményi ellátást,
- g) lakóotthoni ellátást vagy
- h) támogatott lakhatást vesz igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatás a Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy fejlesztési jogviszonyban történik. Az **Mt. szerinti határozott idejű** munkaviszonyban történő foglalkoztatás **célja** az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, az ellátott felkészítése a nyílt munkaerőpiacon történő munkavégzésre. Ezt a munkaviszony formát nem alkalmaztuk a fejlesztő foglalkoztatásban.

A **fejlesztési jogviszonyban** történő foglalkoztatás **célja** az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló munkavégzésre.

A fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szociális szolgáltatónak, szociális intézménynek a feladata különösen

- a, a munkavégzés, munkafolyamatok szervezése, irányítása és koordinálása,
- b, a tevékenység végzése érdekében a rendelkezésre álló kompetenciák és kapacitások összehangolása,
- c, az ellátott napi tevékenységének a megtervezése,
- d, a kapcsolattartás a külső partnerekkel,
- e, az ellátott munkaerő-piacra történő kivezetésének az előkészítése, és a foglalkoztatottak motiválása, részükre a módszertani útmutatóban meghatározott segítőszolgáltatások nyújtása az egyéni foglalkoztatási tervek szerint.

A fejlesztési szerződés, illetve a munkaszerződés megkötését követő 30 napon belül egyéni foglalkoztatási tervet kell készíteni.

Az egyéni foglalkoztatási terv

- a, fejlesztő foglalkoztatásban részesülő ellátott,
- b, az intézményi jogviszony alapján szociális szolgáltatót nyújtó szociális szolgáltató, szociális intézmény vezetője,

c, a segítő munkakörben foglalkoztatott személyes egyeztetése alapján készül el.

A fejlesztő foglalkoztatásban végzett tevékenységek:

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi tervének megfelelően a fogyatékossgal élő dolgozók helyzetét figyelemmel kíséri, minden lehetséges lépést megtesz annak érdekében, hogy biztosítsa számukra a szakmai alkalmasságuk szerinti pozíció betöltését, feladatának tartja a fogyatékkal élő munkavállalók munkavégzésének megkönnyítését és biztosítja számukra a megfelelő munkakörülményeket.

a) munkavállalást segítő lehetőségek;

Komplex minősítés, az egészségkárosodás és az egészségi állapot vizsgálatát megelőző segítségnyújtás, valamint megváltozott munkaképesség megállapítását követő munkahely keresés miatt fordulnak leggyakrabban a tanácsadókhöz. A fogyatékossgügyi tanácsadók feladata, hogy pontos és releváns információkkal lássa el az érdeklődőket, személyesen, telefonon és e-mailben is. A tanácsadók együttműködnek a család- és gyermekjóléti központok szakembereivel. Kapcsolatot tartanak a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal, továbbadják az aktuális fogyatékossgügyi ismereteket. Megismertetik a helyi szervezeteket, intézményeket és szakembereket a tanácsadó szolgálattal, hálózattal. A helyi csoportok a térségben fellelhető lehetőségeket feltárva további információkkal támogatják a résztvevőket. Ezeken felül a súlyosan-halmazottan sérült gyermeket nevelő szülők számára egy helyi közösség életre hívása és támogatása is a fogyatékossgügyi tanácsadók feladata, úgynevezett SHS klubok működtetésével. A klubfoglalkozások célja a családtagok minél teljesebb körű szakmai támogatása és belső erőforrásaik megerősítése.

A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatósága szakmai koordinációval és a minőségi szolgáltatást fenntartó folyamatos ismeret-, és képességfejlesztő tevékenységgel támogatja a szolgáltatást.

A fogyatékossgügyi tanácsadók várják az érintetteket és családjaikat, hogy közösen találjanak megoldásokat és együtt könnyítsenek a mindennapok nehézségein.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyeknek az elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékkal élők körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2011. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, amely 14 %. A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen, azaz a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatását a piaci szféra nem vállalja fel.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Tapasztalatok szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

A házi segítségnyújtást és az étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatást több fogyatékkal élő személy is igénybe veszi.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően. A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is. Nyilvántartott adat azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülőkről van.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították. A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog biztosított a településen: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes-körüen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőként keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra.

A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Ennek érdekében az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumokat hirdessen az önkormányzat.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember –azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről* beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. A háziorvosi, védőnői és fogorvosi ellátás elérhető településünkön.

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) szerint rehabilitációs ellátásra az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött jogosult, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, azaz

- akinek az egészségi állapota 51–60 % közötti, és a foglalkoztathatósága

az egészségi állapota alapján rehabilitációval helyreállítható (B1 kategória), vagy

- akinek az egészségi állapota 31-50 % közötti, és egészségi állapota alapján tartós foglalkozásirehabilitációt igényel (C1 kategória), és

- Aki a kérelem benyújtását megelőző keresőtevékenységet nem végez és rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A rehabilitációs ellátás folyósításának ideje alatt az igénylőnek számtalan együttműködési kötelezettsége van. Az ellátás a Kormányhivatal illetékes szakigazgatási szervénél igényelhető.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés definíciói:

Komplexen akadálymentes, azaz teljes körűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infó-kommunikációs akadálymentesítés megoldott.

A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használhat.

Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.

Egyáltalán nem akadálymentesített.

A települési önkormányzat tulajdonában lévő intézmények részben akadálymentesek. A művelődési ház és a 3. sz. óvoda részben akadálymentesek.

Komplexen akadálymentes a Polgármesteri Hivatal, bölcsőde, központi óvoda, gyermekjóléti szolgálat és családsegítő épülete, valamint az iskola.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató

infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott mindenhol. Az elmúlt években megvalósult Európai Unió projektjei: óvoda, iskola akadálymentesítése, polgármesteri hivatal felújítása, szabadtéri színpad építése, új bölcsőde építése passzív ház közeli energiatakarékos formában.

Az intézményekben főleg a mozgásszervi fogyatékosok számára történt meg az akadálymentesítés. Az akadálymentesítés folyamatosan zajlik a szolgáltató épületek esetében is. Legutóbb a posta épületének akadálymentesítése történt meg.

A fogyatékos személyek számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz. Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét.

A település honlapja nem akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feltétel az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A munkahelyek akadálymentesítettségére felmérés nem készült.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A közterületek, járdák, parkok, illetve a parkolóhelyek kialakítása, akadálymentesítése biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelveként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékos személyek nappali ellátására létesített önkormányzati intézmény nincs a településen.

Igény esetén az Ikladon működő Galgamenti Támogató Szolgálattal együttműködve tudjuk megoldani fogyatékos személyek utaztatását.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Településünkön élő fogyatékos emberek pozitív diszkriminációban nem részesülnek.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nem áll rendelkezésre.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személyeket ellátó hozzátartozók számára nagy problémát jelent az értelmileg akadályozott, autista, vagy súlyosan akadályozott gyermek, felnőtt helyzete akkor, ha ellátásukat – életkoruk, egészségi állapotuk révén – egyre nehezebben tudják megoldani, ezen feladatoknak megfelelni. A fogyatékossgal élő emberek számára is fontos, hogy a lehető legtávolabb saját otthonukban maradhassanak, ők és hozzátartozóik segítséget kapjanak ehhez, ennek érdekében a házi segítségnyújtás lehetőségeinek, kereteinek bővítése indokolt. Kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a családokra, ahol a fogyatékos személyt ellátó családtag maga is segítségre szorul. Az elsődleges munkaerőpiacra való bekerülés ritkán, vagy egyáltalán nem valósul meg, ennek következtében megfelelő jövedelem hiányában felülreprezentált körökben az alacsony életszínvonal. Fontos lenne a védett munkahelyek bővítése, az elsődleges munkaerőpiac munkáltatóinak szemléletváltozása.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők az egészségügyi szűrésekre nehezen jutnak el	mobil szűrőállomás biztosítása évente. Felhívások, tájékoztatások szervezése
Gondosóra igénylésének hiánya	Krónikus betegek részére az igénylési feltételek módosítása érdekében egyeztetés magasabb szintű államigazgatási szervekkel

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Csapadékvíz elvezetés problémája a település egy részén	Hálózat bővítése, javítása
Közösségi terek hiánya	Közösségi terek fejlesztése, Sportcsarnok padlózatának filcezése, modern eszközök beszerzése
Egészségügy helyi és ügyeleti rendszerének és a védőnői ellátás problémái	Egyeztetés magasabb szintű államigazgatási szervekkel a foglalkoztatotti létszám növelése és a szakrendelésekhez jutás feltételeinek könnyítése érdekében, a VP6-7.2.1-21 Külsőterületi helyi közutak pályázat keretében a szakellátás elérésének megkönnyítése
Járdák és kerékpárút felújításának és bővítésének hiánya	Pályázati lehetőségek megnyílásával felújítások és bővítések elvégzése, a meglévők karbantartása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a Kartalom működő vállalkozóknak és vállalkozásoknak, az egyházak képviselőinek, a település lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Kartal a jövőben még inkább élhető településsé váljon.

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi és a kis település lévén, a környező települések szervezetei folyamatosan gyarapodnak, tevékenységüket bővítik annak érdekében, hogy ezen települések élhetőbben legyenek, csökkenjen az elvándorlás és az öregedési index. Ezért van szükség arra, hogy olyan rendezvények kerüljenek megrendezésre, melynek látogatottsága révén ismeretekben gazdagodhatnak a lakosok és az ide látogatók, valamint megismerjék ezen települések nyújtotta lehetőségeket. Az igények felmérése az alap, melyhez hozzáadódik a közös munka, ezáltal a szervezők, megvalósítók is élvezhetik „munkájukat” és annak gyümölcsét.

A civil szervezetekkel jó kapcsolatot tart fenn az önkormányzat, ennek köszönhetően a rendezvényeken aktívan részt vesznek a szervezetek.

Civil szervezet neve

A szervezethez kapcsolódó közfeladat

Kartali Polgárőrség	közbiztonság
Mozgáskorlátozottak kartali csoportja	mozgáskorlátozottak érdekeinek védelme
Kartal Ifjúságért Alapítvány	sport
Kartali Teniszkлуб	sport
Forrás Szabadidő Sport Egyesület	sport
Könyves Kálmán Nyugdíjas Egyesület	szociális
Kartal Nagyközségi Sportegyesület	sport
Kristály Művészeti és Rekreációs Alapítvány	egészségügy

Kartal Postagalamb Egyesület	sport
Játéksziget Lakóiért Óvodai Alapítvány	oktatás
Vadásztársaság	sport
Kartali Futsal Sportegyesület	sport
Kartali Hagyományőrző Lovas Egyesület	sport
Legato Kulturális Alapítvány	oktatás
Regionális Szabadidő Egyesület	sport
Szülőföldünk Kartal Alapítvány	kulturális
Törvényen kívüli Vadnyugati Lovasok Sportegyesülete	sport
Asszonykórus	kulturális
Nefelejcs Népzenei Együttes	kulturális
Ifjúsági Néptánc Csoport	kulturális
Gyűszűkör	kulturális

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Településünkön a Római Katolikus Egyház és a Baptista Gyülekezet működik. Az önkormányzat minden évben támogatást nyújt a civil szervezeteknek.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A partnerség kialakításával célunk a település lakosságának érdekeit szem előtt tartva, az elszigetelődés megakadályozása, a munkahelyteremtés és a munkába való visszatérés esélyeinek növelése, a rehabilitáció és közösségi élet erősítése, a közös felelősségvállalás hangsúlyozása, szociális és a családsegítő tevékenység.

Településünk az Aszód és Társult Önkormányzatok Szociális és Gyermekjóléti Társulásának tagja.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Magyar Vöröskereszt Szervezetével jó kapcsolatot alakítottunk ki. Több alkalommal élelmiszer osztást, kisgyermekes családoknak bébiételt, tanév kezdése előtt tanszereket és ruhák osztását szerveztük meg a hátrányos helyzetű családok részére.

Több civil szervezet szervezésében a gyermekek nyári táboroztatása biztosított.

Római Katolikus Egyház kartali karitás szervezésében adománygyűjtés, adományozás a szociálisan rászorultak részére.

A civil szervezetek nagy része a sportolási lehetőséget biztosítja a település lakói számára.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők leginkább a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba.

A nemcsak az önkormányzat számára fontos az élhető település, hanem helyi, közeli vállalkozásoké, ezért együttműködve dolgozunk azon, hogy az esélyegyenlőséget minden területen biztosítani tudjuk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények,

egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a honlapon történő megjelenéssel biztosított volt.

Kartal Nagyközség Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor megtekinthetik a lakosok, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül. A település lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás ellenőrzésére is.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliség	Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerőpiaci szükségletfelmérést követően Önkormányzati támogatás nyújtása
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Digitális írástudás hiánya akadályozza a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést	Képzés szervezése
Gyermekek	Mozgásszegény életmód	Szabadidős foglalkozások, programok szervezése, Leader pályázat keretében létesített Rákóczi úti játszótér fenntartása
Gyermekek	Egészségügyi problémák	Szűrőprogramok szervezése
Gyermekek	3-6 éves gyermekek létszámnövekedése	Óvoda újjépítésű telephelyének megépítése a Top-Plusz 3.3.1-PTI 2022-00052-es nyertes pályázat lehetőségével
Gyermekek	Iskolás korú gyermekek létszámnövekedése	Iskola épületének bővítése, tetőtér beépítésének javaslata a Dunakeszi Tankerületi központ felé
Gyermekek	Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek létszámnövekedése	Egyeztetés felsőbb szintű államigazgatási szervekkel a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése érdekében helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével
Nők	Munkavállalási készség növekedésének igénye	Bölcsőde újjépítésű telephelyének megépítése a RRF-1.1.2-21-2021-00017-es nyertes pályázat lehetőségével
Nők	Eltitkolt családon belüli erőszak	Felvilágosítás hirdetőtáblán, helyi újságban a segítség igénybevételének lehetőségeiről (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken)

		történő közzététele), Jelzőrendszer működtetése, kontrolálása, a hatékony működés segítése, a beérkező jelzések azonnali kezelése.
Nők	Fejlesztő pedagógus és pszichológushoz jutás problémája a gyermeket nevelő nők tekintetében	Egyeztetés felsőbb szintű államigazgatási szervekkel a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése érdekében helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével
Nők	Képzetlenség, szakképesítés hiánya	Képzések szervezése, munkanélküliek képzési programokban való részvételének szorgalmazása, segítése az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.
Idősek	Áldozattá válás megelőzése	Prevenációs programok szervezése, rendőrség bevonásával.
Idősek	Házi segítségnyújtás iránti igény növekedése	Aszóni Társulásban a szociális gondozók létszámának növelése
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők szűrések elérhetővé tétele	Mobil szűrőállomás biztosítása
Fogyatékkal élők	Gondosóra igénylésének hiánya	Krónikus betegek részére az igénylési feltételek módosítása érdekében egyeztetés magasabb szintű államigazgatási szervekkel

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Csapadékvíz elvezetés problémája a település egy részén	Hálózat bővítése, javítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Közösségi terek hiánya	Közösségi terek fejlesztése, Sportcsarnok padlózatának filcezése, modern eszközök beszerzése, pályázatból megvalósult felújítás karbantartása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Egészségügy helyi és ügyeleti rendszerének és a védőnői ellátás problémái	Egyeztetés magasabb szintű államigazgatási szervekkel a foglalkoztatotti létszám növelése és a szakrendelésekhez jutás feltételeinek könnyítése érdekében, orvosi rendelők korszerűsítésének és karbantartásának nyomon követése, a VP6-7.2.1.1-21 Külterületi helyi közutak nyertes pályázat keretében a szakellátás elérésének megkönnyítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Járdák és kerékpárút felújításának és bővítésének hiánya	Pályázati lehetőségek megnyílásával felújítások és bővítések elvégzése, a meglévő, pályázati úton felújított járdák és kerékpárút fenntartása

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újra termelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal-	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Csapadékvíz hálóza tfejlesztése, bővítése	A csapadékvíz elvezetése nem minden utcán megfelelő	A csapadékvíz elvezető hálózat bővítése a településen	Gazdasági program, ITS, Településterv	Vízgyűjtőgazdálkodási Terv, Fenntartható Fejlesztési Stratégia	Tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, engedélyeztetés.	Polgármester	2028.12.29.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma Épített nyílt árok hossza	A község csapadékvíz hálózatának felújítása és bővítésepályázat, humán erőforrás tervező, kivitelező, műszakiellenőr, projektmenedzser	A kiépített csapadékvíz hálózat folyamatos karbantartással fenntartható	Nem releváns
2	A minőségi és hasznos időöltés szinterének fejlesztése eszköz beszerzéssel.	A közösségi szolgáltatásokhoz, programokhoz modern eszközök beszerzése, Községi terek fejlesztése, Sportcsarnok padlózatának filcezése, pályázatból megvalósult felújítás karbantartása	A közösségi épület segítségével olyan élhető környezet kerül kialakításra, mely jelentősen javítja a település a népességmegtartó képességét a lakosság, életminőség növelésével. A minőségi közösségi épületek és a kialakításra kerülő közösségi szolgáltatások (programok) növelik a lakosság lehetőségeit a szabadidő tartalmasabb eltöltésére	Gazdasági program, ITS	Fenntartható Fejlesztési Stratégia, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.	A közösségi tereken számtalan program megvalósul	Polgármester	2027.12.29.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma	Építsünk közösséget! pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser	A programok, klubfoglalkozások folyamatos üzemeltetésével, az üzemeltetéshez szükséges szervező elhivatottságával fenntartható	Nem releváns

3	Egészségügy helyi és ügyeleti rendszerének és a védőnői ellátás fejlesztési igénye	Egészségügy helyi és ügyeleti rendszerének és a védőnői ellátás problémái	Egyeztetés magasabb szintű államigazgatási szervekkel a foglalkoztatotti létszám növelése és a szakrendelésekhez jutás feltételeinek könnyítése érdekében, orvosi rendelők korszerűsítésének és karbantartásának nyomon követése, a VP6-7.2.1.1-21 Külsőterületi helyi közutak nyertes pályázat keretében a szakellátás elérésének megkönnyítése	Gazdasági program	„Egészséges Magyarország 2021-2027”	Javuló ellátáshoz való hozzáférés	Polgármester	2026.12.29.	Érintett lakosság száma	Állami finanszírozás, humán erőforrás: orvosok	Elhivatott szakemberek bevonásával	Aszód járás önkormányzatai
4	Járdák és kerékpárút felújítása és bővítése	Járdák és kerékpárút felújításának és bővítésének hiánya	Pályázati lehetőségek megnyílásával felújítások és bővítések elvégzése, a meglévő, pályázati úton felújított járdák és kerékpárút fenntartása	Gazdasági program, Településtervezés	Fenntartható Fejlesztési Stratégia, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció	Pályázati lehetőségek a források felhasználása járdák és kerékpárutak felújítása és bővítése érdekében	Polgármester	2027.10.14.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma, az épített járdák és kerékpárutak hossza	Pályázati kiírástól függően szükséges önkormányzati önerő biztosítása.	Folyamatos karbantartással fenntartható	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Mélyszegénységben élők/romák részére képzési, közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció	A mélyszegénységben élő/roma népesség hátrányos helyzete. Segélyezettek, alacsony iskolázottságúak magas száma, kiugró munkanélküliségi adatok, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció.	A képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően. A képzések segítségével több problématerületre egyszerre koncentrálok, átfogó problémakezelési megoldások születnek, melynek eredményeként a célcsoport hátrányai csökkennek. Foglalkoztatottság növelése, értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció. Rövid- közép és hosszútávon is eredményes a program megvalósítása	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)	Pályázati lehetőségek a források kihasználása egy teljeskörű képzési projekt megvalósításához, közfoglalkoztatási programok kidolgozása, melyek központjában az értékteremtés áll.	Polgármester	2027.10.18.	Programba bevont személyek száma, képzést eredményesen elvégzők száma, tanúsítványt szerzők száma, közfoglalkoztatottak száma, munkanélküliség csökkenő aránya.	Pályázati kiírástól függően szükséges önkormányzati önerő biztosítása.	A résztvevők motiváltságának megalapozásával fenntartható	Nem releváns

2	A mélyszegénységben élők/romák digitális írástudásának fejlesztése a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyének növelése érdekében	A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Munkanélküli személyek elhelyezkedésének segítése, munkalehetőségek keresése (önéletrajz megírása, online módon történő benyújtása), számítógéppark bővítése. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.	ITS	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)	Megfelelő számítógéppark fejlesztése, a munkanélküliek számítógépes ismereteinek oktatása, ismeretek bővítése, pályázati lehetőségek feltárása	Polgármester	2027.10.18.	Informatikai képzések száma, Résztevők száma	Pályázati forrás, humán (szociális munkás), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés	A mentor elkötelezettségével fenntartható	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Mozgásszegény életmód megszüntetéséhez szabadidősport programok szervezése, játszótérek, játszóparkok számának növelése	A gyermekek mozgásszegény életmódja, játszótérek, játszóparkok számának növelése, szabadidősport programok, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás szervezése	A mozgásszegény életmódból eredő megbetegedések megelőzése. Eredményei már rövid távon is érzékelhetők.	Egészségterv, Településterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia(2007-2032)	Állapotfelmérés, családi szabadidős tevékenységek szervezése, kiegészítőóvodai – iskolai prevenciók foglalkozások tartása	Polgármester	2026.10.18.	Kialakított tevékenységek száma Résztevők száma Állapotfelmérés eredményeinek javulása Létrejövő játszótérek, játszóparkok száma	Pályázati forrás, humán (intézményvezetők, iskolaigazgató, védőnők), pénzügyi erőforrások (civil felajánlás), költségvetés	A játszótérek, játszóparkok karbantartással, a sportprogramok a résztvevők elhivatottságával fenntarthatók	Nem releváns
2	Óvodai-iskolai szűrővizsgálatok, szemléletformáló életmódprogramok	Az életkörülményekből, életmódból eredő egészségügyi, társas viselkedési problémák kialakulása	A szűrővizsgálatokkal, szemléletformáló programokkal az egészségügyi, társas viselkedési problémák kialakulása csökkenthető. A szűrővizsgálatokon a településen minden gyermek részt vesz. Középtávon az életmódprogramoknak köszönhetően a betegség mutatók javulnak.	Egészségterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia(2007-2032)	Állapotfelmérés, prevenciók életkor szerint, elért eredmények ellenőrzése, megtartása.	Óvodavezető, iskolaigazgató	2025.10.18.	Szűrővizsgálaton résztvevők száma, Egészségügyi problémák számának csökkentése Az állapotfelmérés eredményeinek javulása Betegségek csökkenése	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, mentálhigiénés szakember), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A szemléletformálás sikerességét követően, elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	Nem releváns
3	3-6 éves gyermekek létszámnövekedésének következményei	3-6 éves gyermekek létszámnövekedése	Óvoda újjépítésű telephelyének megépítése a Top-Plusz 3.3.1-PTI 2022-00052-es nyertes pályázat lehetőségével	Gazdasági program, Településterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Óvoda újjépítésű telephelyének megépítése a Top-Plusz 3.3.1-PTI 2022-00052-es nyertes pályázat lehetőségével	Polgármester, Óvodaigazgató	2026.08.29.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma	Pályázati forrás, Pénzügyi erőforrások, humán (pedagógusok)	Folyamatos karbantartással, elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	Nem releváns
4	Iskolás korú gyermekek létszámnövekedésének hatásai	Iskola épületének bővítése, tetőtér beépítésének javaslata a Dunakeszi Tankerületi központ felé	Tankerülettel való egyeztetés alapján	Gazdasági program	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egyeztetést követően pályázati lehetőségek keresése	Polgármester, Iskolaigazgató	2027.08.31.	Iskolai tanulók száma	Pályázati forrás, Pénzügyi erőforrások, humán (pedagógusok)	Folyamatos karbantartással, elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	Dunakeszi Tankerület

5	Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek létszámnövekedésének hatásai	Emelkedik a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek létszáma pedagógus hiány miatti nehézségek felmerülése a gyermekek nevelésük és tanulmányaik során	Egyeztetés felsőbb szintű államigazgatási szervekkel a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése érdekében helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével	Gazdasági Program, Esélyegyenlőségi Terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Fejlesztő pedagógusok, pszichológus alkalmazása helyi szinten	Polgármester, oktatási/ nevelési Intézményvezetők	2025.12.31.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma	Pályázati forrás, Pénzügyi erőforrások, humán (pedagógusok)	Elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nők esélyegyenlőségének biztosítása, munkaerő-piaci hátrányok csökkentése	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékeli az, ha kisgyermekei vannak. Törekedni kell a részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzésére, az anyák foglalkoztatása képzéssel, átképzéssel, szakképzéssel növelhető.	Csökkennek a gyermekvállalás miatti munkaerő-piaci hátrányok. Az alacsonyabb iskolai végzettségű, több gyermekes családanyák értékteremtő munkavégzéssel visszatérnek a munka világába. Eredmények minden időtávon várhatóak	Gazdasági Program, Esélyegyenlőségi Terv	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia(2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia(2010-2021)	Részmunkaidős foglalkoztatás, pályázati lehetőség kutatása és kihasználása, képzések, átképzések, szervezése, kompetenciafejlesztés, eredmények elemzése	Polgármester	2027.10.18.	Munkába álló kisgyermekes nőkszáma Képzéseken résztvevők száma	Pályázati forrás, humán (oktatók, nevelők), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A képzésben, szakképzésben megszerzett tudás felhasználásával, további lehetőségek kutatásával fenntartható	nem releváns
2	A jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása, felkészítése, megismertetése a családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak különböző megjelenési formáival, kapcsolódó áldozatsegítés	Családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adatunk, az országos tendenciákat figyelembe véve a jelzőrendszert fel kell készíteni a fizikai bántalmazást megelőző preventív intézkedésekre tekintettel arra, hogy a településen is jelen van a probléma	Csökkenjen a családon belüli/kapcsolati erőszak áldozatainak száma. Rendelkezünk információval az áldozatok számáról, az elkövetett cselekmények minőségéről. Az érintett célcsoport tagok körében mérhetően és tartósan csökken a beavatkozások száma. Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása, megerősítése, érzékenyítő tréningek.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő, Nemzeti Stratégia 2010-2021	Helyzetfelmérés az érintett célcsoportban Jelzőrendszer tagjainak felkészítése a preventív intézkedésekre. Előadások, tájékoztatók szervezése	Polgármester Rendőrség,	2027.10.18.	Jelzett esetek száma Intézkedések száma	A pályázatokban rögzített határidőket tartva, önröböl	A jelzőrendszer működtetésével fenntartható	Nem releváns
3	Munkavállalási készség növekedésének igénye a nők tekintetében	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékeli az, ha kisgyermekei vannak. Törekedni kell a részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzésére, az anyák foglalkoztatása	Bölcsőde újjáépítésű telephelyének megépítése a RRF-1.1.2-21-2021-00017-es nyertes pályázat lehetőségével	Gazdasági Program, Esélyegyenlőségi Terv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Bölcsődei férőhely számának növelése a RRF-1.1.2-21-2021-00017-es nyertes pályázat lehetőségével	Polgármester, Bölcsődevezető	2025.12.31.	Munkába álló kisgyermekes nők száma	Pályázati forrás, humán (kisgyermek nevelők), pénzügyi erőforrások, költségvetés	Folyamatos karbantartással, elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	Nem releváns
4	Fejlesztő pedagógus és pszichológushoz jutás problémája a gyermekek nevelő nők tekintetében	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékeli az, ha kisgyermekei vannak, különösen ha szociális ellátást igénylő.	Egyeztetés felsőbb szintű államigazgatási szervekkel a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése érdekében helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével	Gazdasági Program, Esélyegyenlőségi Terv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Felsőbb szintű államigazgatási szervekkel való egyeztetést követően a fejlesztőpedagógusok és pszichológiai szakemberek létszámának növelése helyi szinten normatíva mérték emelkedése segítségével	Polgármester, Intézményvezetők	2026.11.25.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma	Pályázati forrás, humán (fejlesztő pedagógusok, pszichológus), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A résztvevők motiváltságának megalapozásával fenntartható	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												

1	Az idők áldozattá válásának megelőzése és folyamatos monitorozása érdekében rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások, bemutatók szervezése	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személyi elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává. Szükséges a térfigyelő kamerarendszer fejlesztése.	Az áldozattá válást bemutató elemek azonosítása, tájékoztató előadások számának emelkedése, térfigyelő kamerarendszer fejlesztése. Elért eredmények fenntartása és javítása. Rövid távon is eredményes	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az áldozattá válást megelőző programok szervezése. Az eredmények mérése a célcsoportban. Újabb program lehetőségek keresése, bővítése	Polgármester Rendőrség	2027.10.18.	Előadások száma Résztevők száma Térfigyelő kamerák száma	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, rendőrök, polgárőrök), pénzügyi erőforrások, költségvetés, civil támogatások	A rendőrség helyi aktivitásának megőrzésével fenntartható	Nem releváns
2	Házi segítségnyújtás iránti igény növekedése	Ígényfelmérés során megállapításra került, a házi segítségnyújtás iránti igény növekedése	Aszódi Társulásban a szociális gondozók létszámának növelése	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Aszódi Társulásban a szociális gondozók létszámának növelése a házi segítségnyújtást igénylő, idősebb lakosok számára	Polgármester	2025.02.28.	Érintett lakosság száma	Normatíva emelkedés, humán (szociális gondozók)	Elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	Aszódi Társulás
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	A fogyatékkal élők részére mobil egészségügyi szűrések biztosítása; kapcsolódó felhívások, tájékoztatások szervezése	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat fogyatékkal élők, mozgásukban akadályozott személyek kevésbé veszik igénybe. Nehezen jutnak el az egészségügyi szakorvosi rendelőintézetekbe. Szükséges támogatásuk a kihelyezett szűrőprogramokra történő eljutásuk terén. A programokról és lehetőségekről tájékoztatókat szükséges készíteni.	A mobil szűrések kapcsán a fogyatékkal élők teljes számban elérhessék és igénybe vegyék a szolgáltatásokat. Emelkedik a mobil szűréseken megjelenők száma. Csökken a célcsoportbanszűrhető betegségek előfordulása. A célcsoportban a korábban előforduló betegségek csökkennek és a kapcsolódó halálzási mutatók javulnak. Rövid távon is eredményes.	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció MESZEGYI – Miskolc Fogyatékossgági tanácsadók	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Adatgyűjtés, mobil szűrések biztosítása, felhívások, tájékoztatók	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ vezetője	2027.10.18.	Mobil szűréseken résztvevők száma, Szűrhető betegségek száma, Javuló halálzási mutatók Felhívások, tájékoztatók száma	Pályázati forrás, pénzügyi és humán (szűréseket végző személyek, mentálhigiénés szakemberek) erőforrások, költségvetés	A szűrőprogramokon való részvétel támogató szolgáltatással, folyamatos népszerűsítő tevékenységgel, előadások szervezésével fenntartható	Nem releváns
2	Gondosóra igénylésének hiánya a fogyatékkal élők részére	Ígényfelmérés során megállapításra került, a gondosóra iránti igény növekedése	Krónikus betegek részére az igénylési feltételek módosítása érdekében egyeztetés magasabb szintű államigazgatási szervekkel	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Magasabb szintű államigazgatási szervekkel való egyeztetést követően a gondosóra elérhetőségének biztosítása	Polgármester	2026.09.01.	Érintett lakosság száma	Pénzügyi és humán (szociális gondozók)	Érintett lakosság számára fenntartható állami támogatással	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a közös önkormányzati hivatal jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzat(ok) vezető(i),
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottság(ok) képviselő(i),
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,

- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kartal Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kartal Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 24/2024 (III.28) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

2024. március 28.

[Handwritten signature]
Oláh Klára Mária

polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

K I V O N A T

Kartal Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének

2024. 03.28.-án megtartott nyilvános üléséről készült jegyzőkönyvéből:

Kartal Nagyközség Képviselő-testületének

24 /2024. (III.28.) számú

h a t á r o z a t a

**Kartal Nagyközség 2024-2029 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
elfogadásáról**

Kartal Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot
(melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és elfogadta.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

K. m. f.

**Oláh Klára Mária s.k.
polgármester**

**Nagy János s.k.
jegyző**

A kivonat hiteles:
Kartal, 2024.04.02.

Vargáné Kissó Katalin

Vargáné Kissó Katalin
(köztisztviselő)

